

O. Marko Kornelije Glogović, OSPPE

VIDLJIVI BOG

O tajnama slike Božjega Milosrđa

- FIGULUS -

Drugo, nadopunjeno izdanje

© p. Marko K. Glogović

© »Figulus« d. o. o.

© Za sliku Božjeg milosrđa: Družba sestara Milosrdnog Isusa – Pula

Imprimatur: *Cum auctoritatis Ordinis S. Pauli Primi Eremitae permissione*,
P. Arnold Chrapkowski, general reda, Jasna Gora, 3. ožujka 2017., broj 78/17.

Citati prema: Sv. Marija Faustina Kowalska, ZMBM:

Dnevnik, Milosrđe Božje u mojoj duši, Zagreb, 2016.,

Družba svećenika Srca Isusova, s dozvolom za prvo izdanje, citati nepromijenjeni
Litanije Majke Milosrđa i Litanije sv. Faustine preuzete su iz katoličkih molitvenika

Nakladnik: Figulus d.o.o., Koprivnica

Za nakladnika: Josip Lončar

Urednik: Josip Lončar

Jezično uređivanje: Josip Sinjeri

Grafičko oblikovanje: LM design

Tisak: Denona d.o.o.

Slika s naslovnice: Izvorna, prva slika Milosrdnog Isusa; čuva se u
Vilniusu, u Litvi. Izradu te slike nadgledala je sv. Faustina, a za model
je služio njezin duhovnik bl. Mihael (Michał) Sopočko. Tako je svetica
viđala Gospodina. Isusovo lice sa slike do u pojedinosti odgovara licu
Čovjeka s Torinskog platna. Autor je napisao ovu knjigu za sve one koje
više zanima povijest i važnost te posebne slike – Isusova portreta.

Knjigu možete naručiti u našoj web-knjižari (www.figulus.hr), e-poštom
(narudzbe@figulus.hr) ili telefonom (048/210-104 i 095/206-5421)

ISBN 978-953-7929-69-5

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 001026755.

O. Marko Kornelije Glogović, OSPPE

VIDLJIVI BOG

O tajnama slike Božjega Milosrđa

2019. g.

Sadržaj

AUTOROV PREDGOVOR: <i>SVLADAN SAM BOŽJIM MILOSRĐEM</i>	7
PREDGOVOR SESTARA MILOSRDNOG ISUSA.....	24
POVIJEST SLIKE MILOSRDNOG ISUSA	28
Isus se objavljuje svetoj Faustini.....	32
Nastajanje slike	34
Slika u vrijeme komunizma	40
Papa Ivan Pavao II. pred slikom Milosrdnog Isusa....	43
KATEHEZE O BOŽJEM MILOSRĐU	46
Uvod.....	46
Glava i lice Milosrdnog Isusa	48
Kristova desna ruka	57
Kristova haljina.....	62
Milosrdno Isusovo srce i njegova lijeva ruka.....	69
Zrake Milosrdnog Srca Isusova	79
Noge Milosrdnog Isusa	87

Milosrđe: svjetlo u tami	94
Isuse, uzdam se u tebe!.....	103
Slika milosrđa	109
KRUNICA BOŽJEG MILOSRĐA	116
O SLICI BOŽJEG MILOSRĐA IZ DNEVNIKA SV. FAUSTINE.....	117
O SLICI BOŽJEG MILOSRĐA IZ DRUGIH IZVORA	130
Septena (sedmodnevnica) Milosrdnom Isusu	136
Nekoliko praktičnih prijedloga štovateljima Božjeg milosrđa	169
DRUŽBA SESTARA MILOSRDNOG ISUSA	172
IZVORI	173
O AUTORU	175
MOJE OSOBNE BILJEŠKE	177

AUTOROV PREDGOVOR: SVLADAN SAM BOŽJIM MILOSRĐEM

Prvi sam se put susreo s izvornom slikom Božjeg milosrđa u Krakovu, u Poljskoj, tijekom svojega bogoslovnog studija, kao pavlinski bogoslov. Bilo je to – čini mi se – 1997. godine. Sjećam se da sam, tek iz petoga pokušaja, čitao *Dnevnik sestre Marije Faustine Kowalske* (privilegiran sam, čitao sam ga na poljskom jeziku!) i odmah poželio imati tu sliku u svojoj sobi. Često sam odlazio sâm ili sa subraćom u svetište Božjeg milosrđa, na grob – tada još blaženice – i molio za svoj poziv, vapeći da mi Gospodin udijeli dar svojeg milosrđa; da se smiluje meni grešniku te da imam milosrdno srce za sve kojima će me poslati u budućnosti.

Posebno sam molio za *apostolat za život*. Čak i danas u svojoj *Bibliji* držim sličicu blažene Faustine iza koje piše: »Rujan, 1999. Faustino, tebi predajem moju borbu za nerođene.« Nekako u to vrijeme javile su mi se dvije žene iz Hrvatske, s pitanjem poznajem li družbu redovnica koje šire Božje milosrđe, a pripadaju zajednici koju je sâm Gospodin navijestio svetoj Faustini. To me pitanje zainteresiralo te sam krenuo u potragu koja je rezultirala upoznavanjem s Družbom sestara Milosrdnog Isusa. Da skratim priču, te su časne sestre ubrzo došle u Hrvatsku, te su dvije žene postale prve članice Družbe, a mi smo – pavlinski bogoslovi – pomagali s prevođenjem dokumenta, statuta, molitvenika, susreta i sl., da bi Družba brže

zaživjela u nas. Pri svečanosti polaganja mojih vječnih zavjeta, na Jasnoj gori u Poljskoj, sudjelovala je kao gošća i generalna poglavarica Družbe sa svojom zamjenicom. Tad sam od njih dobio svoju prvu sliku Milosrdnog Isusa, ulje na platnu, koju sam kasnije postavio u našu prvu kapelu za nerođenu djecu, u istarskom mjestu Sveti Petar u Šumi. Ondje sam prijateljevao s jednom župljankom koja će kasnije ući u Družbu i koja je danas poglavarica redovnica u njihovu samostanu u Puli.

Njoj – s. Meliti Jairo Udovičić – i njezinim dragim susestrama, iz Poljske, Hrvatske i onima rasijanima po svijetu, koje naviještaju Božje milosrđe, posvećujem ovo djelo, koje sam pisao u velikoj zahvalnosti prema Božjemu milosrđu za sve nebrojene milosti koje sam dobio od Gospodina, potpuno nezasluzeno, besplatno, neizrecivo.

Ne bih išao u detalje, ali napisat ću ovo: sliku Milosrdnog Isusa uobličio sam u plakat na izvlačenje te sam ju nosio i o njoj govorio na više od pet stotina mjesta, kao svećenik – misionar, voditelj duhovnih obnova. Na ista sam mjesta nosio i relikvije sv. Faustine, koje sam dobio iz krakovskog svetišta za naš *apostolat za život*. Prvi sam svoj plakat pukim slučajem zaboravio u Subotici – i gotovo se po njega vratio iz Zagreba, ali ipak je ostao ondje među našim Hrvatima – potrebno i providonosno; relikvijar mi se u Vinkovcima potrgao od silna ljubljenja vjernika... Oduševljen nevjerojatnom pričom o izvornoj slici Božjeg milosrđa, podijelio sam i doslovno stotine tisuća letaka i malih slika, osobito u Svetoj godini milosrđa (2016.). Sva slava Isusu! Ugostili smo u samostanu i sprijateljili se s

Danielom DiSilvom, dragim gostom iz SAD-a, iz Teksasa, koji nam je prikazao vrlo zanimljiv, prvi dokumentarni film o slici, čiji je redatelj. Od njega sam čuo i neke važne informacije o slici, koje zapravo nisu zabilježene na drugim mjestima, a neke sam od njih i upotrijebio u ovoj knjizi.

Povezao sam se i s krasnim udrugama vjernika: Štovatelji Božjeg milosrđa, Radnici Milosrdnog Isusa, Misionari Milosrdnog Isusa; neke smo projekte ostvarili zajedno.

U našem apostolatu ustanovili smo i nekoliko molitvenih pokreta za spašavanje nerođene dječice pred opasnošću pobačaja: Tješitelje Milosrdnog Isusa (odobrene 2008. od generala pavlinskog reda; pokret noćnog bdjenja, zadovoljštine i pokore te moljenja *Krunice* za život) i »Malo djelo milosrđa«, krug molitelja koji dnevno mole *Krunicu Božjeg milosrđa* za spas obitelji, brakova i djece. Zajedno sa zauzetim hrvatskim braniteljima u Karlovcu osnovali smo i sklonište za beskućnike Centar »Milosrđe«, unutar kojeg smo podigli istoimenu kapelu. O ostalim sličnim inicijativama čitat ćemo pri kraju knjige. Geslo cijeloga našeg pokreta za život jest: »Milosrđe za nerođene!«

Ono što me najviše potaknulo na razmišljanje jest fragment iz *Dnevnika sv. Faustine* (točnije: 154), u kojem Gospodin nekako spaja sliku s »cijelim djelom milosrđa« i upozorava Faustinu da će biti odgovorna za veliki broj duša ako to zanemari. Dakle, **ta je slika nekako središte nauka o Božjem milosrđu**: na njoj ne gledamo samo Milosrdnog Isusa Krista, kao drugu božansku osobu, već sliku nazivamo **slikom Božjeg milosrđa** jer se u

znakovima slike skriva cijelo **poslanje i poruka** toga »najvećega Božjeg atributa«, kako je zapisala svetica. Netko je drugi zapisao da u povijesti Crkve ne postoji slikarsko ili kiparsko djelo za koje bi Gospodin Isus sâm tražio da se načini prema njegovoj viziji – **to je prvo i jedino, jedinstveno takvo djelo.**

Gospodin je na *toj* slici prikazan kao **OTAJSTVO**. Šuti, kao hostija. Kao u svetohraništu. On je u središtu neke »velike tišine«: ma što ja uopće mogu reći o Bogu?! Ništa izrečeno ili napisano nije dovoljno dobro, točno ili spoznato. Iza jednostavnosti toga nadahnutog prikaza, krije se cijeli niz najstroženijih stvarnosti: povijest spasenja, Riječ koja postaje Tijelom, osjećaji i djelovanja, duša i besmrtnost, vječnost... Gledamo Isusa kao izvor svjetlosti, kao Svjetlost samu! Kad ga dulje vrijeme promatraš, rađa se osjećaj kao da ti Gospodin dolazi ususret... On je prikazan kao potpuno *zemaljski* i kao skroz *nezemaljski*. Promatraš ono što u krunici prikazuješ Ocu: »Tijelo i Krv, Dušu i Božanstvo«. **Pogled na tu sliku može promijeniti i tvoj život** – meni je moj promijenio! Smatram da je po *toj* slici Gospodin učinio jedno svoje posebno djelo u meni osobno, što posvuda i svjedočim, a slika i cijelo djelo milosrđa postalo je veliko, najveće djelo mojeg života – kao i života nebrojenih osoba po cijelom svijetu.

U knjizi ćemo čitati o povijesti slike, moći ćemo moliti uz razmatranja o svakom pojedinom dijelu slike, a pri kraju su i prijedlozi za konkretna djela milosrđa. Iako sam zaista mnogo radio uz *Bibliju*, zanimljivo mi je što sada spozna-

jem da bi se u tim razmatranjima u knjizi mogli uzeti i premnogi drugi citati, uza sasvim drugi izbor iz Božje riječi! Jer – **sve je u Pismu zapravo stvarnost milosrđa.**

Ta je slika i svojevrstan *egzorcizam*. Dovedimo pred nju zarobljene.

Sliku nazivamo »slikom Božjeg milosrđa« jer Milosrdni Isus – *jest* savršena slika Božjega milosrđa.

Ova je knjiga plod mogega osobnog proživljavanja svete jubilarne Godine milosrđa, proglašene od pape Franje (2016./2017.). Tolike sam milosti dobio te godine! Slava Isusu! Slava Jaganjcu! Isprva sam htio napisati običan, kratak letak – ali *dogodilo* se ovo.

Istražujući povijest slike i katehezu koju skriva, kao da sam mrvicu spoznao u kakvim je mukama bila sestra Faustina, neprestano slušajući nalog Gospodina Isusa da naslika tu sliku. Mjesecima sam uza se nosio bilježnicu, meditirao, zapisivao... U vrijeme klanjanja, svete mise, na hodočašću, u šetnji, u čekaonici u ambulanti, kupujući, blagujući, družeći se... Čak sam se i noću budio da bih zapisao misao, da mi ne umakne iz uma. Bilo je tu i komičnih situacija, jer sam znao zaustaviti auto da bih zapisao nešto o slici. Lik sa slike me obuzeo, volim reći: promijenio i *otisnuo* se u mojoj duši. On, Sveti, Jaki i Besmrtni – Milosrdna Ljubav. Ovo mi je *super* simpatično: pišući posljednju rečenicu ove knjige, u toj istoj minuti, dolazi mi pošiljka na samostanska vrata, slika identičnih mjera kao original, dotaknuta izvorne slike u Vilniusu (kao

relikvija) i otisnuta na platnu pomoću najnovije tehnologije kojom se skenirao milimetar po milimetar slike, da bi se dobila što vjernija preslika. Gospodin ima predragi smisao za darivanje, kao i za humor, kao i za trenutak!

Ta slika nam je dana da **probudi i potakne želju da upoznamo Isusa**, onakva kakva ga je gledala sveta Faustina. Ona se nije fokusirala na tamu koja okružuje osobu na slici: već na samog ISUSA.

To je **krajnje posebna slika**, po svemu. Sedam je puta mijenjala mjesto prebivanja; prodana je za bocu votke, izdržala godine pod prokišnjavajućim krovom, ukradena od časnih sestara... Uistinu posebna. Ali i duhovno posebna! Stoga ju trebaš i promatrati na poseban način. Najbolje iskustvo te čudesne slike prolaziš kad sâm imaš slomljeno srce, otvoreno zbog udaraca bližnjih; spušten pogled (od stida?); rane koje skrivaš i nerado pokazuješ; prljavu haljinu bića; kad si okružen/a tamom! **Tada ti slika postaje stvarna! Tada ti Isus postaje živ!**

Smatram da je Božja providnost namjerno na toj prelijepoj i neopisivo privlačnoj slici ostavila neke nepravilnosti i likovne pogreškice, poput: bijela mrlja na lijevoj strani kose, nekako nezgrapno *nabačena* maglica oko lika, boje oko pojasa s desne strane kao da su nedovršene, puno širi rukav desne ruke, siva mrlja na lijevom ramenu... Možda sve to i nije važno, ali ipak se vidi kad se veoma pažljivo gleda. To je samo SLIKA, a nijedna slika nije savršena. Jer život čovjeka na zemlji nije savršen! Ništa ovozemaljsko nije savršeno! **Jedino je savršena Božja ljubav prema čovjeku.**

Jedno je sigurno: ta nam je slika poklonjena s ciljem da kontemplirajući sliku, **postajemo sve sličniji Kristu** – milosrdni u svemu svojem žiću. Zato je Gospodin tako često i tako uporno tražio slikanje te slike! On je to izričito zahtijevao, nije se dao predomisliti mada je sv. Faustina neprestano jadikovala! Nije dao predahnuti svetici, neumorno se vraćajući na traženje te slike! Ovo je tajna te upornosti: slika nas mora potaknuti na beskompromisno milosrđe, da bi se spasilo što više duša! **Milosrđe znači ovo, prema slici: otvoriti srce, blagoslivljati – ne proklinjati, tražiti (pogledom) one na dnu dna, tražiti (koračajući, hodajući, trčeći) izgubljene, dijeliti se ranama – dopustiti ranjavanje – dičiti se čak ranama, prodrijeti svjetlom u tamu, ne suditi.** Gospodin na slici nema žezla, niti otvorene knjige ljudskih grijeha, niti vage... **Jer još je vrijeme milosrđa.** Jer »nije došao svijet osuditi nego spasiti«, kako kaže u evanđelju.

Kao svećenik, obećao sam u sebi, pri svojem ređenju u zagrebačkoj katedrali, da ću u svakoj svetoj misi barem jedanput spomenuti Božje milosrđe. Učinio sam to jer sam bijedan grešnik i nemam baš ništa osim tog milosrđa. Mislim da sam to obećanje održao, a svakako ga želim ispunjavati sve do svoje posljednje euharistije i propovijedi. **Ništa ne privlači Gospodina toliko koliko grešnik i ništa ne privlači grešnike toliko koliko poruka Božjega beskonačnog, nepojmljivog milosrđa.**

Budući da sam na tolikim mjestima objašnjavao sliku, sve njezine dijelove, iza kojih se krije mnoštvo spasonosnih pouka i putokaza dušama, odlučio sam sva ta razmišljanja staviti

na papir, jer možda još nekomu pomognu. Zapravo, uistinu, posvetio sam život toj slici i onomu što nam Bog govori po njoj. Sveta Faustina je neobično snažno bila vezana uz tu sliku, na više od šezdeset mjesta u svojem *Dnevniku* govori o njoj. Najčešće vidi Isusa onako kako ga slika prikazuje. Gospodin nam je na toj slici ostavio svoj *portret*: providonosno potvrđen i istovjetan sa slikom kako Torinskog platna, tako i Rupca iz Manopella. Slika se danas nalazi u blizini svetišta Majke Milosrđa u Ostroj Brami, u Litvi: Isus i Marija uvijek su tako blizu, tako **ujedinjeni u poslanju milosrđa**.

Moram napomenuti da sam knjigu pisao oko godinu dana, neprestano otkrivajući nove misli i poruke... Pomislio sam već da nikada neću završiti pisanje! Domaćica u našem samostanu, koju moram spomenuti kao veliku pomoć i podršku u nastajanju ove knjige, draga gospođa Sanda Klapac-Bedić i ja proveli smo sate i sate oduševljeno razgovarajući, moleći i komentirajući sliku, a neke od misli zaključci su i ove pobožne prijateljske duše, obdarene jednom posebnom nijansom mistike, za što sam neizmjerljivo zahvalan Gospodinu, jer, eto, ta me duša nije samo hranila obrocima, već i duhovno!

Ta je slika uistinu nešto posebno! Vrlo je važno da otkrijemo detalje poruke Božjeg milosrđa, predstavljena na toj slici. Neka nam slika sama po sebi ne postane neki nabavljeni lijepi i korisni »idol« – jer Bog to ne želi; neka nas kontemplacija kateheza koju slika nudi dovede do **unutarnjeg obraćenja i zaljubljenosti u osobu Isusa Krista**, Spasitelja. Slika je samo »ulaz« ili »početak« ili »modus« prema kojemu trebaš i trebam stvarati **stvarnost milosrđa, danas i ovdje**.

Iako je Gospodin tako predivno naslikan, budimo realni: *to nije* Isus. On nije *samo* takav. On *nije* neka slika. Njega se ne može opisati, naslikati, ograničiti na jednu sliku! Slika ne može i ne smije zamijeniti euharistiju, *Bibliju*, osobni kontakt s Bogom u molitvi. Ali slika je svakako nešto vrlo, vrlo, vrlo posebno; i najbliže je što imamo o Isusu, u likovnom smislu!

Slavimo zajedno Božje milosrđe!

Još bih dodao ovo: originalna slika Božjeg milosrđa, koja se čuva u Vilniusu, u Litvi, u istoimenoj crkvi – svetištu, ima nešto u sebi, što druge slike Božjeg milosrđa ipak nemaju, koliko god bile umjetnički možda i privlačnije, oku ljepše. Velik broj svećenika i vjernika obeshrabri se i razočara vidjevši tu izvornu sliku – to mi je vrlo dobro poznato! Ne žele ju staviti u svoju crkvu. Tri su temeljna razloga zašto je tako. Dopustimo da ih iznesem:

- **Kopija izvorne slike je loša ili vrlo loša.** Ne vide se detalji, one izvorne boje, sve izgleda pretamno; često se mogu naći i slike otprije restauracije, gdje Gospodin ima izobličeno lice, tamnosivu pojavu, napadno izražene zrake ili pak bezbojne... Takve su kopije zaista oku odbojne i u mnogima su stvorile negativno stajalište o slici i nevoljnost da ju dublje upoznaju.
- **Ne poznajemo dovoljno katehezu koja se skriva iza detalja slike!** Ostale slike (nažalost) NEMAJU većinu te kateheze, te poruke, trebam to jasno izreći. Na ostalim slikama, naprimjer, Isus gleda ravno ili gore, ruka mu je previsoko dignuta, zrake srca raspršene su posvuda uo-

kolo, miješaju se i boje, pa umjesto crvene i bijele imamo čak i plavu... Tko će čitati ovo djelce, koje je rezime mojega dvadesetogodišnjeg prijateljevanja s izvornom slikom, shvatit će koliko su važni ti detalji. Oni tvore mozaik milosrđa.

- **Slika je dugo bila sakrivena očima javnosti.** U nastojanju da se proširi pobožnost Božjeg milosrđa, stvarane su druge slike, ne obazirući se previše na ono što razlikuje izvornu sliku od ostalih – duhovni doživljaj i napisano iskustvo same sv. Faustine u njezinu osobnom dnevniku. Nijedna druga slika nema taj važni element. O **TOJ SLICI** je Isus govorio svetici, *s tom slikom* započinje njezin dnevnik, upravo je *ta slika* ono glavno oruđe milosrđa, kako ćemo čitati dalje.

Kada pogledaš **izvornu** sliku, ne možeš ju prestati gledati! Gospodin je tako stvaran. Iako nam je sasvim jasno da je slika samo SREDSTVO, da se na sliku ne smijemo vezati u smislu nekog *idolopoklonstva* ili puka *pobožnjaštva*; ipak njezina je ljepota nešto čudesno i potresno! Ta tama uokolo Isusa u biti je ono što molimo u *Krunici Božjeg milosrđa*: »njegova pregorka muka«. Ta ga muka nije nepovratno »uništila«, jer je Isus slavno i pobjedonosno uskrsnuo na slici ga gledamo nakon uskrsnuća. Tako izgleda noću, naprimjer, pustinja: sve je u tami, čini se da nema nikoga, nema ničega. Međutim u tami zaista žive demoni. Ali u tu je tamu ušao Gospodin: **nemamo se čega bojati**. Tama osjećaja, tama volje, tama želje za životom... Podigni glavu, *gore srce!* Vidjet ćeš Svjetlost! Bez obzira na to kakva te tama obuzela; teška bolest, droga, kocka,

blud, prisilne misli, nasilje, osveta, ljubomora, alkohol, prokletstvo, praznovjerje, pokušaji suicida, neplodnost, spontani ili namjerni pobačaji, depresija... **Nema tame u kojoj Gospodin ne bi htio zasvijetliti i koju ne bi mogao rasvijetliti!** Isusu nije važno što se nalazi u toj tami ili od čega (od koga) je sazdana: milosrđe ne gleda kakvo je zlo zadesilo čovjeka, ono ga **oslobađa!** Isus vidi samo tebe i mene; **samo ti i ja smo mu važni.** Aleluja! **Ta slika je silno sredstvo nove evangelizacije!**

Tama oko izvorne slike (koja toliko zbunjuje neupućene) zapravo je, u originalu, tamnosiva tvorevina, slična gustoj magli... Tanka zlatna nit (*aureola*) odsijeva plavkastim svjetlom, uokolo Kristove glave tamnom i svjetlom ljubičastom bojom naglašena je njegova kraljevska vlast i čast i dostojanstvo... Magličast odsjaj vidljiv je uokolo cijelog lika Spasitelja; sva mu haljina sjaji otajstvenim, blagim svjetlom, koje – ne zasljepljuje! Gusta, neobično duga kosa, koja naprijed slobodno pada na ramena, odostraga povezana kao u vijenac – kako se naznačuje sa strane, pomazana *uljem pomazanja* (za proroka, kralja, svećenika), koje ostavlja dobro uočljiv svijetli trag; vlasi izmiješane tamno i svjetlo smeđe boje, ljupko kovrčava i razdijeljena po sredini, kao da *leprša* na kakvu laganu vjetru; ponešto naborano, visoko čelo, široko lice, duge i široke obrve, precizno izražene oči i nos, nevelika brada, tek naznačena, *mekana*, poput pahulja... To divno Kristovo lice sjaji mirnoćom, sigurnošću, ozbiljnošću, staloženošću, pobjedom, sućuti... Rane na rukama sjaje! Haljina je prozirna, vide se mnogi nabori na njoj, rukavi kao *paučina*. **On dolazi s neba.** Rukavi odsijevaju boja-

ma zraka... Te su zrake u ishodištu pomiješane, tek se u izlivanju dijele... Na prstima ruku gotovo da možemo vidjeti otiske... **Ništa od ovih detalja, tako važnih, ne možemo vidjeti na lošim kopijama!**

To je samo dio onoga o čemu pišem u ovom djelu. Na slavu Božjeg milosrđa! Slika nije klasična *aheropita*, odnosno slika nenačinjena ljudskom rukom, kao, npr., slika Gospe Gvadalupske. Ali gotovo da jest! Čitaj i otkrit ćeš zašto. **Otkrij ljepotu Kristova lika i hitnost i ozbiljnost poruke** što ih skriva ta jedinstvena slika! Ona ne prikazuje samo Isusa *od jučer*, kakav je bio pred apostolima: ona nam predaje Isusa od *danas*, za nas – **danas**. Mi smo **danas** uistinu sretni i privilegirani jer se upravo **u naše vrijeme ta slika ponovno otkriva!** Tomu snažno pridonose i mnogi novi crkveni pokreti s karizmom i poslanjem milosrđa, kao i nove redovničke družbe, posvećene širenju Božjeg milosrđa. U ovom djelu dokazat ću kako na toj slici imamo *slike* sakramenata, Crkve, molitve, *Svetog pisma*, prošlosti i budućnosti, svijeta i svemira, duhovnoga i tjelesnog stvorenja... Ništa slično, ujedinjeno na taj način u jednoj Osobi, ne možemo naći na drugim »svetim slikama«, koliko god nam bile lijepo: sâm sam se u to uvjerio i na ovom mjestu pišem o tome. Bilo bi zanimljivo kad bi tko toj slici pristupio s komentarima otaca pustinje, mistika, svetaca, teologa. Ja se nisam mogao uputiti u to, a sigurno bi to bilo jedno predivno duhovno štivo.

Na kraju, zašto preporučam da se ta slika nabavi, blagoslovi, dijeli i širi, postavi na javno štovanje, u obitelji ili crkvi? Želim naglasiti da ne »zauz imam ničiju stranu«,

nego argumentirano iznosim činjenice koje smo slobodni prihvatiti ili ne prihvatiti.

• *To* je **prva**, izvorna, autentična, po mnogočemu jedinstvena slika Božjeg milosrđa. Danas je mnogo poznatija slika Milosrdnog Isusa autora A. Hyłe, koja se nalazi u Krakovu, u Svetištu Božjeg milosrđa, iznad zemnih ostataka sv. Faustine. Sigurno, ta je slika lijepa i prelijepa, važna, milosna, a autor slike je velik i drag umjetnik, cijenjen i blagoslovljen tim djelom. Međutim istine radi, taj slikar nikada nije čitao *Dnevnik*, naslikao je sliku pet godina nakon smrti svetice, deset godina nakon izrade prve slike – kao ispunjenje svojeg zavjeta dana u logoru smrti u Sibiru (ukupno je naslikao više od dvjesto kopija slike!) Za svoje prve kopije upotrijebio je za uzorak jednu staru sliku Presvetog Srca Isusova te neke slike Bezgrešnog Začeca, a časne sestre kao »modele«, što se u mnogim kopijama, naprimjer, primjećuje po pojasu i stasu, po haljini. No izvornoj je slici »model« bio svećenik, muškarac, vlč. Sopoćko. On je Gospodinu »posudio« svoje ruke, noge, stas. Štoviše, samomu Adolfo Hyłi vlč. Sopoćko se više puta žalio, upozoravajući da je krivo naslikao ruke, noge, lice, oči... No taj slikar nije uvažio te napomene, ne zna se zašto. O tome gledamo u dokumentarnom filmu te čitamo u raznim publikacijama. Ipak, iznad slike, važnija je PORUKA. Zanimljiva je ipak ta svojevrsna konfuzija koja prati djelo milosrđa, od početaka. Prisjetimo se samo naše hrvatske tragikomične situacije: do zajedničke i konačne odluke naših biskupa, tek 2016. godine, u nas se od župe do župe molilo valjda pet ili šest različitih varijanti *Krunice*

Božjeg milosrđa! Slično je i sa slikom, u nekom smislu. Ja sam osobno vidio slike Milosrdnog Isusa, s prikazom plavokosa Gospodina, sa srcem na grudima, nasmijana, s krvarećim ranama, s nekoliko zraka različitih boja, a u pozadini šarenilo cvijeća...

- **Tu je sliku zahtijevao sam Gospodin Isus Krist.**
- Upravo se tako, doslovno kao na slici, mnogo puta Isus Krist ukazivao svetoj Faustini Kowalskoj, časnoj sestri – »*tajnici Božjeg milosrđa*« (usp. *Dnevnik*, 965) *Ta* je slika više puta »oživjela« pred očima svete Faustine.
- Nastajanje **te slike** nadgledala je, savjetovala i popravljala nadahnućima sâma sveta Faustina Kowalska. U svojem *Dnevniku* ona piše isključivo o *toj* slici.
- **Tu je sliku promicao i samo uz tu sliku tiskao prve molitvene materijale o Božjem milosrđu** bl. Mihael Sopoćko, duhovnik sv. Faustine.
- Lice samo s *te* slike do u najmanje detalje odgovara otisku Lica Kristova s Torinskog platna i Rupca iz Manopella.
- Samo na *toj* slici možemo doprijeti do **mnogovrsne kateheze** skrivene u detaljima slike, koju druge slike ne posjeduju, barem ne u cijelosti.
- Kao što ćemo u knjizi čitati, za *tu* je sliku **Gospodin Isus zahtijevao da se časti** po cijelom svijetu. *Ta* je slika prvo i osnovno sredstvo milosrđa.

- Još jednom ponavljam, i **ostale su slike Milosrdnog Isusa prihvatljive u štovanju Božjeg milosrđa**, ali ipak pozivam iz svih navedenih razloga, koje nitko ne može osporiti, barem na razmatranje štovanja *te* slike.
- *Dnevnik* svete Faustine Kowalske započinje odmah, **na prvoj stranici**, u uvodu, Isusovim traženjem da se naslika *ta* slika. Zapazimo sljedeće: **Isus je izričito i opetovano tražio slikanje *te* slike, ali nigdje nije tražio pisanje dnevnika**. To je zatražio duhovnik svetice, vlč. Mihael Sopočko. Kako god bilo, neka bude. Jedino je važno zapravo to **da živimo milosrđe u svakodnevnom životu**.

Dodajem još samo misao da je ta knjiga uistinu **nedovršeno djelo**. Razmatranja o Božjem milosrđu su, jednostavno i jasno rečeno, neiscrpiva. Svaki je čitatelj pozvan sâm dodati svoje meditacije i živjeti onako kako ga Gospodin sa slike nadahnjuje. Razmišljanja o slici trebaju postati motivacija za mnoga i različita **djela milosrđa**.

**NIŠTA NAM NE VRIJEDI IMATI SLIKU NA ZIDU
AKO NISMO MILOSRDNI JEDNI DRUGIMA!**

Isus je sâm – Božje neopisivo milosrđe, kako je napisao Ivan Pavao II. u enciklici *Bogat milosrđem*. **On sâm je jedini uistinu milosrdan!** Gospodin nas je u evanđelju potaknuo: »Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe!« (*Mt* 5, 7), a po sv. Faustini poručuje: »Gorim zrakama milosrđa!« (Usp. *Dnevnik*, 1190.) Trebamo prihvatiti tu svetu vatru Božje milosrdne ljubavi! Jer ne zaboravimo: **MI SMO BOŽJA SLIKA**.

Mi ljudi nećemo i ne možemo nikada potpuno ući u otajstvo Boga i Božjega. Na istočnjačkim ikonama zlatna pozadina simbolizira ta otajstva, koja će nam, dok god smo u tijelu, ostati misterij. Na toj slici imamo tu silnu tamu, koju također možemo promatrati i kao simbol nedokučivoga, nespoznatljivoga, mističnoga. Milosrđe se najbolje otkriva i utjelovljuje *u timu*. Netko je zgodno primijetio, čini mi se u navedenom filmu, da je nešto o slici znala s. Faustina, nešto drugo vlč. Sopoćko, a nešto drugo slikar Kazimierowski. Kako opisati neopisivo i kako naslikati nepoznato? Ali timski su uspjeli. Stoga **otkrivajmo milosrđe u Crkvi i po Crkvi**. Jedino smo tako sigurni da činimo Božju volju.

Jedna napomena: svugdje gdje se u tekstu pojavljuje u zagradi riječ »Dnevnik« riječ je o »Dnevniku s. Marije Faustine Kowalske«.

Otac Marko Kornelije Glogović, OSPPE

U neizrecivoj zahvalnosti Gospodinu za njegovo neshvatljivo milosrđe, o 15. godišnjici svećeničkog ređenja (2002. – 2017.)

»Uvečer, u ćeliji, ugledala sam Isusa, Gospodina, u bijeloj haljini. Jedna ruka bila je uzdignuta na blagoslov, a druga je doticala haljinu na grudima. Iz otvora haljine na prsima izvirale su dvije velike zrake, jedna crvena, a druga blijeda. U tišini sam promatrala Gospodina. Moja duša je bila prožeta strahom, ali i velikom radošću. Nakon nekoliko trenutaka reče mi Isus: 'Naslikaj sliku prema crtežu koji vidiš s potpisom: Isuse, ja se uzdam u Tebe. Želim da ta slika bude čašćena najprije u vašoj kapelici, a zatim u cijelomu svijetu...'« (*Dnevnik sestre Marije Faustine Kowalske*, 47)

PREDGOVOR SESTARA MILOSRDNOG ISUSA

»Isuse, uzdam se u Tebe!«

Tako bi trebao započeti svaki posao sestre Milosrdnog Isusa, pa sam zato započela ovaj predgovor upravo tim riječima. Kad sam dobila poruku od o. Marka da napišem nekoliko riječi predgovora, odmah sam mu odgovorila da nisam dostojna pisati taj predgovor, na što je odgovorio: »Ma, juohe meni!« (»Ma joj!« na našem supetarskom dijalektu).

U vrijeme kad je o. Marko bio kapelan u mojoj tadašnjoj župi u Sv. Petru u Šumi, u Istri, uključila sam se u zajednicu »Treće srce«, gdje smo molili za nerođene pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, i baš u toj kapeli, kako vidimo iz ranije navedena autorova teksta, prvi sam se put susrela sa slikom Milosrdnog Isusa, koja je uvijek budila u meni neku znatiželju, ali i mir i radost. Sve dok jednog dana s o. Markom i jednom prijateljicom nismo otišli u kapelu Milosrdnog Isusa u Puli te sam tada pred svojim očima ugledala veliku sliku Milosrdnog Isusa. Kasnije sam se često i rado vraćala u tu kapelu u sklopu našeg samostana u Puli.

Čitajući tekst ove knjige, uvidjela sam da o. Marko piše ono što sam i ja htjela podijeliti: svoju meditaciju i molitvu pred slikom, što mi je bilo potvrda da je to taj sâm

Duh Božji, Duh Milosrdnoga. Jednog dana, razmatrajući pred slikom Milosrdnog Isusa, uvidjela sam da je to slika koja predstavlja Presveto Trojstvo.

Isus – Sin, Bog i čovjek.

Otac – »Ja i Otac jedno smo.« (*Iv* 10, 30) »... da je Otac u meni i ja u Ocu.« (*Iv* 10, 38) »Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali.« (*Iv* 14, 7) »Vjerujte mi: ja sam u Ocu i Otac u meni.« (*Iv* 14, 11)

Duh Sveti – koji je sama ljubav između Oca i Sina; koji se izljuje na nas iz Srca Isusova po crvenim i bijelim zrakama: »Iz njegove će nutrine poteći potoci žive vode.« (*Iv* 7, 38)

Lijepo je da i među nama u današnje vrijeme žive osobe koje su prožete i nadahnute karizmom Božjeg milosrđa. U ovoj se knjizi vidi da je pisana Božjim Duhom. Sâm o. Marko iskusiio je snagu Božjeg milosrđa, pa tako svojim svjedočanstvom i druge privlači da iskuse i upoznaju snagu toga neizmjernoga Božjeg milosrđa. To beskrajno pouzdanje u Božje milosrđe, širenje pobožnosti te stalno predanje svojih misli, riječi i djela vidljivo je na njegovu putu djelovanja posebno u radu za nerođenu djecu i samohrane majke, trudnice. Po meni, životni poziv o. Marka lijepo opisuje i ovaj citat iz *Dnevnika* sv. Faustine (1195): »O Isuse moj, ništa ne može uništiti moje snove, moju ljubav prema Tebi. Makar moj put bio posut trnjem, ne bojim se ići naprijed. Ako me tuča progonestava zaspe, ako me svi prijatelji ostave, ako se sve uroti protiv mene i obzorje se zamračí, ako oluja bijesna počne i osjetim da

sam sama samcata i da protiv svega moram – tada se s potpunim mirom predajem Tvome milosrđu, o Bože moj, i ništa ne može razočarati moju nadu.«

Zahvaljujem Milosrdnomu Bogu na ovoj knjizi, po kojoj možemo ući u dubinu i samu srž Božjeg milosrđa, po citatima iz Božje riječi i iz *Dnevnika sv. Faustine* te po meditacijama i razmišljanjima samog autora. Srdačno zahvaljujem o. Marku na ovom neizmjereno bogatu djelu i želim mu da iz dan u dan sve dublje uranja u ocean Božjeg Milosrđa. Svakoj osobi koja želi još dublje upoznati i meditirati Božje milosrđe preporučujem ovo djelo.

»Po velikom milosrđu svojemu On nas nanovo rodi.«
(1 Pt 1, 3)

Od srca Bogu i autoru zahvalna
s. Jaira (Melita) Udovičić,
Družba sestara Milosrdnog Isusa, Pula

»Budite suobličeni slici Sina njegova« (Usp. Rim 8, 29)

(Citati s naznačenih stranica; Vinny Flynn: *7 tajna Božjeg milosrđa*, »Stella Maris«, Zagreb, 2016.)

»Slika (Božjega milosrđa) je središnje obilježje *Dnevnika* (sv. Faustine Kowalske), a onima koji je dublje promatraju, ona otkriva čitavu povijest o milosrđu. Ona je sažetak čitavoga pashalnog otajstva (muke, smrti, uskrsnuća i

uzašašća); čitavog evanđelja; čitavog *Katekizma*, čitavog nauka milosrđa... Ne mogu se sjetiti ni jednoga drugog vremena iz povijesti Gospodinovih objava svojemu narodu u kojemu bi on od nekoga izravno tražio da načini njegovu sliku.« (Str. 63 – 64.)

»Ono što postaje jasno iz svega ovoga jest da je Bogu Slika Božjega milosrđa vrlo važna. On je želio da ona bude naslikana i želio je da bude izložena, tako da je ljudi mognu promatrati. Želio je svoje milosrđe učiniti vidljivim.« (Str. 67.)

»Od nas se ne očekuje da Sliku samo objesimo na zid. *Od nas se očekuje da postanemo Slika*. Slika Božjega milosrđa mora postati naše vrhunsko iskustvo, naš podsjetnik da je Isus utjelovljeno Božje milosrđe i da je svatko od nas pozvan postati poput njega.« (Str. 203.)

»Postoji li igdje Slika Božjega milosrđa na opipljiviji način, na 'izravniji način ovdje i sada'? Da. *Euharistija*. Isus Osobno, sâm Božje milosrđe, on Sâm – upravo je ovdje među nama, u svakom svetohraništu na svijetu, dvadeset četiri sata na dan, svaki dan u tjednu.« (Str. 206.)

»Štovanje Božjega milosrđa može se promatrati kao nastavak i proširenje štovanja Presvetoga Srca Isusova.« (Str. 89.)

»S probadanjem njegova Srca, on nije samo krvario. On je iskrvario. Krv i voda koje su potekle iz toga nježnog Srca predstavljaju potpuno izlivanje Kristove životne krvi. On ništa nije zadržao. On je dao sve. To je milosrđe!« (Str. 87.)

POVIJEST SLIKE MILOSRDNOG ISUSA

»Čovječanstvo neće naći mira dok se s pouzdanjem ne obrati mojemu milosrđu.« (*Dnevnik*, 300)

Slika s naslovnice, veličine 2,12 × 1,011 metara (od kojih je lik Isusa Krista visine točno 180 cm – dakle prirodne veličine), ulje na platnu, koja je povod pisanja ovog djela, nije samo »još jedna pobožna slika« koja predstavlja Gospodina Isusa Krista. Ona je zaista posebna – usudio bih se reći, prema svemu spoznatome o njoj – *najposebnija od svih poznatih* Spasiteljevih slika. Iza svakog detalja slike skriva se vjeronauk – kateheza, koju trebamo otkrivati da bismo po njoj živjeli.

Slika je izravno nadahnuta i njezina je izrada nadgledana od samog Gospodina; nešto je u njoj neodoljivo privlačno, otajstveno, posebna je i po svojoj likovnoj *dorečenosti*, kako su to opisali stručnjaci. Godinama promatram tu sliku i svakog sam dana ponovno u čudu! **Kao da je vidim prvi put!** Zaista je tako! Uz tu su sliku vezane mnoge milosti, Kristova obećanja, blagoslovi. Pišem dalje u tekstu razmatranja i molitve, s velikim oduševljenjem i sa zahvalnošću Božjemu milosrđu na daru te slike koja mijenja živote...

Morao sam napisati to djelo jer kao svećenik vruće želim da mnoge duše otkriju »dubine bogatstva, mudrosti i znanja

Božjega« (usp. *Rim* 11, 33), što nam se u izobilju otkrivaju posredstvom te slike, toliko važne za naš duhovni razvoj i autentično vjeroispovijedanje. Čovjek se ne može odvojiti od te slike. Gledajući ju, želimo ju neprestano gledati. Povijest slike također je nevjerojatna, pa ću – služeći se raznim izvorima (osobito stranicom *www.faustyna.eu* te nekim drugim poljskim internetskim stranicama, bilješkama iz razgovora s časnim sestrama faustinkama, kao i saznanjima iz dokumentarnog filma *Divine Mercy* američkog redatelja Daniela DiSilve i razgovora s tim osobitim zaljubljenikom u sliku) – u nastavku složiti jedan presjek, jer i nastanak slike i mnoge zavrzlake oko te slike mogu nam biti svojevrsna pouka. Izvore sam potanko naveo na kraju knjige. Dodajem da nisam htio stvoriti stručan, znanstveni rad, nego oduševiti za Božje milosrđe, posredstvom te slike. Zato uglavnom nisam koristio tiskane publikacije, koje bih morao navoditi, kao i autore istih, osim onih najvažnijih. Sabrao sam nekoliko opisa povijesti te slike s interneta te ih međusobno usporedio i nadopunio, izdvojivši najvažnije. O povijesti slike možemo čitati na vrlo mnogo mjesta, sve je lako dostupno i provjereno, međutim smatrao sam da je bolje da imamo takav jedan presjek, usto napisan u knjizi.

Sabirući sve važno o prošlosti slike, spoznao sam da mi SADA trebamo tu sliku. SADA je njezino vrijeme, ta slika danas i za nas danas u Božjem planu posjeduje jedno posebno mjesto. Prošlost je prošla, takva je kakva je. **Danas Gospodin slika svoju sliku u nama, tu gdje jesmo.** Mi trebamo tu poruku više nego ikada prije. Vremena su tako teška da doslovno dotičemo tamu sa slike.

»Slika Boga nevidljivoga« prije svega je euharistija, a onda i sâm čovjek, a onda i drugi sakramenti... Tu je sliku omogućilo Božje **utjelovljenje** u čovječanstvo. Zato je tako važno primijetiti da se **slika Božja očituje najprije u nerođenom djetetu**. A onda u svemu ostalome.

Moram naglasiti, jer mi je poznata ljudska nedorečenost, pa i svojevrsna napornost u smislu propitkivanja nečega što je već višestruko opetovano: poznate su nam dakle mnoge slike Milosrdnog Isusa, Božjeg milosrđa: mnogo poznatije od te. Kao što sam – ponavljam – više puta spomenuo u predgovoru, nije zabranjeno ili krivo štovati nekoju drugu sliku, tj. Isusa Krista s neke druge slike. Međutim također opetovano naglašavam da je *to* ipak prva slika, nadgledana od same svete Faustine i blaženog Mihaela Sopočka, da je Gospodin *tu* sliku izričito obdario obećanjima milosti te da je povijest slike toliko puna Božjih providonosnih zahvata da je svakako uputno *tu* sliku nabaviti, blagosloviti i častiti ili se barem upoznati s njezinom duhovnom i povijesnom pozadinom, sigurno vrijednom naše pozornosti. Mnogima se ne sviđa ta slika, iz jednostavnog razloga što su vidjeli lošu kopiju, kao što sam također napisao u predgovoru. Trebamo naći što vjerniju kopiju originala, da bismo dobro srcem *vidjeli* znakove i srcem čuli poruke. Prvotna, izvorna slika je nešto predivno, prelijepo, neopisivo: na njoj se svaki detalj jasno vidi, jer svaki je detalj osobe Isusa, o Isusu i za Isusa važan! Ta je slika »živo evanđelje« i neiscrpno nadahnuće vjernicima. Ovakvu knjigu nisam još nikada napisao; potpuno me iscrpila i potpuno me obnovila. Htio sam i odustati od pisanja, što zbog napora, što zbog osjećaja nemoći

i nedostojnosti pred slikom, što zbog bojazni da nešto krivo ne napišem... Nemam riječi za nadahnuća koja su me neprestano pratila tijekom pisanja; samo kažem: sve je milost. **Silno bih volio da mnoge duše imaju koristi od ovih saznanja i razmatranja!**

Vrijedno je spomenuti da nam slika dolazi kao dar, u vrijeme življenja mnogih mistika Crkve, kojima se u ovome posebnom djelu pridružila i sveta Faustina Kowalska. Tako u istim desetljećima (sve oko Drugoga svjetskoga rata) Bog u svojem milosrđu svijetu po Crkvi daruje moćne duhovne spoznaje, pokreće pokrete, objavljuje tajne, služeći se, između ostalih, na prvom mjestu, nezaobilaznom ulogom Blažene Djevice Marije, u Fátimi, Amsterdamu, Schönstattu, zatim sljedećim osobama: Bérthe Petít (Prežalosno Srce Marijino, Belgija), Elizabeth Kindelmann (Plamen Ljubavi Bezgrešnog Srca Marijina, Budimpešta), Maria Teresa Carloni (bilokacije u vrijeme komunizma, poruke trpećoj Crkvi), Josip Kentenich (osnivač zajednice iz Schönstatta), sv. Pio iz Pietrelcine (velik čudotvorac, stigmatik, kapucin iz Italije), M. Eugenia Ravasio (objave Boga Oca), bl. Elena Aiello (muka Kristova, Italija), Ida Peerdeman (Majka Svih Naroda, Amsterdam), Sofija Paula Tajber (objave Presvete Duše Kristove, Poljska)... Bilo bi dobro sve to detaljnije proučiti, usporediti, proširiti. Osobito potičem na upoznavanje poslanja i štovanja Presvete Duše Kristove, jer se ta pobožnost vremenom i mjestom podudara sa štovanjem Božjega milosrđa: dvije su časne sestre primale objave (sv. Faustina Kowalska i sl. Božja majka Sofija Tajber) u istom gradu; imale su istog duhovnika (o. Andrasz, S. I.),

a slikar Hyła je naslikao i prvu sliku Duše Kristove, uz mnogo poznatije slike Milosrdnog Isusa... Kasnije ćemo razmatrati »tamu« koju vidimo na našoj slici. Možda sam trebao dodati da me ta tama podsjeća i na tri velike svjetske *tame*, koje su zavladaile u isto to vrijeme: nacizam, fašizam, komunizam. Sve te *tame* imale su zajedničko to što su htjele protjerati Isusa iz ljudskih duša. Sada, kao posljedica svega toga iz prošlosti, sljedeća je velika *tama* razorno ušla u živote naroda: nihilizam. **Više nego ikada trebamo Božje silno milosrđe!**

Isus se objavljuje svetoj Faustini

O sv. Faustini Kowalskoj postoji mnoštvo knjiga te ne bih na ovom mjestu detaljnije pisao o tome dragome svetačkom liku. Nas zanima samo dio njezina života povezan sa slikom milosrđa. Moleći se navečer u samostanskoj sobi (ćeliji) u poljskom gradu Płocku 22. veljače 1931., svetoj Faustini Kowalskoj objavio se Gospodin, odjeven u bijelu haljinu, s desnicom podignutom u stavu blagoslova, a lijevom rukom dodirujući svoja prsa, iz čijih je unutrašnjosti, otkrivenih rezom haljine, izbijala crvena i bijela zraka. Nakon nekoga vremena, proniknuta otajstvenom tišinom, kao u euharistijskom klanjanju, Gospodin je svetici povjerio zadatak: »Naslikaj sliku prema ovomu što gledaš, s natpisom ispod: 'Isuse, uzdam se u Tebe!' Želim da se ta slika časti najprije u vašoj kapeli, a onda i u cijelomu svijetu.« (*Dnevnik*, 47)

Sveta je Faustina bila najiskrenije »izvan sebe« kad je čula zahtjev Gospodina Isusa. Nije imala nikakav talent

za slikanje, ni mogućnosti da takvo što učini. Zamolila je pomoć svojeg ispovjednika, danas blaženoga velečasnog Mihaela Sopočka, koji će kasnije osnovati Sestre Milosrdnog Isusa, redovničku družbu koju je Gospodin – prema *Dnevniku* – više puta spomenuo i prorokovao. Njezin ispovjednik bio je vrlo razuman čovjek, nije se lako upuštao u nedorečene prilike, stoga je poručio Faustini da »naslika sliku Božju u svojoj duši« (*Dnevnik*, 49). Čim je otišla iz ispovjedaonice, čula je u srcu riječi: »Moja slika jest u tvojoj duši. Ja želim da bude svetkovina Milosrđa. Želim da ta slika koju ćeš naslikati kistom bude svečano posvećena u prvu nedjelju po Uskrsu. Ta nedjelja treba biti svetkovina Milosrđa.« (*Dnevnik*, 49) Pune tri godine trajali su *pregovori* o slici, s jedne strane upornim zahtijevanjem samog Isusa, a s druge strane nevjerom i otezanjem ispovjednika i redovničkih poglavarica sestre Faustine. Neke citate vezane uz to čitajmo u drugim poglavljima.

Tadašnja je poglavarica po s. Faustini od Isusa zamolila neki znak, na što je Gospodin odgovorio: »Dat ću poglavarima prepoznati po milostima koje ću dijeliti po toj slici.« (*Dnevnik*, 51) U odgovoru na taj Isusov odgovor časna je majka s. Faustini dala kist i platno, te je ona zbilja i pokušala naslikati sliku, ali nikako nije uspijevala. Tražila je i jednu sestru u samostanu da joj pomogne, ali ni ona nije znala kako naslikati to viđenje.

Mučila se i neprestano razmišljala kako ispuniti Gospodinovu želju pa je napisala: »Kad sam ušla u kapelicu, naslonila sam glavu na svetohranište, pokucala (73) i rekla: 'Isuse, pogledaj kako velike muke podnosim radi

slikanja te slike.' Tada sam začula glas iz svetohraništa: 'Kćeri moja, tvoje patnje neće trajati još dugo.'« (*Dnevnik*, 152) Dok je boravila u Varšavi, neočekivano, ugledala je Gospodina, koji joj je poručio: »Znaj ovo: ako zanemariš slikanje slike i čitavo djelo milosrđa, na dan suda odgovarat ćeš za velik broj duša.« (*Dnevnik*, 154)

Nastajanje slike

Nakon tri godine od prvog poziva za slikanje slike, u vremenu sve jasnijih naznaka skorašnjega svjetskoga rata, s. Faustina je bila preseljena u Vilnius, u Litvu. Ondje će njezina duhovnika kasnije tražiti i Nijemci, jer je skrivao Židove pred njihovim progonom. Tad joj je velečasni Sopoćko, ispovjednik i duhovnik, konačno odlučio pomoći, više vođen znatiželjom kako bi izgledala ta slika, nego li vjerom u autentičnost objava koje je s. Faustina imala. Nakon što mu je, kako čitamo u raznim djelima, to zbog neke unutarnje nesigurnosti odbila učiniti talentirana i poznata slikarica s. Franciska Wierzbicka, časna sestra bernardinka iz njihova samostana u Vilnius, gdje je kao duhovnik služio Sopoćko, zamolio je umjetnika Eugenija Kazimierowskoga (1873. – 1939.) da naslika sliku. Isus je bio zadovoljan tim odabirom, odbacivši jednu drugu mogućnost, neku redovnicu koju je ispovjednik prije njega predložio. Kazimierowski je tada imao 61-u godinu, bio je poznat i cijenjen slikar, član Društva nezavisnih umjetnika, studirao je u Krakovu, Lavovu, Münchenu, Parizu i Rimu. Bio je stručnjak za portrete i pejzaže, ali radio je i ponešto religioznih djela. Providonosno, 1934. godine Sopoćko je

živio u kući Sestara od pohođenja u Vilnius, na katu, dok je u prizemlju kuće živio slikar (Ulica Rossa 2). Faustina je svakog tjedna pješice dolazila nadgledati izradu slike, a od samostana Družbe Majke Milosrđa do ispovjednikove i slikarove zgrade imala je oko šest kilometara hoda.

»Ovo je za mene osobito važan i velik dan. Na današnji dan sam prvi put išla na dogovor za slikanje slike. I toga je dana – prvi put Božje milosrđe bilo štovano javno. Odavno je poznato, ali mislim na ovaj način kako je to sada tražio Gospodin. Na mnoge me posebne milosti podsjeća ovaj dan preslavnoga Imena Isusova.« (*Dnevnik*, 863)

Svećenik je slikaru djelomično otkrio događanja o sestri Faustini te ga zamolio za diskreciju. Rad na slici započeo je 2. siječnja te godine. Sestra Faustina jednom je tjedno dolazila u taj stan – u umjetnikov atelje – te je vrlo detaljno opisivala sliku te slikara provjeravala i ispravljala brinući se za svaku sitnicu. Njezin je duhovnik poslužio i kao model prema kojem je slikar stvarao djelo. Sestra je bila neprestano nezadovoljna slikom, što je pomalo i smetalo velečasnoga. U *Dnevniku* je zabilježen detalj razgovora između Gospodina i nje, kad mu se žalila: »Tko Te može naslikati tako lijepoga kao što jesi? Tada sam čula ove riječi: 'Veličina ove slike nije ni u ljepoti boje ni kista već u mojoj milosti.'« (313)

Iako je i slikaru bilo teško jer se morao odreći svojih ideja i svojih načina slikanja, Sopoćko je više puta izjavio da je slika posve nadgledana i do najmanjih detalja odlučena od svete Faustine. Slika je završena u srpnju 1934. – dakle nakon šest mjeseci. Podsjećam, tad je već

polako započinjao Drugi svjetski rat, iako će nešto kasnije buknuti svom silinom. **Upravo tada, u to neopisivo teško vrijeme, Isus daje čovječanstvu svoju sliku!** Gospodin je sâm objašnjavao dijelove slike, npr.: »Moj pogled s te slike je moj pogled s križa...« (*Dnevnik*, 326) »Te dvije zrake označavaju Krv i Vodu – bijela (op. a. u originalu: *blijeda*) zraka označava vodu koja opravdava duše; crvena zraka označava krv koja je život duša... Te dvije zrake potekle su iz nutrine mojeg milosrđa u trenutku kada je moje umiruće srce probodeno kopljem na križu.« (299)

Sestra Faustina u svojem je *Dnevniku* zabilježila i misao da su te zrake u potpunosti ujedinjene, ali nisu međusobno pomiješane. Uz redovita tumačenja i opravdavanja izmjena na slici, podosta je rasprave bilo i oko natpisa, odnosno – kako neki pišu – *potpisa*: »Isuse uzdam se u Tebe.« Velečasni je smatrao da je bolje napisati: »Isus, kralj milosrđa« i sâm je Isus morao odrediti stranu u tom sporu. Gospodin joj je u više prigoda potvrđivao svoju volju: »Riječi su takve: 'Isuse, uzdam se u Tebe!' (...) Ljudima dajem posudu s kojom trebaju dolaziti po milosti k izvoru milosrđa. Ta posuda je ova slika s natpisom: 'Isuse, uzdam se u Tebe!'« (*Dnevnik*, 327)

»U jednom me trenutku posjetila Majka Božja. Bila je žalosna, oči su joj bile spuštene k zemlji. Dala mi je naslutiti da mi treba nešto reći, a s druge strane činilo se kao da mi ne želi o tome govoriti. Kada sam to shvatila, počela sam moliti Majku Božju da mi kaže i da me pogleda. U jednom trenutku Marija me pogledala sa srdačnim osmijehom na licu i rekla: 'Trpjet ćeš zbog bolesti i liječnika, a stići će te

i velike patnje zbog te slike. Ali ništa se ne boj.' Drugi dan sam se razboljela i puno pretrpjela, upravo kako mi je rekla Majka Božja. Ali moja duša je spremna za patnju. Ona je stalna pratiteljica moga života.« (*Dnevnik*, 316)

Kad je konačno sve bilo gotovo, uz poteškoće i muke sa i od svih strana, velečasni Sopoćko sliku je ostavio u svom stanu, a s obzirom na to da se ubrzo preselio k sestrama bernardinkama, od studenoga te iste godine slika je postavio u tamni hodnik samostana tih redovnica. Ne samo to, nego je sliku okrenuo naličjem prema zidu! Kako će kasnije u opširnim *Sjećanjima* opisati, bio je ponešto razočaran slikom »jer nije donijela nikakvu posebnu novost«, a budući da je još uvijek ispitivao događaje oko sestre Faustine, činilo mu se neprikladno tražiti mjesto za sliku u nekoj crkvi. Međutim Gospodin je po Faustini neprestano zahtijevao da se slika postavi tako da bude vidljiva javnosti, da ju vjernici mogu častiti: »Reci ispovjedniku da se ta slika izloži u crkvi, a ne u klausturu samostana. Po toj ću slici udijeliti mnoge milosti dušama pa neka joj svaka duša može pristupiti.« (*Dnevnik*, 570)

Dodajem još nekoliko zanimljivosti, za koje sam saznao iz razgovora s režiserom više puta spomenuta dokumentarnoga filma o slici: jedna od prvih kopija izvorne slike ukrasila je i nadgrobni spomenik slikara Kazimierowskoga u gradu Białymsztoku, nakon njegove smrti, 1939. godine. Tek nekoliko metara udaljen od tog groba nalazio se i drugi grob – vlč. Mihaela Sopoćka, sve do prijenosa njegovih tjelesnih ostataka u crkvu, već u procesu beatifikacije. Blaženi je Sopoćko vrlo cijenio trud i talent tog slikara. A u svojem je testamentu

blaženik ostavio želju da se izvorna slika svakako mora vratiti u Vilnius, gdje je i naslikana. Zanimljivo je i sljedeće: vlč. Sopoćko i njegov prijatelj Kazimierowski u isto su vrijeme napustili svoja dva stana u Vilniusu. Kao da im je Gospodin »iznajmio« stanove – atelje – samo za vrijeme slikanja slike. Slikar nikada nije vidio javno izloženu sliku. Malenu kopiju slike otisnutu u porculan na nadgrobni je spomenik slikaru utisnuo Sopoćko; pretpostavljam da je znao koliko je Eugeniuszu bila draga ta slika i koliko je (pa i mistično) bio povezan s njom. Kako sam saznao iz nekih razgovora, sumnja se da je u smrt slikara umiješana i njemačka tajna služba, no to nikada nije potvrđeno. To nije isključeno, s obzirom na okupaciju Poljske, na rat, na činjenicu da je i vlč. Sopoćko sâm morao bježati i skrivati se pred *Gestapom*...

»Kad je slika bila izložena, vidjela sam živi pokret Isusove ruke kako čini veliki znak križa. Istoga dana uvečer, kada sam pošla u krevet, vidjela sam kako ta slika lebdi iznad grada, a grad je bio sav isprepleten mrežama. Isus je došavši pokidao sve mreže i naposljetku učinio veliki znak svetoga križa i iščeznuo. I vidjeh sebe okruženu mnoštvom bijesnih nakaza koje su prema meni plamtjele velikom mržnjom. Iz njihovih su usta izlazile razne prijetnje, ali nijedna me nije dotakla. Ubrzo je viđenje nestalo, a ja još dugo nisam mogla zaspati.« (*Dnevnik*, 416)

Prvi je put dakle slika bila javno izložena 1935., u crkvi – svetištu Majke Božje Ostra Brama u Vilniusu. Ondje je Sopoćko predvodio trodnevnicu prije Uskrsa te je tadašnji župnik rado dopustio da se slika pokaže,

kao jedna ilustracija i pomoć u razmatranju vjernicima prije svetkovine. Sama sestra Faustina pomogla je u dekoraciji slike, koju su postavili na ulazu u crkvu, visoko iznad u niši, da bi ju svi mogli vidjeti, a u crkvu je pristizalo mnoštvo vjernika i hodočasnika, jer je ta godina bila jubilarna, proslavljena svečano. Od 26. do 28. travnja 1935. prvi je put slika bila javno izložena, u vrijeme svečana svršetka slavlja 1900. obljetnice okupljenja svijeta. Prvu nedjelju nakon Uskrsa u crkvi je pobožnostima prisustvovala i sv. Faustina, slušajući propovijed vlč. Sopoćka. U vrijeme te euharistije svetica je imala viđenje: Gospodin se pojavio kao na slici, u propovijedi, a dok je svećenik govorio o Božjem milosrđu, Isus je blagoslivljao okupljeni narod. Također istog je dana isto viđenje imala u vrijeme euharistijskog klanjanja. Gospodin se više puta ukazivao Faustini upravo kao što izgleda na toj slici.

»Za vrijeme sv. Mise u kojoj je Gospodin Isus bio izložen u Presvetom Sakramentu, prije sv. Pričesti vidjela sam dvije zrake kako izlaze iz Presvete Hostije, onakve kakve su naslikane na slici: jedna crvena, druga blijeda. Odsijevale su prema svakoj sestri i šticienici, iako ne prema svima jednako. Na nekima su se jedva ocrtavale. Bilo je to na dan završetka duhovnih vježbi za šticienice.«
(*Dnevnik*, 336)

Svetica je te dane bila neopisivo sretna i zadovoljna: konačno se ostvarila Spasiteljeva želja! Bila je silno zahvalna svećeniku: za njegovu posvećenost, pravednost, poštenje te za njegov novac kojim je platio slikaru.

Slika u vrijeme komunizma

Godine 1947. vlč. Sopočko odlazi u Poljsku, ali ostavlja sliku u Vilniusu. Budući da je zavladao komunizam, crkve su se ondje počele zatvarati ili pretvarati u muzeje ili skladišta. Vjernike su počeli progoniti, a kršćanstvo uništavati. Godinu kasnije to se dogodilo i crkvi sv. Mihaela, gdje se u to vrijeme nalazila slika. U to je vrijeme slika bila već nešto poznatija, a u crkvama se ponegdje javno molila *Krunica milosrđa* i devetnica koju je Sopočko prepisao iz *Dnevnika sestre Faustine*. Prvi otisak slike s tekstom *Krunice Božjemu milosrđu* na poledini bio je tiskan u tiskari Cebulski, u Krakovu, već prve godine nakon izrade slike.

Dvije su pobožne vjernice iz Vilnusa, inače vrlo zauzete širenjem pobožnosti prema Božjem milosrđu, 1951. godine, prolazeći pokraj crkve sv. Mihaela, primijetile da su vrata otvorena. Ušavši unutra, vidjele su da je iz crkve sve odneseno ili ukradeno osim slike Milosrdnog Isusa. Osjetile su se pozvanima da tu sliku zaštite, a jedna ju je od njih kupila od radnika (za bocu votke!) koji se zatekao u crkvi. Jedna od njih uzela je platno i sakrila ga na tavanu svoje kuće, u strahu od policije. Tako se i dogodilo – kažnjena je logorom u Sibiru, gdje je ostala do 1954., zbog svojega javnoga vjerničkog djelovanja. Slika je sve te godine bila sakrivena pod drvenim letvama ispod krovišta zgrade. Budući da je slika zbog vremenskih uvjeta i mjesta sakrivanja već bila vrlo oštećena, ta ju je gospođa dala svojoj prijateljici umjetnici na popravak.

Slika je popravljena 1956. godine, a tad je predana njezinu ispovjedniku, župniku Župe Sv. Duha (crkva je

nekoć pripadala dominikancima) u Vilniusu na čuvanje. No s obzirom na to da taj svećenik nije mario za poslanje milosrđa, sliku je tek tako ostavio da visi u njegovoj sobi. Ondje ju je, prigodom posjeta, primijetio poljski svećenik Josip Grasewicz, koji je tražio neku sliku za svoju novu crkvu u Novoj Rudi, koja se danas nalazi na području Bjelorusije. Taj je svećenik bio gorljiv širitelj pobožnosti Božjeg milosrđa i osobno je poznao vlč. Sopočka, kojeg je i obavijestio o blagu dobivenu u Vilniusu. U to se vrijeme počelo slikati druge slike, koje su malo odgovarale uputama Gospodina Isusa. U crkvi u Novoj Rudi pred slikom su se sve više okupljali molitelji, do 1957. godine, kad je taj svećenik premješten na drugu župu.

»A sada, sestro, što se vas tiče: dobro je što ste tako mirni što se tiče Božje volje i što ste staloženi. Molim vas, nastojte uvijek zadržati tu smirenost. I što se tiče svih tih stvari potpuno ovisite o ocu Andraszu i ja se u svemu s njime slažem. Nemojte, sestro, ništa raditi na svoju ruku nego se u svemu posavjetujte sa svojim duhovnikom. Molim, da u svemu sačuvate prisebnost i najveći mir. Još jedno – dao sam tiskati ovu kronicu na stražnjoj strani ove sličice. I zazive koji nalikuju litanijama, također na stražnjoj strani sličice. I još jednu veću sliku, i usto nekoliko stranica s tom devetnicom Milosrđu. Molite, sestro, da bude odobreno. (*Bilješka 336: Za tiskanje tekstova vjerskoga sadržaja svoje odobrenje mora dati lokalna crkvena vlast (Imprimatur)*). Vlč. Mihał Sopočko dobio je takvo odobrenje za tiskanje spomenutih molitava.« (*Dnevnik, 1255*)

Do 1970. slika je boravila u toj crkvi. Tad su komunističke vlasti odlučile zatvoriti tu crkvu, odnosno prenamijeniti

ju u skladište. Iako je narod postupio junački u obrani svoje svetinje, ipak su sve predmete iznijeli i prevezli u drugu crkvu. Jedino što je ostalo bila je slika Božjega milosrđa, koju nisu mogli skinuti sa zida zbog visine i nedostupnosti mjesta. Čuvši za to što se dogodilo crkvi, bivši je župnik Grasewicz zamolio jednu umjetnicu da načini kopiju slike; htio je spasiti original mijenjajući ga kopijom. Trebalo je to spretno izvesti jer bi se župljani još više naljutili i uznemirili kad bi znali da je i ta slika, posljednja, omiljena u puku, nestala iz crkve! Za taj je poseban zadatak župnik dobio molbu i dozvolu od Sopočka, koji ga je zamolio da se slika vrati odakle je uzeta. Tek je 1983., već nakon Sopočkove smrti, slika bila postavljena na neko vrijeme u crkvu Ostra Brama, gdje se nalazi i danas vrlo poznato Gospino svetište.

Ujesen 1985., u okrilju noći, uz pomoć nekoliko časnih sestara Majke Milosrđa (redovnička zajednica koju je vodio vlč. Grasewicz; op. aut.: *nisam mogao naći detaljnije o čemu i o komu je riječ*) i vozača malenog kamiona, zamijenili su slike (okvir je ostao isti), a originalnu su sliku odvezli natrag u Vilnius, u sada već obnovljenu i ponovno posvećenu crkvu Svetog Duha. Časne sestre su se morale penjati u potkrovlje crkve, dizati tešku sliku, izvaditi ju iz okvira, u okvir smjestiti kopiju i vratiti ju na isto, vrlo nedostupno mjesto... Bilo je potrebno mnogo truda i domišljatosti za takvo djelo! Tamošnji je župnik sliku stavio prvo kod ispovjedaonice, zatim u sakristiju i napokon u nišu pokrajnje lađe, gdje je ostala gotovo nepoznata do današnjih vremena. Nažalost, župnik je sliku ponovno dao popravljati te je time unakazio Kristovo lice. Također,

na sliku je nezgrapno (preko noge) dopisao crvenom bojom potpis: »Isuse, uzdam se u Tebe!« te je još i skratio platno, prišivajući, međutim, na gornji dio slike to platno, da bi slika ispunila ovalni okvir u koji je stavljena. U to je vrijeme nestao originalni natpis, koji je zapravo bio pričvršćen na stari okvir. Taj natpis nije dakle nikada bio dio slike na samom platnu.

Papa Ivan Pavao II. pred slikom Milosrdnog Isusa

Godine 1993., u vrijeme svojega prvog hodočašća u Litvu, pred slikom se molio papa Ivan Pavao II., koji je sliku tada nazvao »svetim prikazom«. Slika je kasnije prenesena u crkvu Presvetog Trojstva, koja se od 2004. godine naziva »svetištem Božjeg milosrđa«, gdje Gospodin Isus po prisutnosti u toj slici privlači i nadahnjuje, širi milosti i blagoslivlja milijune koji dolaze vidjeti prvu sliku Božjeg milosrđa, naslikanu prema izravnim uputama svete sestre Faustine. U toj crkvi danas služe sestre Milosrdnog Isusa.

Crkva je sve do našega, hrvatskog kardinala Franje Šepera djelo milosrđa stavila na veliku kušnju, zabranjujući slike, krunice i devetnice te stavljaajući i vlč. Sopočku i redovnicama družbe kojoj je pripadala sv. Faustina zabranu širenja djela. Tako je i naša slika ostala u Vilniusu, u pokrajnjoj kapeli, gotovo bez ikakva interesa od Crkve i vjernika. Naime 1959. je Poljska biskupska konferencija izdala priopćenje kojom se »zabranjuje širenje pobožnosti Božjeg milosrđa u formama kako ih je predstavila sestra

Faustina Kowalska«. Dokument je ostavio slobodu izbora svećenicima – dušobrižnicima i njihovom »pastoralnom razlučivanju« pitanje premještanja/skidanja sa zidova crkvi, a tad su u opticaju bile već tri različite slike Božjeg milosrđa. Dokument je u javnosti objavila i Kongregacija za nauk vjere, 6. ožujka 1959. Naš hrvatski kardinal Franjo Šeper dokinuo je odredbu/zabranu poljskih biskupa 12. srpnja 1979. te se otada pobožnost Božjemu milosrđu nesputano i nevjerojatnom brzinom širi svijetom.

Za to vrijeme je slika je dodatno propadala, prepuštena suncu i vlazi. Stvar se mijenja tek kad su 2001. u Vilnius stigle prve članice Družbe sestara Milosrdnog Isusa iz Poljske te ondje otvorile svoju kuću (gdje je nekoć živio njihov utemeljitelj, blaženi Mihael Sopoćko i gdje je slika nastala) i počele zauzeto raditi na obnovi slike, svjedoku molitava i trpljenja svete Faustine, i na širenju pobožnosti Božjemu milosrđu. Zahvaljujući sestrama, 2003. godine načinjena je opsežna restauracija slike, uklonjene su sve mrlje, dodatci, boje, natpis i svako drugo naknadno uplitanje u djelo, tako da otada imamo sliku kakva je bila davne 1936., dok je savjetima slikarevu ruku vodila sv. Faustina.

Isus o slici

»Evo dajem tri načina na koja trebaš činiti dobro bližnjima: prvi – djelo; drugi – riječ; treći – molitva. U ta tri se skriva punina milosrđa i neosporan su dokaz ljubavi prema meni. Na taj način duša slavi i daje hvalu mojemu milosrđu. Da, prva nedjelja po Uskrsu jest svetkovina Milosrđa, ali treba biti i djelo. Tražim štovanje mogega milosrđa svečanom proslavom ove svetkovine i štovanjem ove slike. Po toj slici udijelit ću dušama mnogo milosti; ona treba podsjećati na zahtjeve moga milosrđa jer i naj snažnija vjera nemoćna je bez djela.«
(*Dnevnik s. Faustine Kowalske*, 742)

»Gospodin nam poručuje: 'Prije nego dođem kao pravedni Sudac, doći ću kao Kralj milosrđa.'« (*Dnevnik*, 83)

»Ja obećavam da ona duša, koja štuje ovu sliku, neće biti izgubljena. Obećavam također, već ovdje na zemlji pobjedu nad neprijateljima, posebno u trenutku smrti. Sam ću ih braniti kao svoju čast.« (*Dnevnik*, 48)

»Po toj ću slici udijeliti mnoge milosti dušama pa neka joj svaka duša može pristupiti.« (*Dnevnik*, 570)

KATEHEZE O BOŽJEM MILOSRĐU

Uvod

Slika Milosrdnog Isusa koju upravo promatramo (pri razmatranjima detalja dobro je imati sliku pred očima) posebno je djelo milosti, nadnaravnoga iskustva svete Faustine i umjetnosti. U toj slici susrećemo božansko u čovjeku i čovječno/čovještvo u Bogu. Sliku je više puta zahtijevao sâm Gospodin Isus od »veleposlanice svojeg milosrđa« te je ona – omiljena nam časna sestra s početka 20. stoljeća – poslušavši Spasitelja, nadgledala stvaranje tog djela. Kao što smo čitali, svetica nimalo nije bila zadovoljna nastalom slikom te je zaplakala tužeći se slikaru u litvanskom gradu Vilniusu. Međutim Isus joj je jasno progovorio i ta nam njegova riječ još danas odjekuje: »Vrijednost ove slike ne nalazi se u potezima kista nego u milosti koju ću udijeliti onima koji će sliku štovati.«

Povijest te slike, čitali smo, vrlo je burna. Stručnjaci su oduševljeni preciznošću i vrhunskom izvedbom mnogih detalja slike – bez obzira na manje *nesavršenosti* – te bi se samo o njezinoj umjetničkoj stvarnosti mogla napisati knjiga. No nas sada zanima **dubina tog otajstva** koje se krije u katehezi te čudesne i milosne slike. Stoga je potrebno da nađemo vremena da bismo, prije svega, **motrili** – kontemplirali tu sliku, možda najprije bez riječi, bez

molitve. Zatim, koristeći se ovim zabilješkama, možemo **moliti** na osnovu onoga što smo u slici prepoznali i za što smatramo da je važno za naš život. Treći dio »suradnje« koju nam milosrdni Isus nudi po toj slici bila bi neka **odluka** kojom bismo pokušali učiniti neke promjene u svojem životu: to je bît obraćenja.

Pozivajući se na svetopisamski tekst: »On je slika Boga nevidljivoga...« (*Kol 1, 15*) te na: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni; i neka pije tko vjeruje u me. Kako veli Pismo: 'Iz njegove će nutrine poteći potoci žive vode.' To reče za Duha kojega su imali primiti oni koji vjeruju u njega.« (*Iv 7, 38 – 39*) možemo ustvrditi da zapravo gledamo i »sliku« **Presvetoga Trojstva; Oca, Sina i Duha Svetoga**, predstavljenu u raznim simbolima.

Razmatranje pojedinih dijelova te vrlo važne i neobično proslavljene slike zamislio sam kao jednu vrstu **pobožnosti**. Možemo razmatrati i moliti u cijelosti ili podijeljeno, u jednom ili u više dana. Budući da imamo devet točaka, možemo moliti i u obliku **devetnice**. Na početku, iza biblijskog citata, dodao sam po nekoliko zaziva Božjemu milosrđu, kako ih nalazimo u molitvenicima. Koristio sam i saznanja iz *Dnevnika sestre Marije Faustine Kowalske*, kao i iz razgovora sa sestrama Milosrdnog Isusa u našim mnogim susretima. Navode iz *Dnevnika* prepisao sam iz prijevoda koji je objavila Družba svećenika Srca Isusova u Zagrebu 2016. godine, a biblijski citati dolaze iz raznih prijevoda odobrenih od Crkve; litanijски su zazivi preuzeti iz katoličkog molitvenika.

Glava i lice Milosrdnog Isusa

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

»Od tebe nek' mi dođe presuda, tvoje oči vide što je pravo.«
(*Ps* 17, 2)

»Naše si grijeha stavio pred svoje oči, naše potajne grijeha na svjetlost lica svojega.« (*Ps* 90, 8)

»Oči tvoje već tada gledahu djela moja, sve već bješe zapisano u knjizi tvojoj: dani su mi određeni dok još ne bješe ni jednoga.« (*Ps* 139, 16)

»Oči su Gospodnje na svakome mjestu i budno motre i zle i dobre.« (*Izr* 15, 3)

»Oči Gospodnje počivaju na onima koji ga se boje, Gospod zna svako djelo čovječje.« (*Sir* 15, 19)

»Nema stvorenja sakrivena pred njim. Naprotiv, sve je golo i otkriveno očima onoga komu moramo dati račun.« (*Heb* 4, 13)

»Iznad glave staviše mu napisanu njegovu krivnju: 'Ovo je Isus, kralj židovski.'« (*Mt* 27, 37)

»Ti mi ne namaza glavu uljem, a ona mi noge namaza pomašću.« (*Lk* 7, 46)

»Ne okreći lice od siromaha pa ni Bog ne će okrenuti lice od tebe.« (*Tob* 4, 7)

»Obasjaj nas, Gospodine, svjetlom svoga lica!«
(Ps 4, 7)

»Zaklanjaš nas štitom lica svoga od zavjera ljudskih.«
(Ps 31, 21)

»Niste lica Očeva nikada vidjeli... Jer ne vjerujete onomu kojega posla.« (Iv 5, 37 – 38)

»Potraži čovječe lice moje i ne idi putovima zlim.«
(2 Ljet 7, 14)

»Blagoslov prima i nagradu naraštaj onih koji traže lice Boga Jakovljeva.« (Ps 24 ,6)

»Moje mi srce govori: traži lice njegovo! Da, lice tvoje, o Gospodine, ja tražim!« (Ps 27, 8)

»Neka te Gospodin licem svojim obasja i milostiv ti bude!« (Br 6, 25)

»Dršći zemljo pred licem Gospodnjim!« (Ps 114, 7)

»Moli se pred licem njegovim i prestani ga vrijedati.«
(Sir 17, 25)

»Poznanje slave Božje zasvijetli nam na licu Kristovu.«
(2 Kor 4, 6)

»Ne skrivaj lice svoje u dan moje nevolje!«
(Ps 102, 2)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, ti neshvatljiva tajno Presvetog Trojstva, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, ti izrazu njegove najveće moći, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje si se objavilo u stvaranju nebeskih duhova, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje si nas iz ništavila pozvalo u život, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje obuhvaćaš čitav svijet, **uzdam se u tebe!**

U *Dnevniku sestre Marije Faustine Kowalske* Gospodin kaže da je njegov pogled s ove slike »pogled s Golgote«. Gospodin ima spuštene oči jer sa svojeg križa, sve do kraja svijeta i vremena, milosrdno gleda na **malene, odbačene, prezrene**. Sućutnom ljubavlju promatra duše koje su »na dnu dna«, izigrane, oskvrnute, nesretne, tjeskobne. Pogledom milosrdne ljubavi ustrajno i nepokolebljivo u brizi za nas motri razočarane životom, očajne, slomljene, bolesne, ranjene ljude. Njegovo je milosrđe toliko zaprepašujuće da će se »nebesa zapanjiti«, kako negdje čitamo u *Dnevniku*. Božje milosrđe neizrecivo je i u svojoj biti, zapravo, nelogično. Bog traži i želi pomilovati zločince, egoiste,

tvrdokorne grešnike – one koji su ga razapeli i koji ga razapinju danas u njegovu Sinu.

To sveto lice izaziva u nama duboko poštovanje. Obriši lica s ove slike u najmanjim detaljima odgovaraju crtama lica Čovjeka s Torinskog platna te Isusova lica s rupca iz talijanskog svetišta Manopella. **Te se tri slike u potpunosti poklapaju.** Možemo reći da ta slika, ljudski govoreći i razumijevajući, prikazuje istinsko Isusovo lice! Imamo *portret* našega Spasitelja! Ne samo to, nego je i duljina tijela umotana u Torinsko platno jednaka duljini tijela naslikanoj na toj slici.

Što nam dakle govori Isusovo lice? Što govori meni osobno? Njegovo je lice potpuno smireno, savršeno *blaženo*. Kao da tebi i meni kaže: »Sve će biti u redu, samo gledaj u mene... Moje milosrđe bdije nad tobom...« Iako je Gospodin proživio nepojmljivu muku i lice mu je bilo: »... neljudski iznakaženo te obličjem više nije ličio na čovjeka...« (*Iz* 52, 14), na slici to lice promatramo u potpunu miru, lišeno svakog znaka patnje. To je lice Isusa Krista koji je pobijedio smrt! To je lice uskrsnula Isusa Krista! To je lice pobjednika nad grijehom i ljudskim padom! Veličanstveno je lice našeg Otkupitelja, koje sjaji neobičnim svjetlom u mraku svijeta.

Na Isusovu licu čitamo i jednu **ozbiljnost**, koju po prirodi stvari zahtijeva borba sa zlom što uništava ljudski rod. Divimo se, klanjamo se i častimo to lice, šamarano i popljuvano, sada proslavljeno i sjajno: lice Svetoga, Jakoga, Besmrtnoga, Savršenoga, Jedinoga, Vječnoga, Vladara

i Kralja. Prisjetimo se nebrojenih poljubaca kojim je to lice obasipala majka Marija! Ona je milovala i glavu svojeg Sina toliko puta, češljala mu kosu, mazala uljem... Ali prisjetimo se i poljupca apostola – izdajnika Jude... Gorko se kajem zbog takvih mojih nebrojenih poljubaca...

To lice, iako je obavijeno beskrajnom, otajstvenom šutnjom, govori više nego mnogim riječima. **Gledajmo ga srcem.** Kao što i on nas gleda! Ako primjećuješ da Gospodin ima tako naslikane usne, kao da će sada progovoriti – što bi tebi rekao?

Na Kristovu licu vidimo i istovremeno možemo, ako hoćemo i želimo, primiti njegovu **blagost i staloženost**, ali i svojevrsnu **odlučnost**. Gospodin nam govori: »Ja sam tu, ja najbolje vidim sve, JA JESAM, upravo u ovome i ovakvom svijetu...« To lice umiruje naše uzburkane osjećaje. To lice liječi naše boli. To nas lice svojom smirenošću oslobađa od naših uznemirenosti, svojom nježnošću od naše krutosti, svojim sjajem od naših tmurnosti. Zagledani u lice primjećujemo nebesku ljepotu onoga koji je »lijep, najljepši od ljudskih sinova« (Ps 45, 3). To lice *vječno mlada* Bogočovjeka Isusa pruža nam nadu i ohrabrenje u našim životnim borbama.

Neobično je gledati sliku koja prikazuje Isusa sa spuštenim očima. Te oči ne žele gledati tamu koja se nameće, nego te **oči gledaju tebe i mene.**

Možemo i ovako razmišljati: Isus nam kaže da **gledamo njegove oči u očima bližnjih.** Slično je govorila i sv. Ma-

jka Terezija: »U očima djeteta vidim Boga.« Usto, zapitajmo se možemo li **izdržati** prečisti pogled našeg Suca?

Ipak, postoji način da vidimo njegove otvorene oči, a to je da klečimo pred njim, u činu pokajanja i slavljenja njegova milosrđa. Možemo također ustvrditi da Gospodin »spušta pogled« sada da bismo žarko čeznuli za tim rajskim pogledom u vječnosti! Možemo se radovati i činjenici da naš Gospodin u svojem silnom milosrđu prema nama bijednim grešnicima *zatvara oči* prema njegovoj riječi: »Tko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh opršta i prelazi preko prekršaja Ostataka baštine svoje, koji ne ustraje dovijeka u svome gnjevu, nego uživa u pomilovanju?« (*Mih* 7, 18)

Jednostavno: tražeći Kristov pogled, moramo mu se **približiti**, doći vrlo blizu, poniziti svoje nagnuće prema oholjenju i kleknuti.

Prisjetimo se i ovih riječi: »Oči su mu kao golubice na potoku, mlijekom umivene, počivaju u miru.« (*Pj* 5, 12)

Kristova je presveta glava pomazana: on je pomazani Kralj, Prorok i Svećenik. »Mokra mi je glava od rose i kosa moja od noćnih kapi.« (*Pj* 5, 2) To je ta *rosa pomazanja* koju primjećujemo na Isusovoj prelijepoj kosi, nekoć milovanoj majčinom rukom, kasnije okrvavljenoj neljudskim udarcima i krunom od trnja. »On je glava tijela, Crkve...« (*Kol* 1,18), koja sakramentima, molitvom, djelima milosrđa traži i otima duše iz tame neprijatelja, zloga. To su te *noćne kapi*, jer Gospodin Isus u svojem beskonačnome milosrđu *noću*, u *tami* grijeha pronalazi žrtve đavlovih laži.

Pitao sam se zašto se na Kristovoj glavi ne nalaze tragovi trnove krune? Dvoje ljudi se obično pozdravljaju i susreću tako da se gledaju u lice. Mislim da je zato Isusovo lice prikazano bez tragova krvi i brazda trnja, jer nam Gospodin ne želi dodatno naglasiti krivnju za to što smo mu učinili! **On je sâm milosrđe!**

No njegovo je lice ozbiljno, nema na njemu osmijeha, barem se tako čini na prvi pogled. Kako bi se Gospodin smiješio, kad su duše u tolikim i takvim tamama? Za te duše vodi se neopisiv rat. On je naš jedini mir i naša jedina utjeha u turbulencijama tog rata. On šuti, jer što reći na sve ono što je tama učinila čovječanstvu? Ipak, njegov pogled smiruje i ohrabruje. Možda se ipak Isus smiješi samo onima koji trpe s njime, radujući se njihovu otkupljenju i spasenju?

U meditaciji Isusova pogleda pomažu i ovi citati: »Ob-
ratite se grešnici i činite pravdu pred njim, tko zna hoće
li pogled svoj svrnuti na vas i milost vam iskazati« (*Tob*
13, 9), te: »Oko je Gospodnje nad onima koji ga se boje,
nad onima koji se uzdaju u milost njegovu, da im od smrti
život spasi, da ih hrani u danima gladi.« (*Pz* 33, 19)

Isus ti govori: »Milosrdno gledam na sve koji dolaze pod
moj križ i koji nose svoje križeve... Uzvrati mi pogledom!«

U *Pjesmi nad pjesmama* čitamo o Zaručniku: »Glava je
njegova kao zlato, zlato čisto, uvojci kao palmove mladice,
crne poput gavrana.« (5, 11) Nije li *aureola* oko Isusove
glave ponešto tamna? Možemo dati mnoge odgovore, ali
meni se čini da je to još jedan znak Isusove suobličnosti

čovjeku: toliko suosjeća s čovjekom, toliko je duboko ušao u tamu čovječanstva da *shvaća* da bi nas, krhke i slabe osobnosti, veličanstvenost *aureole* mogla preplašiti ili obeshrabriti na putu obraćenja. Bog čovjeku, u Isusu Kristu, dolazi kao – čovjek. Glava Isusa je okružena zlatom, a noge su mu bose?! Treba nam mudrosti Božje da proniknemo sva ta otajstva! Međutim, ako pogledamo originalnu sliku, vidjet ćemo da je unutrašnjost *aureole* zapravo – ljubičaste boje! Ona je omeđena vrlo tankom zlatnom crtom, kao nekom »granicom«. Ljubičasta je boja u umjetnosti simbol kraljevske časti: ta se kraljevska čast i dostojanstvo u nama ne može i ne smije miješati s tamom! Zato je tu postavljena granica: sa zlom nema kompromisa, zlo se ne čini radi nekoga tzv. većeg dobra.

Lice Milosrdnog Krista na slici dano nam je i kao *ogledalo*: pozvani smo svoj život sučeljavati s tim licem. Lice kršćanina ne smije izražavati ništa od tame. Upravo zato dolazimo pred to lice svojeg Spasitelja u činu poklonstva i ljubavi, motreći ga s molitvom, da taj sjaj s njegova lica prijede i na nas.

Zapišimo u svoje srce:

- »Gospodin prođe ispred Mojsija te se javi: 'Gospodin! Gospodin! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću.'« (*Izl* 34, 6)
- »Gospodin, Bog tvoj, Bog je milosrdan; neće te on zapustiti ni upropastiti niti će zaboraviti saveza što ga je pod zakletvom sklopio s ocima tvojim.« (*Pnz* 4, 31)

- »Gospodin, vaš Bog, milostiv je i milosrdan i neće odvratiti lica od vas ako se vi obratite njemu.« (2 Ljet 30, 9)
- »Ali ti si Bog praštanja, milosrdan i blag, na gnjev si spor, a u milosrđu velik: i nisi ih ostavio!« (Neh 9, 17)
- »Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome, po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje!« (Ps 51, 3)
- »A ja ću opjevati silu tvoju i klicat ću jutrom milosrđu tvome, jer mi ti postade utočište i sklonište u dan nevolje.« (Ps 59, 17)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Kristova desna ruka

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »Rukom si svojom izagnao pogane, a njih posadio, iskorijenio narode, a njih raširio. Mačem svojim oni zemlju ne zauzeše, niti im mišica njihova donese pobjedu, već desnica tvoja i tvoja mišica, i lice tvoje milosno, jer si ih ljubio.« (Ps 44, 3 – 4)
- »Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer učini djela čudesna. Pobjedu mu pribavi desnica njegova i sveta mišica njegova.« (Ps 98, 1)
- »Duša se moja k tebi privija, desnica me tvoja drži.« (Ps 63, 9)
- »Proslavi na meni dobrotu svoju, ti koji od dušmana izbavljaš one što se utječu desnici tvojoj.« (Ps 17, 7)
- »Da ti se ljubimci izbave, desnicom pomози, usliši nas!« (Ps 60, 7)
- »Zato će iz ruku Gospodnjih primiti kraljevsku krunu slave i vijenac ljepote; svojom će ih desnicom Gospodin zakriliti, i svojom ih mišicom zaštititi.« (Mudr 5, 16)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, koje nam daruješ besmrtni život, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje nas zaštićuješ od zasluženih kazna, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje nas oslobađaš od bijede grijeha, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje nam u Riječi što je Tijelo postala daruješ opravdanje, **uzdam se u tebe!**

Mnoge vjernike slika Milosrdnog Krista podsjeća na njegov dolazak među apostole u danima nakon njegova uskrsnuća. Gospodin prolazi kroz zatvorena vrata, njegova je pojava nekako drukčija, onostrana – *nebeska*. Apostolu Tomi pokazuje svoje rane i pristaje na *ponovnu bol* («stavi svoje prste u moje rane») samo da bi učenici povjerovali. Tako možemo reći da nam je Gospodin milostivo ostavio – između stotina drugih – i tu sliku kao čudo, putokaz i zrcalo, sve zato da bismo povjerovali i po toj se vjeri spasili za vječnost.

Krist je na toj slici prikazan i kao **svećenik**. Slikaru je kao model poslužio svećenik, duhovnik sv. Faustine, danas blaženi Mihael Sopočko, prvi svećenik širitelj Božjega milosrđa prema Isusovoj poruci svetoj Faustini. Isus je odjeven u liturgijsku haljinu, takozvanu *albu*. Njegova je desnica uzdignuta u istom stavu kakav su do II. vaticanskoga koncila morali držati svećenici tijekom slavljenja svete mise.

Ta uzdignuta **desnica blagoslivlja svijet**; ne udara ga i ne proklinje, ne prijeti i ne naređuje! Ako je slika živa – kako nas uvjerava sv. Faustina – onda slijedimo ono što je

sljedeće: Gospodin će **spustiti desnicu**, da nas prihvati, pridigne, primi... Kao što je pružio desnicu Petru u trenutku njegova potonuća na uzburkanu moru.

Isus Krist u svojem beskrajnom milosrđu čini nad nama **znak križa** – znak spasenja i Božje pobjede – jer tim činom blagoslova, što ga najupečatljivije primamo tijekom euharistije, želi *prekrižiti*, odnosno razriješiti čvorove, zavoje i okove koji terete dušu.

Isto tako Gospodin svojom uzdignutom desnom rukom pokazuje prema **gore** («... suoskršli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi s desna Ocu, za onim gore težite, ne za zemaljskim!» (*Kol 3, 1*)), jer gubimo se i malakšemo onda kada neprestano gledamo u zemaljske jade.

Također Krist tom gestom svijetu **pokazuje svoju ranu**, proslavljenu ranu načinjenu čavlom mržnje, neznanja i osvete: kao da želi reći da će i naše rane biti proslavljene kada dođemo *gore*, k njemu.

Svojim blagoslovom Isus ponekada u svojem milosrđu *križa* moje planove, ali Bog zna bolje od mene, zar ne? Blagoslov dobivam onda kada prihvaćam svoju ranjenost i ranjivost te ih predajem u ruke Milosrdnoga. Primijetimo kako je Kristova desnica otvorena prema nama: Gospodin pruža i nudi svoju ranu kao utočište i sklonište! To je zato tako jer BLAGOSLOV dolazi po RANAMA života, ako ih prihvatim i ako ih stavim u Kristove rane. **Moje su rane blagoslov** – koja strašna i ujedno spasonosna misao! Vrijedna dubljeg razmatranja.

Ta je desnica, možemo i tako razmišljati, do *maloprije* počivala na Isusovu srcu! Sad nam **daruje svjetlost tog srca!** Ta desnica u savršenoj ravnini s ramenom čini kao jednu *granicu svjetlosti*: sve izvan Isusova srca i izvan njegove muke, smrti i uskrsnuća ispraznost je i ništavilo, potpuna tama. Tom rukom Gospodin kao da kaže zlomu i njegovu zlu: stani! Svojom uzdignutom rukom Isus nam pokazuje da nas štiti i brani te da smo sigurni u njegovim rukama. Gesta tzv. *polaganja ruku* prisutna je u svakome od sedam svetih sakramenata. Božja riječ nas podsjeća: »Ti vladaš nad svime, u tvojoj je ruci sila...« (1 Ljet 2, 12) te: »Zrake sijevaju iz njegovih ruku, ondje mu se krije sila.« (Hab 3, 4)

Isusove rane najveća su dragocjenost naših duša. U *Pjesmi nad pjesmama* čitamo: »Ruke su njegove kao zlatne šipke, obložene dragim kamenjem.« (5, 14) Ispruženom desnicom Isus – Veliki svećenik, preko svojih zaređenih (*rukopoloženih*) svećenika i danas odrješuje grijehe onih koji mu dolaze u stavu iskrena kajanja i s voljom da se promijene. On to čini besplatno i bezuvjetno, milosrdno.

Gospodin se obično prikazuje s *pet* svetih rana. Tu vidimo ove *tri*: rane na dvije ruke i ranu srca. Tri rane: vjera – nada – ljubav. Razmišljajmo o toj tajni.

Isuse, svojim ti suzama vidam rane, koje sam ti sâm zadao... Stavljam svoje rane u tvoje, ujedinjujem svoja trpljenja s tvojima, zahvaljujući ti na neopisivom milosrđu kojega iskazuješ meni, svojem krvniku... Oprosti, smiluj se, iscijeli me i oslobodi. Isuse, uzdam se u te!

U *Pismu* čitamo: »Milosrđe likuje nad sudom.« (*Jak 2, 13*)
Jedino ćemo milosrđem biti spašeni! Blago onima koji to razumiju, i koji se ne uzdaju u svoja dobra djela, u lijepe nakane, u poštenje ili trud života: **samo** milosrđe znači to – **samo** milosrđe.

Citirao bih i razgovor s mojim američkim prijateljem, Danielom DiSilvom: »Milosrđe *izlazi* iz Tijela Kristova, a to je Tijelo – Crkva. Dakle **Crkva je djelatnica milosrđa!** Krist dijeli milosrđe preko svoje desnice – blagoslivljajući i odrješujući grijeh. Ta desnica simbol je svećeništva: milosrđe trebamo tražiti kod svećenika.«

Zapišimo u svoje srce:

- »Milosrdan i milostiv je Gospodin, spor na srdžbu i vrlo dobrotiv. Jarostan nije za vječna vremena niti do vijeka plamti srdžba njegova. Ne postupa s nama po grijesima našim niti nam plaća po našim krivnjama.« (*Ps 103, 8 – 10*)
- »Čestitima sviće ko svjetlost u tami: blag, milosrdan i pravedan Gospodin.« (*Ps 112, 4*)
- »Kličite, nebesa, veseli se, zemljo, podvikujte, planine, od veselja; jer Gospodin tješi narod svoj, on je milosrdan nevoljnima.« (*Iz 49, 13*)
- »Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.« (*Lk 6, 36*)

• »Usliši me, Gospodine, jer je dobrotiva milost tvoja, po velikom milosrđu pogledaj na me!« (Ps 69, 17)

• »Sjeti se Gospodin svoga saveza s njima, sažali se na njih u velikom milosrđu svome.« (Ps 106, 45)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Kristova haljina

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

• »Pobjednik će tako biti obučen u bijelu haljinu; njegova imena sigurno neće 'izbrisati iz knjige života'; štoviše, njegovo će ime priznati pred svojim Ocem i njegovim anđelima.« (Otk 3, 5)

• »Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima

veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine, s palmama u rukama, i vikali jakim glasom: 'Spasenje je djelo našega Boga, koji ›sjedi na prijestolju«, i Janjeta!'« (*Otk* 7, 9)

- »U svako doba nosi haljine bijele, i ulja nek' ne ponestane na tvojoj glavi.« (*Prop* 9, 8)
- »Tada se preobrazi nad njima; lice mu zasja kao sunce, a haljine postadoše bijele kao svjetlo.« (*Mt* 17, 2)
- »Pomislila je: 'Ozdravit ću ako se samo dotaknem njegove haljine.'« (*Mt* 9, 21)
- »Blago onima koji 'peru svoje haljine' tako da dobiju pravo na 'stablo života' i da mognu ući u grad na vrata!« (*Otk* 22, 14)
- »Radošću silnom u Gospodinu se radujem, duša moja kliče u Bogu mojemu, jer me odjenu haljinom spasenja, zaogrnu plaštem pravednosti, kao ženik kad sebi vijenac stavi il' nevjesta kad se uresi nakitom.« (*Iz* 61, 10)
- »Herod ga prezre i naruga mu se zajedno sa svojom stražom. Zatim ga obuče u bijelu haljinu i posla natrag k Pilatu.« (*Lk* 23, 11)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, koje se na nas izlijevaš iz rana Kristovih,
uzdam se u tebe!

Milosrđe Božje, koje nam izvireš iz Presvetoga Srca, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje si nam dalo Presvetu Djevicu za Majku Milosrđa, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, vidljivo u ustanovljenju Crkve koja obuhvaća cijeli svijet, **uzdam se u tebe!**

Pomnije promatrajući tu sliku, koja u nama budi tolika razmišljanja, možemo primijetiti da je milosrdni Isus odjeven u bijelu haljinu koja kao da je *s drugog svijeta*. Haljina je prozirna, nekako više duhovna nego materijalna, a osobito nas čudi njezina širina pri dnu, oko nogu. Kao da Gospodin *još više* želi prodirjeti u tamu. Haljina velikog svećenika Isusa Krista »vuče se« po tami, **ostavlja trag**: svaki sakrament ostavlja trag, prodirući kroz tamu duše... Po tom tragu dolazimo natrag k Kristu, kad ga izgubimo, na svoju žalost i zbog svoje bijede. U tami možemo vidjeti taj trag, koji nas kroz ispovijed povlači natrag na put do Božjeg srca.

Kristova je haljina uronjena u zrake što izlaze iz njegove nutrine; prožeta je zrakama, sva je osvijetljena tom neobičnom svjetlošću. Gornji je dio sav bijel, donji je kao »prljav« od pomiješanih boja: haljina je u donjemu dijelu kao *posivjela* od dodira tolikih koji vape, traže, dotiču, ili grčevito drže Krista, spoznavši istinu...

Isus istovremeno i hoda i stoji, on je **iznad** vremena i za-

kona tijela i materijalnoga svijeta. Sjeti se *Božjeg prijestolja iz Starog zavjeta* i iz *Knjige otkrivenja*: kako istovremeno i stoji i kreće se... Milosrđe se uvijek nekamo i prema nekome **kreće**, nije statično, nije jednom definirano i stoga kao vremenom ograničeno ili podložno dokinuću. Ono nas neprestano iznenađuje! Tko bi ga odgonetnuo?! Često je potpuno neshvatljivo!

Bog nas po toj slici želi podsjetiti na svoju svemoć i čudesnost, na čudotvornost njegova milosrđa. **Pouzdaj se u svemu, jer on sve vodi.** Pouzdaj se uvijek, jer on sve izvodi na dobro.

Budući da je Isus ovdje prikazan kao **veliki svećenik** (o čemu mnogo piše Pavao u *Poslanici Hebrejima*), smatram da nam želi poručiti i sljedeće: »Dodite k meni, u mojim svećenicima, ne hrlite k lažnim bogovima, ne tražite istinu u laži, ne nasjedajte lažnim svjetlima.« Alba je odjeća kralja nad kraljevima, koja pokazuje krhkumu i slabašnomu čovjeku da je naš kralj zapravo tako jednostavan, tako pristupačan, tako veličanstvena božanstva u skromnosti svojeg čovječstva.

U slici promatramo dakle dvije Kristove prirode: božanstvo i čovječstvo. Njegova je haljina sazdana od svjetlosti koju udjeljuje anđelima i ljudima. Ta je misna alba proniknuta nebom, upravo kao što u svetoj misi na zemlji slavimo *nebesku liturgiju*.

Zamišljam kako je upravo takvom albom Isus bio zaodjeven u svojem ovozemaljskome životu: kao stolar uz poočima

Josipa, na službi Božjoj u sinagogi, na posljednjoj večeri, dok je navješćivao radosnu vijest – evanđelje... Za takvu su sličnu albu vojnici bacili kocku, razapinjući Spasitelja.

Neuobičajeno ogoljen vrat Milosrdnog Isusa podsjeća nas da je on bio, prema proroštvu Izaije: »janje odvedeno na klanje« (*Iz* 53, 7) i slika Izaka koji je spreman za žrtvu.

Isus je pravi ČOVJEK, kao što je i pravi BOG. On je »Riječ Tijelom postala«. On je sâm euharistija: utjelovljena Ljubav. To nas može podsjetiti i na ono što je Gospodin poručio svojim apostolima nakon uskrsnuća: »Duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam.« (*Lk* 24, 39) Također se prisjećamo i ovih riječi: »Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo...« »Ne brinite ni za tijelo svoje, u što ćete se odjenuti...« »Ako ti je oko bistro, sve će tijelo tvoje biti svijetlo...« »Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje...«

Krist nas je u svojem milosrđu oslobodio od jarma i okova koji su se u mnoga vremena stavljali robovima – oko vrata. On je *postavio vrat za druge*, za nas. On je slika Milosrdnog Oca, koji »potrča, pade oko vrata i izljubi sina« (*Lk* 15, 20). Ogoljenim vratom pokazuje da su mu dobrodošli svi oni koji trpe jer ih nema tko zagrliti. Poznaje to njihovo trpljenje i on jedini pruža pravu utjehu.

U njemu nema ništa od prepredenosti ili lažnih vrijednosti ovog svijeta: »Oholost je ogrlica vratu njihovu.« (*Pz* 73, 6) Po toj slici zahvaljujemo Gospodinu koji nas uvjerava: »Onoga dana – riječ je Gospodina nad Vojskama – slomit ću jaram na njihovu vratu i lance ću njihove raskinuti.

Više neće služiti tuđinu...« (*Iz* 30, 8 – 9) te: »I bit će život tvojoj duši i ures vratu tvome.« (*Izr* 3, 22) Božja riječ nas opominje da »stavimo vrat svoj u jaram mudrosti« (usp. *Sir* 6, 24). Dakle trebamo **u svemu tome slijediti Isusa**.

Također, ogoljeni nam vrat jasno pokazuje da Isus ne nosi dviju haljina! Isto je naredio, sjećamo se, i svojim učenicima kad su kretali na put navješćivanja radosne vijesti. U Gospodinu nema dvosmislenosti, dvostrukosti, dvoličnosti.

Još nešto: kako je gornji izrez haljine upadno širok, tako je i donji dio haljine što dotiče tamu (tlo) upadno širok, haljina je preduga, preširok rub sakriva Isusove rane na nogama. Otajstvo slavnih rana Isusovih ostaje u domeni **tajne**. Zaista, otajstvena je Gospodnja odluka da **samo ranjeni mogu ući u kraljevstvo**. Prisjeti se evanđeoske parabole o onima pozvanima s **raskrižja putova**; o hromima, sakatima, slijepima... Razapetima! Nazvao bih to »otajstvo ranjenosti i ranjivosti«, jer *njegovi puti nisu naši puti*... Bog u Isusu Kristu poštuje to naše otajstvo, bolno, a istovremeno iscjeljujuće.

Otkrivam ovdje još jednu sliku: Isusova je haljina toliko duga i široka jer time odzvanja ono iz evanđelja: »Mislila je barem dotaći skute njegovih haljina, da ozdravi...« (Usp. *Mk* 6, 56.) Uхватimo se čvrsto tih skuta!

Zapišimo u svoje srce:

- »Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!« (*Mt* 5, 7)
- »Zaodjenite se dakle – kao izabranici Božji, sveti i lju-

bljeni – u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost.« (Kol 3, 12)

• »Po velikom milosrđu i imenu svom izbavio si me od ujeta onih koji bi me proždri, iz ruku onih koji mi o glavi rade, od mnogih kušnja koje pretrpjeh.« (Sir 51, 3)

• »Nek' se duša vaša raduje u milosrđu Gospodnjem, i nikad se ne stidite hvaliti ga.« (Sir 51, 29)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Milosrdno Isusovo srce i njegova lijeva ruka

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »Dug joj je život u desnoj ruci (mudrosti), a u lijevoj bogatstvo i čast.« (*Izr 3, 16*)
- »Iscijelit ću ih od njihova otpada, od svega ću ih srca ljubiti; jer gnjev se moj odvratio od njih.« (*Hoš 14,5*)
- »Ja ih pasoh, i siti bijahu; nasićenima srce se uzoholi; i tako me zaboraviše.« (*Hoš 13, 6*)
- »Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako.« (*Mt 11, 29*)
- »Ja spavam, ali srce moje bdi. Odjednom glas! Dragi moj mi pokuca: 'Otvori mi, sestro moja, prijateljica moja, golubice moja, savršena moja, glava mi je puna rose a kosa noćnih kapi.'« (*Pj 5, 2*)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, vidljivo u ustanovljenju i dijeljenju svetih sakramenata, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, neograničeno u sakramentu krštenja i pokore, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, neizmjereno u sakramentu oltara i svećeništva, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje si nas pozvalo k svetoj vjeri, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, u obraćenju grešnika, **uzdam se u tebe!**

Zastanimo u promatranju lijeve ruke kojom Gospodin Isus otkriva **izvor svega stvorenoga**, vrelo milosrđa, središte naše duhovnosti i spasenje duša: svoje srce.

Otvarajući srce, kao da otvara Svetohranište!

Gospodin je sav *okupan* u svjetlosti svojeg srca. Promatramo dvije zrake, koje simboliziraju krv i vodu što se ravnomjerno razlijevaju i raspršuju po dušama koje kleče pred Bogom živim i jedinim te čeznu za toplinom njegova ljubljenog srca. Jedna od najraširenijih patnja današnjice jest upravo – slomljeno srce. **Isusovo je srce slomljeno.** Isus **jest** to slomljeno srce, ali Duh Sveti vida sve rane i sâm postaje melem ranjenima.

To se božansko srce otkriva ljudima razrezom na haljini (*albi*), što me nekako najprije podsjeća na šator – točnije na Šator sastanka iz *Starog zavjeta*. Sakriveni tim šatorom možemo promatrati Kristovo milosrdno srce i crpiti iz njega milosti i blagoslove... Pogledajmo kako samo u tome šatoru sjaji! Takav je sjaj na licu imao i Mojsije,

nakon razgovora s Gospodinom u Šatoru sastanka! I mi možemo sjajiti istim sjajem! Raduj se u Gospodinu!

Sâmo srce nije vidljivo, kao na slikama Srca Isusova: Gospodin nas poziva da **tražimo** to srce, da otkrivamo njegovu otajstvenu blizinu i dubinu, da ne primamo sve »zdravo za gotovo« u našem vjeroispovijedanju, već da svakodnevno, pomalo, otkrivamo vrata milosti... Pogledaj kako Krist nježno otvara haljinu na prsima: kao kada svećenik drži hostiju, nježno, u ravnini svojeg srca. **Ta slika je slika i euharistije i euharistijskoga klanjanja!** Od tame štalice do tame Golgote Isus pokazuje sebe – hostiju (žrtva) da ne bismo pomislili da smo sami u sličnim tminama života. Isus suptilno i nježno otvara svoje srce i stoga jer je upravo takav prema grešnicima i potrebitima: nježan, delikatan, obziran.

Zar taj razrez na haljini ne izgleda također i kao podizanje brane? I vodopadi milosti izlijevaju se na duše... Negdje je zapisano u *Katekizmu*: »Iz ovog se boka rađa Crkva.«

Isusovo je srce ranjeno, otvoreno smrtnim udarcem vojnika na Kalvariji i neizbrojivim udarcima nas ljudi tijekom stoljeća. Iz te strahovite boli rađa se ljubav. Prava ljubav naime boli, mora boljeti, jer se darujem drugima. To su vrlo dobro spoznavali sveci.

Primijeti i ovaj znak: zrake iz Isusova srca tvore vidljive obrise grčkoga slova *alfa*, a Gospodinova glava s aureolom tvori slovo *omega*.

Sve što nam je Krist donio, dao i predao, vidimo na toj slici: zato je na njoj toliko inzistirao i zato se sveta Faustina toliko zalagala oko slike! Na originalnoj slici jasno se vidi kako ruke Isusove *gore* od zraka Isusova srca, osobito rana lijeve ruke, koja sva svijetli: srce je simbol osjećaja, volje, želje... Ali ruke su simbol djelovanja. Gospodin nije ostao i neće ostati samo u dimenziji osjećaja: on neprestano djeluje u svijetu i za svijet.

Gospodin je konstantno ranjen, on nosi neprestanu bol otvorenih prsiju; rane naših grijeha mogu zacijeliti jedino u rani iz koje izvire milosrđe. Ranjeno milosrđe!

Zrake su kao iskre i rijeke milosrdne Božje ljubavi, žestoke, neukrotive, neopisivo snažne... Ali uobličene su u ravnu tvorevinu, s jasnim granicama i rubovima. Znaš li zašto? Mislim da je to znak da je naš Bog - Bog reda a ne nereda. On, JAHVE. Tako točno i jasno znamo kako, naprimjer, komu pomagati u grijehu nije izraz milosrđa. Milosrđe također nije u opravdavanju čijih slabosti ili zlih sklonosti. Pravednost Božju proniče milosrđe, ali i milosrđe proniče Božja pravednost.

Nije slučajno što zrake oblikuju jedan trokut: drevni simbol Boga Oca, Stvoritelja, Svevida, Svedržitelja, koji svemu daje smisao, početak i svršetak. A otvorena rana Isusova srca kao da tvori oko na vrhu tog trokuta, kako gledamo na starim svetim slikama. Bog vidi. **Bog vidi da trebamo ISUSA.** Koliko god bio/bila u blatu grijeha – dođi k Isusu – zrake njegova srca izvući će te iz tog blata!

Srcu Isusovu je riznica milosrđa, prepuna raznovrsna blaga, koje nas želi duhovno obogatiti, da ne ostanemo *siromašni*, slijepi i nesretni u tami. To srce posjeduje sve Isusove misli, želje, planove i nastojanja ljubavi za svakog čovjeka. U tom srcu nalazi se sve što čovjek treba i za čime traga. To srce gori od čežnje za mnom, što je izraženo zrakama koje Gospodin, jednostavno, *ne može zadržati* u sebi. »Eksplozija« Božje milosrdne ljubavi, kako je prikazana na toj slici, podsjeća nas na »veliki prasak« o kojem govore znanstvenici: u tom je srcu početak i stvaranje svijeta! Podsjeća nas i na čin uskrsnuća, koje je ostavilo otisak svoje natprirodne sile na Torinskom platnu, kako također zaključuju znanstvenici.

Srcu je Isusovo – hram Božje ljubavi, vrelo milosti – otvoreno na križu da bismo u njega mogli sakriti i sve drage svojem srcu, kako one žive tako i one **pokojne**.

Kao što Duh Sveti živi i plamti u Isusu Kristu, tako i Gospodin živi i plamti ljubavlju u nama, svojim učenicima: »Živim, ali ne više ja – Krist živi u meni!« (*Gal 2, 20*) On *iznutra* rasvjetljuje moje bîće, jer se ovdje, **unutra**, u srcu vode sve važne životne bitke. Gospodin je to jasno rekao u evanđelju: »Iz nutrine, iz ljudskoga srca izlaze razna zla i onečiste čovjeka.« (*Usp. Mk 7, 20 – 23*).

Oganj koji gori u Gospodinu i koji iz njega izlazi u obliku dviju zraka onaj je isti oganj koji je Mojsije vidio u pustinji, na grmu koji je »bio sav u plamenu, a ipak nije izgorio« (*usp. Izl 3, 2*). Majka Marija u Fátimi upozorava na itekako stvaran oganj, u kojem duše mogu vječno gor-

jeti, te nas poziva da se utječemo milosrđu njezina Sina: »O moj Isuse, oprosti nam naše grijehе, očuvaj nas od paklenoga ognja i dovedi u raj sve duše, osobito one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe!«

Plamen Isusova srca – nije li to i slava Jahve nad Vojskama?!

Rana srca Isusova rana je svih rana. Ona je simbol i svih duhovnih i duševnih izranjavanosti Gospodina. Sva samoća, prezrenost, tjeskoba, sve ogavnosti svijeta, svi padovi čovječanstva... Sve je sabrano u toj rani. Božja riječ kaže da nas je »njegova rana izlječila« (1 Pt 2, 24). Udimo u tu ranu!

Prvo što vidimo na slici jest upravo taj žar srca Isusova, ta otvorena rana, taj izljev svetosti na grešan svijet. Dvije zrake milosrđa označuju kako vidljivi tako i nevidljivi svijet, stvoren u Božjem srcu. Označuju i »molitvu i rad« po kojima crpimo Božje milosrđe!

Zrake su simbol i rastvorena Crvenog mora, jer mi smo Božji izabrani narod koji izlazi iz ropstva grijehа da bi došao u Obećanu Zemlju. Sveti Pavao nam to i potvrđuje pišući da trebamo »radosno zahvaljivati Ocu, koji nas učini dostojnima sudionitva u baštini svetih u svjetlosti, jer on nas je istrgao iz vlasti tame i prenio u kraljevstvo svojega ljubljenoga sina, u kojemu imamo otkupljenje, oproštenje grijehа« (Usp. Kol 1, 12 – 14). Obratimo pozornost na taj pojam: »Baština svetih u svjetlosti!«

Te zrake srca Isusova simboliziraju sâm život koji izlazi iz Gospodina i koji se daruje svima koji taj život žele primiti.

U viđenju proroka Ezekijela (poglavlje 47.) čitamo o vodi koja je izvirala ispod praga doma Gospodnjega, s desne strane, te se pretvarala u potok koji je sve ozdravljao gdje god se kretao... Desna strana je simbol Kristova probodena boka, ta voda je zapravo *krv i voda*, a zdravlje koje se širi iz hrama opis je – milosrđa, koje sve ozdravlja, naprimjer: ljudske odnose, osjećaje, prošlost, ranjenost, strah...

Crvena zraka me podsjeća na Božje obećanje: »Hajde, dakle, da se pravdamo, govori Gospodin. Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna.« (*Iz 1, 18*) Isus ovim zrakama obnavlja to obećanje!

»Sve je ono mnoštvo tražilo da ga se dotakne, jer je iz njega izlazila sila koja je liječila sve.« (*Lk 6, 19*) Ta **sila**, to su te zrake! Zrake su i kao jedan **put** po kojem Isus hoda. Ako pozornije motriš sliku, vidjet ćeš da zrake tvore prostor koji omogućuje da Gospodin hoda, a da ne pada. PUT kojim Isus dolazi k čovjeku jest **put milosrđa**.

Te zrake simbol su i Duha Svetoga, kojeg su drevni crkveni oci nazivali *ljubavlju Oca i Sina*. U evanđelju Gospodin tvrdi da će nam Nebeski Otac darovati obilje Duha Svetoga, bez obzira na to što smo zli. Bez obzira na to što smo žrtve tame; baš zato jer smo žrtve tame imamo pravo prositi Duha Gospodnjega, da siđe i da nas obnovi.

Milosrdni Isus sasvim polagano otvara vrata svojeg srca, kao da želi reći: »U nebu ćete vidjeti sve, znati sve, uživati

sve. A ove zrake mojega milosrđa privlače vas i vode ondje.« Lijevom rukom Gospodin otkriva svijetu uništenu »otajstvom bezakonja« (2 Sol 2, 7) tajnu nad svim tajnama, dubine svojega najintimnijeg bića, vulkan svoje milosrdne ljubavi. Ali ne otkriva u potpunosti, kao da želi da mi **nastavimo otkrivati**. Promatrajući detalje slike, svakako ćemo primijetiti da je rukav albe oko lijeve ruke vrlo širok. Krije li se u tome možda poruka kako je Gospodin neobično darežljiv onima koji čeznu za tajnama njegova srca?

U Kristovim grudima gori vapaj i čežnja Svemira, oganj Duha Svetoga, božanstvo sâmo u sebi; upravo se ondje *nalazi* milosrđe našeg Gospodina, koje je bit njegova djelovanja prema nama. Kako čitamo u prologu *Ivanova evanđelja*, Gospodin Isus jest »istinito svjetlo svijeta koje rasvjetljuje svakoga čovjeka«. »K svojima dođe, ali ga njegovi ne primiše. (...) I riječ tijelom postala i nastanila se među nama.« (Iv 1, 9. 11. 14) **Promatramo sliku utjelovljene Riječi**. Riječ je postala Tijelo da ne bismo oslijepili zureći u lažna *svjetla*. To Kristovo svjetlo neizmjereno je snažnije od svjetla zvijezde repatice i sjajnije je od svih ostalih nebeski tijela zajedno. Isusovo je srce sjecište svih čistih srdaca koje se dijeli plamenom svoje milosrdne ljubavi. To nam je svjetlo zasnijetlilo, a srce započelo kucati u Nazaretu, pod srcem Isusove majke; to je srce puno svjetlosti privuklo i obasjalo pastire u Betlehemu, osposobilo apostole za evanđelje, nadahnulo učitelje Crkve, *opilo* svece, ogrnulo djevice, odvažilo mučenike, potaknulo pustinjake...

Isus je *razderao* dio svoje haljine da bismo **gledali i vidjeli dublje** od onoga pukoga izvanjskoga. Tim pokretom kao

da je otvorio **vrata** iza kojih se nalazi sam raj! On želi da hrabro kročimo unutra, privučeni zrakama milosrđa.

Međutim istovremeno u svojoj nam riječi poručuje: »Razderite srca svoja, a ne haljine svoje. Obratite se Gospodinu Bogu svojemu jer je on milostiv i milosrdan, dugotrpan i bogat dobrotom te se požalio na nesreću vašu.« (*Jl 2, 13*) »Dragi je moj bijel i rumen, među tisućama se može prepoznati.« (*Pj 5, 10*) To *bijel i rumen*, zar nisu krv i voda koje izlaze iz njegova srca? *Pismo* nas dakle poziva da ga *prepoznamo* i da se pouzdajemo u onoga koji je za nas dao svoj život. Taj nas prizor *otvaranja srca* podsjeća i na razdiranje hramske zavjese, neobična događaja koji se odvija u vrijeme Kristove smrti na križu. Isusovo srce jest taj hram, Svetinja nad Svetinjama, koja nam se neprestano objavljuje u stoljećima i poziva da crpimo iz nje svetost jer **samo sveti mogu gledati Gospodina**.

Za vrijeme molitve sv. Faustina čula je glas: »Dok je još vrijeme, neka se duša utječe izvoru mogega milosrđa. Nek' uranja u Krv i Vodu što je za nj tekla.« (*Dnevnik*, 848)

»Toga dana za vrijeme klanjanja čula sam ove riječi: (...) 'Reci napaćenom čovječanstvu neka se privije uz moje milosrdno srce, a ja ću ga ispuniti mirom. Reci im, kćeri moja, da sam sâma ljubav i milosrđe. Kad mi duša prilazi s povjerenjem, darujem joj mnoštvo milosti da ih sama toliko ne može primiti, već ih prelijeva na druge duše.'« (*Dnevnik*, 1074)

Zapišimo u svoje srce:

• »One kojima će ova knjiga dopasti u ruke molim da zbog ovih nevolja ne klonu duhom; neka znaju da su se progonstva zbilja ne na propast, nego na popravak našeg naroda. Znak je velike milosti kad se grešnici predugo ne puštaju nekažnjeni, nego ih namah stiže kazna. Dok u drugih naroda Gospod strpljivo čeka da ih kazni onda kad prevrše mjeru grijeha, dotle je s nama odlučio drukčije postupiti; ne čeka da nas kazni istom kad se već ispuni mjera naših grijeha. Zato nam on nikad ne uskraćuje svog milosrđa niti svoj narod ostavlja, iako ga kažnjava nevoljama.« (2 Mak 6, 12 – 16)

• »Tad se sjetih milosrđa tvojega, o Gospode, i djela tvojih još od iskona, kako izbavljaš one koji te strpljivo čekaju i spašavaš ih iz ruku neprijateljskih.« (Sir 51, 8)

• »Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe! On nas tješi u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom nas same tješi Bog.« (2 Kor 1, 3 – 4)

• »Pravedan si, Gospode, sva su tvoja djela i svi tvoji putovi milosrđe i istina: ti si sudac svijeta.« (Tob 3, 2)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– smiluj se nama i cijelomu svijetu!

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Zrake Milosrdnog Srca Isusova

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »A vama koji se Imena moga bojite sunce pravde će ogranuti sa zdravljem u zrakama, i vi ćete izlaziti poskakujući kao telad na pašu.« (*Mal* 3, 20)
- »Sjaj mu je ko svjetlost, zrake sijevaju iz njegovih ruku, ondje mu se krije sila.« (*Hab* 3, 4)
- »Ako je tko žedan, neka dođe k meni; i neka pije tko vjeruje u me. Kako veli Pismo: 'Iz njegove će nutrine poteći potoci žive vode.'« (*Iv* 7, 38)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, koje posvećuješ pravednike, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje usavršuješ svete, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, vrelo bolesnicima i patnicima, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, utjeho i blago svih onih koji su skršena srca, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, ufanje onih koji očajavaju, **uzdam se u tebe!**

Zrake koje u silnoj bujici milosrđa izlaze iz Kristova srca probijaju mrak ljudske egzistencije, započet lažju zmiје u rajskome vrtu, i razlijevaju se na one koji stoje pod njegovim križem, na one koji ga traže iskrena srca, na grešnike koje Bog ljubi i poziva na obraćenje.

Zrake me isprva nekako podsjećaju na dvije neobične pojave koje su pratile Izraelce na putovanju pustinjom u Obećanu Zemlju: »Gospodin je išao pred njima, danju u stupu od oblaka, da im pokazuje put, a noću u stupu od ognja, da im svijetli. Tako su mogli putovati i danju i noću...« (*Iz/ 13, 21*) Božje nam milosrđe pokazuje put i danju i noću, i u dobrim i u lošim životnim prilikama.

Gospodin je sav okružen zrakama; one su ispred, ali i iza Isusa, pronicu mu haljinu, razlijevaju se kao nezaustavljive rijeke milosrđa okolo njegove osobe... Te zrake promatram i kao dva moguća puta do Krista: to je **put ljubavi**

prema Bogu i put ljubavi prema čovjeku; također kao **dva zavjeta**, stari i novi, po kojima ulazimo u Božje srce i otkrivamo njegovo milosrđe. Te su dvije zrake i poput sinagoge i Crkve; **stari i novi Izrael**, cjelina podijeljena na dva dijela, koji izvire iz goruće čežnje Jahve Boga Sabaota da se objavi čovjeku i da ga čovjek **prihvati – srcem**.

Dvije zrake: dva kraja štole, svećeničkog »šala« što ga svećenici nose upravo preko vrata i prsa prigodom dijeljenja sakramenata, simbola svećeništva.

Zrake milosrđa započinju u njihovu izvorištu, u Isusovu srcu, a kako se izljevaju na svijet postaju sve šire i veće: od vrela nastaju **ocean Božjeg milosrđa**. One su likovni prikaz snage Isusova uskrsnuća i sile Duha Svetoga koji čovjeka oživljava i mijenja *iznutra*.

Isusovo srce otvoreno je **svima** na križu da bismo **svi mogli ući i sakriti se** u tu svetu ranu pred svim bjesničim navalama ovog svijeta. Muka Gospodina našeg Isusa Krista uzrok je probadanja njegova srca, kao i spasonosna poruka žrtve na Golgoti: »Povjeri mojemu srcu boli svojeg srca, jer ništa te drugo osim moje milosrdne ljubavi ne može izliječiti i osloboditi.«

Iza Gospodina Isusa je tama, ali njegovo srce rasvjetljuje one koji su pred njim u istini i koji mu ne žele *okrenuti leđa*, koliko god bili opterećeni grijehom i trpljenjem te se pouzdaju u njegovo milosrđe. Imamo osjećaj kao da nas te zrake Isusovih nutrina drže da ne padnemo u beskrajn ponor te tame. Božje nas je milosrđe stvorilo za ovaj svijet

i pozvalo da ga svakodnevno nalazimo, ono nas i drži da ne propadnemo u zastrašujuću stvarnost paklenog ognja, koji se skriva negdje iza te silovite tame. Sâm Gospodin u *Dnevniku sestre Marije Faustine Kowalske* objašnjava da su te dvije zrake – **krv i voda što potekoše iz Srca Isusova** – znakovi dva sveta sakramenta u kojima ponajviše crpimo Božje milosrđe, a to su sakrament pomirenja, odnosno ispovijed (crvena zraka) te sakrament euharistije (bijela zraka), kao što je bijela hostija koju blagujemo u pričesti. Ta bijela zraka (odnosno *blijeda*, kako piše u *Dnevniku*) također označava i prvi između svih sakramenata – krštenje. Taj je sakrament početak i temelj prijateljavanja s Bogom koji je postao čovjekom.

Zar nije Kristovo srce onaj »izvor vode žive« koji Gospodin nudi Samaritanki kod vrela u *Ivanovu evanđelju*? Zar nije to preljubljeno srce »zemlja živih« (Usp. Ps 116, 9) za koju smo stvoreni od Stvoritelja svjetova?

Izuzetno je važno sjećati se uvijek da nas »krv Kristova čisti od svakoga grijeha« (1 Iv 1, 7) te da po tim sakramentima Gospodin »naše grijehe i nepravde više ni ne spominje« (Heb 10, 17). Dvije se zrake na rubovima bijele lagano miješaju, dakle *blijeda* zraka poprima blago crvenilo po rubovima. **Krv Kristova proniče sve i svemu je temelj!** »Gotovo sve se u Zakonu čisti krvlju i bez krvi nema oproštenja.« (Heb 9, 22)

»U jednom trenutku dok je ova slika bila izložena na oltaru za vrijeme tijelovske procesije, kada je svećenik odložio Presveti Sakrament i zbor počeo pjevati, tada su

zrake iz slike prošle kroz Hostiju i raspršile se po čitavom svijetu. Tada sam čula ove riječi: 'Po tebi će se, kao kroz ovu Hostiju, raspršiti zrake milosrđa po svijetu.' Nakon tih riječi neizmijerna je radost preplavila moju dušu.«
(*Dnevnik*, 441)

»Kad me jednom svećenik uputio da pitam Gospodina Isusa što znače te dvije zrake na slici – rekla sam da ću upitati. Za vrijeme molitve čula sam u duši ove riječi: 'Te dvije zrake označavaju Krv i Vodu – blijeda zraka označava vodu koja opravdava duše; crvena zraka označava krv koja je život duša... Te dvije zrake potekle su iz nutrine mojeg milosrđa u trenutku kada je moje umiruće srce proboden kopljem na križu. Te zrake štite duše od gnjeva Oca mogega. Blago onomu tko bude živio u njihovoj sjeni jer ga neće stići pravedna Božja ruka...'« (299)

»Neka cijelo čovječanstvo upozna moje neizmijerno milosrđe. To je znak konačnog vremena. Zatim dolazi dan Pravednosti. Dokle je još vrijeme, neka se utječe izvoru mogega milosrđa. Nek' uranja u Krv i Vodu što je za nj tekla.« (848)

Na rubovima se ove zrake miješaju upravo kao što se vino miješa s vodom u kaležu. Te otajstvene zrake izlijevaju se iz Isusovih nutrinâ kao poplava, kao kiša milosti, kao iskre milosrđa, koje žele zapaliti čitav svijet. Bijela zraka uistinu liči na vodopad, kao nezadrživa bujica ljubavi, živa i životvorna, pjeni se, udarajući u stijene tvrdih ljudskih srdaca. Pogledaj i vidi kako ove dvije zrake tvore savršeno ravne obrise – crte, kao da žele poručiti: točno se znade

gdje je, što je, kada je i kakvo je MILOSRĐE. Ono je nedokučivo, često nelogično, neshvatljivo... Ali ono je sâm Isus Krist i nitko drugi. Sve o milosrđu imamo izrečeno i pokazano samo u njemu, po njegovoj Crkvi.

Crvena se zraka prekida naglo u ravnini koljenâ; ove zrake Isusa okružuju, čak se nalaze i iza njega. Sav je u milosrđu: sav je milosrđe.

Zar nam »ne gori srce dok nam Gospodin otkriva Pisma«, kao ono učenicima na putu za Emaus, sada preko ovoga platna? Naša su srca raspaljena ognjem srca Isusova. U rani toga srca sakriveni su anđeli i sveci, i Blažena Djevica Marija, čije je bezgrešno srce ujedinjeno sa srcem njezina božanskoga Sina. Tako *maleni*, skriveni u tako neizmjernom milosrđu. Otkrivajući svoje srce, Isus kao da **pokazuje ključanicu** za vrata Novoga Jeruzalema. **Križ je ključ**, što otključava ta vrata.

»Kako na nebu tako i na zemlji« molimo u molitvi Gospodnjoj. Milosrđe u nebu, milosrđe na zemlji. Preko slike imamo svojevrstan doticaj s nebom: otvorena su nam vrata milosrđa, otvorena su svima, baš svima, osobito slomljenima! Jer, kad gledam ovaj detalj slike, kao da promatram hostiju slomljenu na oltaru. Sjetimo se, svećenik lomi hostiju prije svoje pričesti, te zatim slomljenu hostiju pokazuje narodu – govoreći time: »Evo Jaganjca: slomljena, kao što si i ti slomljen! Evo Jaganjca – Žrtve, koji je prije tebe bio žrtva! Dođi mu!« Prelomljena hostija = raj. Slomljeno srce = euharistija. Isus na oltaru = milosrđe.

Nekad je u svetojstani postojala jedna posebna koprena ili veo, koji je, između ostaloga, simbolizirao zastor u jeruzalemskom Hramu. U mnogim starinskim crkvama u tabernakulima još i danas postoji ta koprena. Gledam taj izrez na Isusovim prsima i mislim: »*Tâ to je taj veo!*« Gospodin ga otvara, jer naš Bog nije zatvoren za čovjeka i za njegovu patnju. **Milosrđe prodire kroza svaku barijeru.** Krist kao zaručnik podiže veo s lica svoje zaručnice, Crkve. I veseli se svakomu djelu milosrđa što ga za njega i zbog njega činimo.

To dakle nije slika srca Isusova, rana Isusovih, Isusa Kralja... Ta je slika poveznica svih ostalih slika koje prikazuju Gospodina, ali je i više od njih svih, jer je milosrđe najveće Božje svojstvo, kako reče sveta Faustina. Prvo i posljednje.

Zapišimo u svoje srce:

- »Blagoslovljen bio jer si me razveselio i jer se nije dogodilo čega se bojah, nego si nam iskazao svoje bogato milosrđe.« (*Tob 8, 16*)
- »Tada, Gospodine, zavapih k tebi i zazvah milosrđe Boga svojega: 'Kakva je korist od krvi moje, kakva korist da u grob siđem? Zar će te prašina slaviti, zar će naviještati vjernost tvoju?'« (*Ps 30, 9*)
- »U Gospodina ja se uzdam, duša se moja u njegovu uzda riječ. Duša moja čeka Gospodina više no zoru straža noćna; više no zoru straža noćna nek' Izrael čeka Gospo-

dina. Jer je u Gospodina milosrđe i obilno je u njega otkupljenje; on će otkupiti Izraela od svih grijeha njegovih.«
(Ps 130, 5 – 8)

• »Dok nas, dakle, koriš, dotle šibaš naše neprijatelje deset tisuća puta strože, da bismo se sjetili dobrote tvoje kada sami sudimo i da očekujemo milosrđe tvoje kada nam bude suđeno.« (Mudr 12, 22)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Noge Milosrdnog Isusa

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »Uđimo u stan njegov, pred noge mu padnimo!« (*Ps* 132, 7)
- »Recite preplašenim srcima: 'Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga vašega, odmazda dolazi, Božja naplata, on hita da nas spasi!'« (*Iz* 35, 4)
- »Čula je za nj neka žena kojoj je kćer bio opsjeo nečisti duh; dođe ona i padne mu pred noge.« (*Mk* 7, 25)
- »Stade iza njega do njegovih nogu te plačuci poče mu suzama prati noge, otirati ih svojom kosom, ljubiti i mazati pomašću.« (*Lk* 7, 38)
- »'Pogledajte moje ruke i moje noge: ja sam, ja glavom! Opipajte me i ustanovite! Duh nema mesa ni kostiju kao što vidite da ih ja imam.' Kada to reče, pokaza im ruke i noge.« (*Lk* 24, 39 – 40)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, koje uvijek i svugdje pratiš sve ljude, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje nas ispunjaš milostima, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, mire umirućih, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, koje nas čuvaš od paklenog ognja, **uzdam se u tebe!**

Gospodin Isus naslikan je u raskoraku, u stavu hodanja. Pokazuje tako svoju žurbu da nas spasi; Isus hita spasiti grešnike, traži ih u mraku. On je uistinu zabrinut za naše spasenje. S najvećom je ozbiljnošću božanski angažiran u pomoći onima koji više *nemaju vremena*. Ipak, ti koraci nisu nagli, kaotični, brzi samo zbog brzine. On djeluje u čovjeku s neizrecivom suptilnošću, u potpunosti poštujući slobodnu volju koju imamo.

Njegovo milosrđe ne poznaje granica, svaki je čovjek, bez obzira na sve ljudske obzire, probleme i grijeha, koje je u znanju ili neznanju učinio, dostojan Božjega milosrđa. U tome svojem milosrđu Isus prvi čini *prvi korak*, jer čovjek je preslab, zaveden zabludom grijeha, utopljen u mrak, koji ga je svezao. Isus zrakama milosrđa svojeg srca kao mačem reže te zle veze i pruža nam užad spasenja. Njegovo preljubljeno srce izljuje u izobilju milosrđe na duše, obasjavajući put da bi naše oči progledale. Isusove noge stoje čvrsto *u zraku*, jer jedino je Gospodin u svojem milosrđu jedina sigurna stalnost, *stup* i oslonac života.

Taj nas prizor podsjeća na evandeosku sliku Isusova hodanja po vodi, dok uplašenim učenicima dovikuje: »Ne bojte se! Ja sam!« (Iv 6, 20) Ondje gdje mislimo da nema tla, da smo izgubljeni, da ćemo propasti – sjetimo se, Isus hoda po vodi, okružen noću; **Bogu je sve moguće**. Bogu je zaista SVE moguće.

Primijetimo da Gospodin ima bose noge. Mislim da nam je time htio pokazati da nam je blizu, štoviše, suobličan siromasima; nema čak ni sandale, ne želi čak čuti od nas niti ono »nismo ti dostojni ni remenje na sandalama razvezati«, jer ne želi prisilnu, robovsku ljubav, nego iskrenu ljubav prijatelja i braće, djece Boga živoga. To nam je potvrdio davno prije, pri posljednjoj večeri, kad je rekao: »Nisam došao da budem služen nego da služim.« (Usp. Mt 20, 28.) Na toj je slici bos, baš kao na posljednjoj večeri! Iako je uznesen u nebo, Gospodin Isus i danas *služi* svojemu narodu, upravo svojim svetim milosrđem. On je naš »zagovornik kod Oca« i proslavljeni sluga Jahvin koji nam posreduje pomirenje.

Gospodin hoda prema nama bosim nogama jer želi da ga otkrijemo kakav on **uistinu jest**; on naime ne poznaje *skrivena namjere*.

Gospodin ne poznaje ni straha pred *zmijama i škorpionima* koji se nalaze na zemlji i koji grizu za noge njegove učenike. Njima, odnosno nama kaže: »Obujte sandale!« (Usp. Mk 6, 9), koje simboliziraju nužnost odijeljenosti učenika od ovozemaljskoga.

Još nešto: čini mi se da je Gospodin želio da ga promatramo bosonoga i stoga da se – gledajući Učitelja – mi učenici neprestano prisjećamo da jedni drugima trebamo »prati noge«, kako nam je zapovjedio na svojoj posljednjoj večeri. **To je srž milosrđa!** To je sveti čin koji je prethodio »prvoj svetoj misi« u Jeruzalemu i koji je odonda (u simboličnom smislu) uvjet za primanje Kristova tijela pri svakoj euharistiji!

Gospodin se ne libi hodati bosonog po krhotinama ljudske bijede, pristaje da ga ponovno *boli* tijelo, samo da spasi čovjeka.

Jedna je časna sestra Milosrdnog Isusa zgodno izjavila da je Gospodin na toj slici bos jer je u žurbi da nam objavi svoje milosrđe zaboravio obuću! Uistinu, Božja riječ nam potvrđuje: »Kako su ljupke po gorama noge glasonoše radosti koji oglašava mir, nosi sreću i naviješta spasenje.« (Iz 52, 7)

Najbolji način da se susretnemo s Isusovim pogledom – pogledom milosrđa – jest da budemo što bliže njegovim nogama. Klečeći ondje ili grleći u duhu Učiteljeve noge, prisjećamo se one riječi: »On treba da kraljuje, dok ne podloži sve neprijatelje svoje u podnožje svojim nogama.« (1 Kor 15, 25)

Tko su ti *neprijatelji*? Čineći grijeh, **vrijedam Gospodina i postajem njegov neprijatelj**, kao i neprijatelj svojim bližnjima te posljedično i samomu sebi. No i tu nam u pomoć priskače Božja ljubav: »Dok smo još bili Kristovi neprijatelji, on nas je ljubio.« (Rim 5, 19) Ako nam je sâm Gospodin rekao da moramo ljubiti svoje neprijatelje (Usp. Lk 6, 26), onda zasigurno on sâm ljubi nas jer smo mu, griješeći, često neprijatelji. Ostanimo u podnožju njegovih nogu, zahvalni za dar milosrdne ljubavi i pomilovanja naših prijestupa i grijeha. Gore je Isus sav otkriven, *dolje* je prekriven... Čak mu se i rane nogu ne vide... Možda je i to jedna slika u slici: od klasičnih, naučenih molitava (*Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...*)

dolazimo polako, upijajući milosrđe, do **kontemplacije**. Isusu su noge sakrivene, kao što je on sâm bio skriven učenicima na putu u Emaus. Ne bismo trebali ostati samo *do nogu* Učitelja, već trebamo doći do njegova **srca**. Ne bismo trebali biti samo *klasični* vjernici, on traži i treba **učenike i svjedoke!** Trebamo tražiti da bismo našli; ići dalje, otkrivati dublje, dobivati više, vinuti se u visine.

Neotkrivene noge mi govore: **Božji su puti skriveni!** Bog otajstveno radi, sa svakim drukčije. Isusove su rane proslavljene, njegove su noge sasvim jake i bez prestanka spremne tražiti odlutale iz njegova stada.

Bijela haljina, znak čistoće i skromnosti, znak su i puta kojim se dolazi do Gospodina. On je 'uzeo oblik sluge', kako čitamo u evanđelju, da nam se približi, da nam se objavi u skromnosti, **da ne vidimo u njemu nikakvu prijatnu**.

Ne samo to, nego nas ta haljina spominje i citata iz *Knjige otkrivenja* u kojem čitamo da je mnoštvo duša ljudi, odjevenih u bijele haljine, upitano tko su i odakle dolaze: »Ovo su oni što dolaze iz velike nevolje, oni su oprali svoje haljine i ubijelili ih u krvi Janjetovoj.« (*Otk* 7, 14) Možda je Gospodin svojom bijelom haljinom htio izraziti svoju *suobličnost* nama, koji »dolazimo iz velike nevolje«? Ta je nevolja zapravo **spasonosna**. Kristova halja sjaji: nevolje nas uvode u nebeski Jeruzalem. Samo maleni mogu ući kroz *uska vrata* tog grada, do kojih vodi *uzak put*.

Tko su ti što »dolaze iz velike nevolje«? To su, između

ostaloga, i siromasi. »Krist je, premda bogat, za nas postao siromašan.« (Usp. 2 Kor 8, 9) Isus se odjenuo tom jednom, jednostavnom, skromnom haljom, da bi zauvijek potvrdio da je bio siromašan i da ljubi siromašne i da je i danas »prerušen u siromahe« (sv. Majka Terezija). Oni su privilegirani u Isusovu srcu, u tom srcu koje skriva ta haljina.

»Ubijelimo svoje haljine u krvi Jaganjčevoj«, odnosno očistimo savjesti u skrušenoj ispovijedi i pomirimo se s Bogom po žrtvi njegova Sina. Krv i voda: crvena i bijela boja. Samo je tako moguće *ubijeliti* dušu, krvlju koja je crvena.

Nažalost, na mnogim lošim kopijama izvorne slike ne vidi se kako Kristova haljina **sjaji**, kao i njegova kosa, ne primjećuje se kako se od osobe Gospodina Isusa širi **sv-jetlo Božje ljubavi**. Ako imaš dobru sliku, stavi je na sv-jetlo dana. Iznenadit ćeš se!

Negdje piše: »Svjetlošću si ogrnut kao plaštem!« Ako sam uistinu Kristov, i ja ću odsijevati njegovim sjajem, jer *ogrnut* sam njime, koji živi u meni.

Zapišimo u svoje srce:

- »Jer veliko je milosrđe Božje i poniznima otkriva tajnu svoju.« (*Sir 3, 19*)
- »Kao što voda gasi uzbuktali oganj, tako i milosrđe čisti od grijeha.« (*Sir 3, 30*)

- »Kako je veliko milosrđe u Gospoda, praštanje onima koji mu se obraćaju!« (*Sir 17, 29*)
- »Dobrota Gospodinova nije nestala, milosrđe njegovo nije presušilo.« (*Tuž 3, 22*)
- »Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista koji nas po velikom milosrđu svojemu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih nanovo rodi za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, pohranjenu na nebesima za vas, vas koje snaga Božja po vjeri čuva za spasenje, spremno da se objavi u posljednje vrijeme.« (*1 Pt 1, 3 – 5*)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Milosrđe: svjetlo u tami

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom, u Duh Božji lebdio je nad vodama. i reče Bog: 'Neka bude svjetlost!' I bi svjetlost. I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame.« (*Post* 1, 2 – 4)
- »Narod koji je u tmuni hodio svjetlost vidje veliku; one što mrklu zemlju obitavahu svjetlost jarka obasja.« (*Iz* 9, 1)
- »Od šestoga do devetog sata nastade tama po svoj zemlji.« (*Mt* 27, 45)
- »I Svjetlo svijetli u tami, i tama ga obuže.« (*Iv* 1, 5)
- »Tada im reče Isus: 'Još je malo vremena svjetlo među vama. Hodite dok imate svjetlo, da vas ne bi osvojila tama! Tko ide u tami, ne zna kamo ide.'« (*Iv* 12, 35)
- »Da, nekoć ste bili tama, ali ste sada svjetlo u Gospodinu. Živite kao djeca svjetla.« (*Ef* 5, 8)
- »S druge strane, pišem vam novu zapovijed – ta se novost obistinjuje u njemu i u vama – jer tama prolazi, a pravo svjetlo već svijetli.« (*1 Iv* 2, 8)
- »I orač i pastir, i radnik koji se samotani muči, zaskočeni zapadoše u neminovnu nevolju; svi bijahu okovani jednim lancem tame.« (*Mudr* 17, 16)

- »On nas istrgnu iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo svoga ljubljenoga Sina.« (*Kol* 1, 13)
- »Vi ste svi sinovi svjetla i sinovi dana.« (*1 Sol* 5, 5)
- »Vi ste, naprotiv, 'izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu, da razglasite slavna djela' onoga koji vas pozva iz tame u svoje divno svjetlo.« (*1 Pt* 2, 9)
- »A ovo je poruka koju smo čuli od njega i koju vam dojavljujemo: Bog je svjetlo i nikakve tame nema u njemu.« (*1 Iv* 1, 5)
- »A zemlju, evo, tmina pokriva, i mrklina narode!« (*Iz* 60, 2)
- »Izvede ih iz tmina i mraka, raskide okove njihove.« (*Ps* 107, 14)
- »Ogrnu se mrakom kao koprenom, prekri se tamnim vodama i oblacima tmastim.« (*Ps* 18, 12)
- »Ne shvaćaju nit' razumiju, po mraku hodaju: poljuljani su svi temelji zemlje.« (*Ps* 82, 5)

Pomolimo se!

Milosrđe Božje, koje olakšavaš patnje dušama u čistilištu,
uzdam se u tebe!

Milosrđe Božje, ti slasti i neizmjerne radosti svih svetih,
uzdam se u tebe!

Milosrđe Božje, beskrajno u svim tajnama vjere, **uzdam se u tebe!**

Milosrđe Božje, neiscrpivi izvore čudesa, **uzdam se u tebe!**

Gospodin Isus je uvijek Svjetlo. On je svijetu kao Svjetlo prvo zasjao u tami majčine utrobe. Postao je Svjetlo svima koji proživljavaju tamu trpljenja, u tami svojega trpljenja u noći Getsemanija. Svima koji se bore s tamom bilo kakva robovanja, Isus je Svjetlo u njihovim tamnicama jer je sâm bio obavijen tamom u cjelonoćnoj tamnici prije svojega križnoga puta. Konačno, Isus želi biti svjetlo onima koji su zapleteni tamom smrti, jer je sâm obasjao svjetlom uskrsnuća tamu svojega vlastitog groba.

Gospodin – svjetlo svijeta neumorno i bez prestanka traži onu *stotu ovcu* koja se izgubljena muči sa svojim tamama koje je iznutra probadaju te izvana okružuju. Ne volimo i ne želimo pretjerano razglabati o tami... Ali, upadljiva je i vrlo znakovita ova tama *iz koje* u ovoj slici izbija pojava milosrdnoga Gospodina Isusa Krista. Bez obzira na tamu, Bog uporno i neumorno svojim svjetlom »pali moju svjetiljku i tmine moje obasjava« (Usp. Ps 18, 29).

Svojom pojavom usred tame Gospodin ne iskazuje ni *pesimizam* ni *optimizam*, niti šalje *pozitivnu* ili *negativnu* poruku; ne moralizira, ne govori: »Sve će biti dobro«, ili pak: »Potrudi se da nešto postigneš«, i tome slično. On

stoji i kaže: »Obrati se i vjeruj evanđelju; pouzdaj se isključivo u moje milosrđe.«

Na slici gledamo Isusa Krista kao jedinoga Posrednika između Boga i ljudi (Usp. 1 Tim 2, 5)

Kada bismo izbacili s te slike Gospodinov lik, ostala bi samo – tama. Isto tako, kada bismo iz svojeg života izbacili Isusa, ostala bi samo – tama. Ta tama je užasna, gusta, hladna i kruta. Ona je udio cijelog svijeta, koji leži u tami grijeha. U tami se čovjek **spotiče** jer ne vidi put. U tami se ljudi **sudaraju** sami između sebe i s različitim demonima. Čovjek u tami osjeća veliki **strah**; što tama dulje traje taj strah je mučniji i sve više uništava razum i ispravne osjećaje. Ako smo u tami možemo samo nesigurno **doticati** istinu, ali ju ne možemo jasno vidjeti. Sve to je Gospodin došao pobijediti u svojem beskrajnem milosrđu prema ljudima.

Tama s kojom se svaki čovjek u nekome trenutku svojega života susreće može biti duhovna, psihička ili moralna. Djela su tame svakako: abortus, bogopsovka, ovisnosti, perverzije, bolesti, torture, traume, nasilje, strahovi, sotonizam, ratovi, mržnja, magija, sadizam, krivica, depresija, samoranjavanje, oholost, osveta, nemilosrđe, bijeda, proklinjanje... »Odložimo djela tame i zaodjenimo se oružjem svjetlosti.« (Rim 13, 13)

Čim u tami zavapimo u kajanju za svoje grijehе, trenutačno dolazi Božja svjetlost: »Svjetlost sviće pravedniku...« (Ps 97, 11) Moramo shvatiti jednom zauvijek da je **temelj svake tame jedino grijeh**, odnosno čin kojim odbacujemo Svjetlost.

Tamu grijeha čovjek ne može rasvijetliti bez križa, po kojemu dolazi svjetlost uskrsnuća. Isusovo probodeno srce – njegova trpeća milosrdna ljubav – uzrok je tolike svjetlosti koja silovito silazi nad one koji odbacuju tamu.

Primijetimo da se **iza** Isusovih leđa nalazi nepregledna tama. Ne želim *okrenuti leđa* Gospodinu, da me ova tama proguta. Jedino pravo Svjetlo u cijelomu svemiru jest Gospodin Isus u svojem nepojmljivom milosrđu. Božje obećanje izraženo u evanđelju traje i vrijedi zauvijek i za svakoga: »darom premilosrdnoga srca Boga našega, po kojemu će nas pohoditi Mlado Sunce s visine da obasja one što sjede u tmini i sjeni smrtnoj« (Lk 1, 78 – 79). Nitko nije izuzet iz dara i čuda Božjeg milosrđa, osim onoga koji tvrdokorno sjedi u tami i ne želi vidjeti i prihvatiti svjetlost koja mu se pruža.

Usprkos stanovitu *nasilju* te strašne tame, nasilju koje se očituje u djelima tame te u *stisku* tame koja se širi i prijeti, Gospodin Isus – kako gledamo na slici – ostaje savršeno miran i spokojan, jer zna da **tama neće i ne može imati zadnju riječ.**

Iako se najčešće prikazuje kao zabavna, privlačna i lijepa osjetilima, tama je u svojoj biti *ružna*. Tama je slika, ali i bit osobe koja je najveći i jedini protivnik vječnoga spasenja ljudi – Sotone. Bože, oslobodi nas svakog utjecaja zlog duha!

Koliko sam samo puta odbacio, zanemario, prezreo, iskoristio, krivo shvatio i pobjegao od tvojeg milosrđa!

Kajem se, oprosti mi, hvala ti jer ne odustaješ od mene!
Slavim te, Isuse!

»Oko šeste ure zavlada tama nad svom zemljom, sve do ure devete« (*Lk 23, 44*)

Tama na slici jest i simbol **umiranja**. Moramo umrijeti sebi, da bi Gospodin živio u nama. No čak je i smrt milosrđe za one koji vjeruju. »Pa da mi je i dolinom smrti proći zla se ne bojim jer si ti sa mnom...« (*Ps 23, 4*)

Gospodin nas je »iz tame pozvao u svjetlo« (*usp. 1 Pt 2, 9*), jer **nismo stvoreni za tamu** i u tami ne možemo ostvariti svoje poslanje. Na prvoj slici Božjeg milosrđa vidi se kako je cijela pojava Isusa u svjetlosti. I u nama ništa ne smije biti tamno, ni najmanji dio bića!

Isus stoji pred tom tamom, kao neka *prepreka*; kao stražar, graničar, ne dopušta da uđeš u domenu užasa. Taj nepojmljivi mrak »o uri šestoj i devetoj« razara i pobjeđuje **BIJELA NEDJELJA** Kristova uskrsnuća!

Govori li i tebi Isus sa slike: »Žedan sam?« Osjećaš li tu tešku, bolnu samoću Gospodina, koji čezne za dušama, za utjehom, za prijateljstvom, za našom ljubavi? Kako je Isusovo srce bilo probodeno na križu Golgote, možemo reći da je ova slika također i slika mistične patnje Kristove na križu. **O Isuse, smiluj nam se.**

Izvan Isusa Krista postoji samo – **veliko ništavilo**. Na originalnoj slici, zanimljivo, ta je tama zapravo tamno

sive boje, gotovo kao neka gusta magla. Ne tražimo Život ondje gdje ga nema! Budimo svjesni *maglušćine* koja vlada svijetom i koja nas može odvesti u tamu. Magla i sivilo života izdržavaju se jedino kada u njih uvedemo živoga Krista.

Sjeti se: Juda je »otišao u mrak« (*Iv* 13, 30) s posljednje večere...

Gospodin je sâm *satkan* od ljubavi (možemo reći za *Svetim pismom*: »satkan (već) u majčinu krilu« (usp. *Ps* 139, 13)); tama je pusta mržnja.

Gospodin nam zrakama svojega milosrđa pokazuje jedinu sigurnu »stazu života, puninu radosti u svojoj prisutnosti!« (*Ps* 16, 11)

U *Pismu* čitamo daće Gospodin doći kao »lopov u noći« (usp. *Otk* 3, 3; 16, 15) onima koji nisu budni. Neka nas drže budnima zrake Božjega milosrđa! Gospodine, smiluj nam se!

On je i kao onaj Zaručnik koji u ponoć dolazi po svoju zaručnicu (usp. *Mt* 25, 6). U ponoć, kad je najgušći mrak. Ponekad nam »duša leži u prašini« (*Ps* 119, 25) i osjećamo se kao da smo u nekoj »ponoći« osjetila. To može biti i pohod milosti te **upravo tada treba zavapiti Božjemu milosrđu!**

Evo nevjerojatnog dokaza Božjeg milosrđa: usprkos tami koja je po grijehu zavladała svijetom i odbacila Pomaza-

nika, Kralja i Sina Božjega, Gospodin oprašta i ne odustaje od davanja svjetla ovomu svijetu! Najviše svjetlosti primaju i njome svijetle u svijetu oni koji su najbliži Isusu Kristu, oni koji hode putem svjetlosti i kleče pred Gospodinom obasjani zrakama njegova srca.

U crkvama diljem svijeta pred svetohraništima sjaje tzv. *vječna svjetla*. To je maleno svjetlo koje u mrklu mraku crkve rasvjetljava dio oltara i tabernakula, a pruža vidljivost onomu koji hoda tim prostorom te sigurnost i utjehu. Maleno svjetlo već je velika stvar.

Tu naizgled lako objašnjivu, a ujedno i neobjašnjivu tamu možemo promatrati i **radikalno drugačije**, kao neku »veliku tišinu«, koja nosi i pozitivno: Isus u toj (teškoj) šutnji savršeno čuje tvoj i moj vapaj, našu molitvu, naše jecaje i dozivanje njegova milosrđa! U toj dubokoj tišini i ja najbolje čujem Božji glas! Ta me tišina podsjeća na šapat i šutnju u ispovjedaonici. I ondje je mrak, pun dostojanstva i svetosti. Moji grijesi *ostaju* u mraku ispovjedaonice. Izlazeći iz tame i šutnje ispovjedaonice, izlazim na svjetlo i više ne moram ponižen šutjeti. Sada mogu vikati o Kristovoj pobjedi nad svojim tamama!

Primijeti da je »sadržaj« slike zapravo **samo i sâm – ISUS**. Na nekim slikama Božjeg milosrđa postoji cvijeće, vrata, pločice, prozori... Na toj izvornoj slici postoji isključivo samo on, Isus. Jednostavno, naša usredotočenost treba ostati jedino na njemu. Tada sve dobiva svoj smisao. »Samo je Bog dovoljan!« (sv. Terezija Avilska)

Zapišimo u svoje srce:

- »Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Gospodinu, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali.« (Jl 2, 13)
- »Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!« (Mt 5, 7)
- »Pristupajmo dakle smjelo Prijestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas!« (Heb 4, 16)
- »On nas spasi ne po djelima što ih u pravednosti mi učinismo, nego po svojem milosrđu: kupelji novoga rođenja i obnavljanja po Duhu Svetom, koga bogato izli na nas po Isusu Kristu, Spasitelju našem, da opravdani njegovom milošću budemo, po nadi, baštinici života vječnoga.« (Tit 3, 5 – 7)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

Isuse, uzdam se u tebe!

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

- »Prepusti Gospodinu putove svoje, u njega se uzdaj i on će se brinuti...« (*Ps 37, 5*)
- »Tko se uzda u Gospodina, on je kao brdo Sion: ne pomiče se, ostaje dovijeka.« (*Ps 125, 1*)
- »U Gospodina ja se uzdam, duša se moja u njegovu uzda riječ.« (*Ps 130, 5*)
- »Uzdah se u Gospodina uzdanjem silnim, i on se k meni prignu i usliša vapaj moj.« (*Ps 40, 2*)
- »Uzdaj se u Gospodina svim srcem i ne oslanjaj se na vlastiti razbor.« (*Izr 3,5*)
- »Ti se dakle Bogu svojemu vrati, čuvaj ljubav i pravednost i u Boga se svojega uzdaj svagda!« (*Hoš 12, 7*)
- »Ovako govori Gospodin: Proklet čovjek koji se uzdaje u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i čije se srce od Gospodina odvraća. Jer on je kao drač u pustinji: ne osjeća kad je sreća na domaku, tavori dane u usahloj pustinji, u zemlji slanoj, nenastanjenoj. Blagoslovljen čovjek koji se uzdaje u Gospodina i kome je Gospodin uzdanje.« (*Jr 17, 5 – 7*)
- »Žalosne se vijesti neće bojati, mirno je njegovo srce uzdajući se u Gospodina.« (*Ps 112, 7*)

• »Na te se oslanjam od utrobe; ti si mi zaštitnik od majčina krila: u te se svagda uzdam.« (Ps 71, 6)

• »Evo, Bog je spasenje moje, uzdam se, ne bojim se više, jer je Gospodin snaga moja i pjesma, on je moje spasenje.« (Iz 12, 2)

Bog je milosrdan i pun samilosti, spor na srdžbu i pun dobrote

– zato ću do vijeka klicati milosrđu Božjemu.

Pomolimo se:

O Bože, čijemu milosrđu nema kraja, čija je samilost neiscrpiva, pogledaj milostivo na nas, umnoži u nama djelo svojeg milosrđa da ne očajavamo ni u najvećim iskušenjima, nego da se uvijek u sve većem pouzdanju predajemo tvojoj svetoj volji, ljubavi i milosrđu! Po Gospodinu našem Isusu Kristu, kralju milosrđa, koji nam s tobom i s Duhom Svetim iskazuje milosrđe u sve vijekove vjekova! Amen.

Čin posvete svijeta Božjemu milosrđu

Bože, Milosrdni Oče, koji si objavio svoju ljubav u svojem Sinu Isusu Kristu, a na nas si je izlio u Duhu Svetome, uzdam se u tebe. Danas ti povjeravamo sudbine svijeta i svakoga čovjeka. Sagni se nad nas grešnike, ozdravi našu slabost, porazi svako zlo, učini da svi stanovnici zemlje dožive tvoje milosrđe da bi u tebi, Bogu Jedinomu i Trojstvenomu, uvijek nalazili izvor nade. Vječni Oče, po

pregorkoj mucii i uskrsnuću svojega Sina, smiluj se nama i cijelome svijetu. Amen. (Sv. Ivan Pavao II.)

Gospodin Isus je inzistirao na tome, kako nam svjedoči sv. Faustina, da natpis »Isuse uzdam se u tebe!« bude vidljiv na slici ispod Isusovih nogu. Taj je natpis **temeljna poruka** i slike, i evanđelja, i pobožnosti Božjemu milosrđu. Taj je natpis **putokaz** kojim dolazimo u samu bit milosrđa, **izraz životnog stajališta kršćana**, koji svjedoče Milosrdnog Isusa. Govoreći: »Isuse uzdam se u tebe!«, istovremeno govorimo da se ne uzdamo u nešto drugo ili u neke druge. Ne pouzdajem se u sebe, u svoje talente i novac, u svoje ideje, prošlost ili budućnost, ne uzdam se u svoje bližnje ni u išta stvoreno, jer sve stvoreno ima neku manu i nijedno me stvorenje ne može **spasiti**, ne može mi **dati život**. Pouzdajem se **isključivo** u Božje milosrđe.

Lako nam je **izgovarati** taj zaziv kad nam u životu ide sve po planu. Tada ta kratka molitva biva samo još jedna u nizu pobožnih praksa koja nam se dopada zbog svoje izražajnosti i kratkoće. Međutim ta rečenica dobiva svoj **smisao** i težinu tek onda kada se čovjek nađe u različitim blokadama, trpljenjima i krizama. Kada izgleda da se nemamo više za što primiti, da se nemamo komu obratiti, da smo stiješnjeni između četiri zida unutar kojih ne možemo pronaći izlaz; tada ta kratka molitva postaje jedan spasonosni **uzvik ili krik**. Kada izgubim sva druga pouzdanja, izgovarajući tu molitvu zapravo autentično molim. Ta je molitva vapaj i poruka milosrdnomu Isusu da izabirem i odlučujem u svim

životnim prilikama, a osobito neprilikama, da je moje jedino pouzdanje u Isusu Kristu i njegovu milosrđu. Taj mi zaziv u previranjima lađe mojeg života u olujama egzistencije postaje kao *pojas za spašavanje* bačen s neba na zemlju. Taj me pojas spašava da se ne utopim.

Taj natpis treba postati **neprestana molitva** mojeg srca. U iskustvu i tradiciji istoka mnogi vjernici, a osobito oni u monaškom staležu, prakticiraju tu molitvu srca ponavljajući neki zaziv toliko puta (pa i u više godina) sve dok njihova nutrina sama ne počne zazivati i nekako *disati* tim zazivom. Natpis »Isuse uzdam se u tebe!« može za nas na zapadu postati takav zaziv koji ćemo vježbati iz dana u dan, sve dok ne postane *odjek otkucaja našeg srca*. Često ga ponavljajući, polako stječemo jedan usađeni način borbe s raznoraznim poteškoćama koje nas susreću u ovozemaljskom proputovanju. Čuvši, naprimjer, vijest o nekoj težoj bolesti ili prolazeći kroz neku sličnu nevolju, taj će ponavljani zaziv u nama djelovati **umirujuće i ohrabrujuće**.

Gospodin silno želi da se pouzdajemo u njega, u svemu što molimo, namjeravamo i činimo. To je pouzdanje **pokazatelj ispravna odnosa** između nas i Isusa. Na slici vidimo kako je taj zaziv obasjan zrakama Isusova srca – Isusova bića. Ta nam molitva – dakle – **svijetli u tami**. Ona je pomoć, zaštita, nada vjernicima. *Sveto pismo* nam jamči: »Blago čovjeku koji se u Gospodina uzda, koji ne ide za štovateljima lažnih bogova, za onima koji se predaju prijeveri.« (Ps 40, 5)

Srce tog zaziva jest ime ISUS: »U njegovo sveto ime mi se uzdamo.« (Ps 33, 21) Božja riječ nam obećava da ćemo

zazivajući to ime biti spašeni; štoviše, **samo** je u tom imenu spasenje. Možemo nadodati da je samo u imenu Isus i naše ozdravljenje, posvećenje, obraćenje i oslobođenje! Njegovo ime (heb. *Ješua*) i znači 'Jahve je spasitelj'.

»Milosti mojega milosrđa zahvaćaju se samo jednom posudom, a to je – pouzdanje. Što se duša više uzda, tim više prima. Velika su mi utjeha duše koje imaju bezgranično pouzdanje jer u te duše izlijevam sva blaga svojih milosti. Radujem se jer one žele puno, a moja je želja dati puno, jako puno. Žalosti me, međutim, ako duše traže malo i zatvaraju svoja srca.« (*Dnevnik*, 1578)

»Ispovjednik me jednom upita kakav se natpis treba dodijeliti jer za sve nema mjesta na slici. Odvratih da ću moliti i odgovoriti sljedeće nedjelje. Kad sam od ispovjedaonice prolazila pored Presvetog Oltarskog Sakramenta, dobila sam nutarnju punoću kakav treba biti natpis. Isus me je podsjetio kako mi je kazao prvi put da riječi 'Isuse, ja se uzdam u Tebe' moraju biti vidljive. Shvatila sam da želi imati cijeli tekst, izričito ne zapovijedajući osim navednih riječi. 'Ljudima dajem posudu s kojom trebaju dolaziti po milosti k izvoru milosrđa. Ta posuda je ova slika s natpisom: ›Isuse ja se uzdam u Tebe!‹« (327)

Zapišimo u svoje srce:

• »A vi, ljubljeni, nazidajte se na presvetoj vjeri svojoj moleći se u Duhu Svetomu, ušćuvajte se u ljubavi Božjoj, iščekujući milosrđe Gospodina našega Isusa Krista za vječni život.« (*Jd* 1, 20)

• »Jer Bog će voditi Izraela u radosti, u svjetlu njegove slave, prateć ga milosrđem svojim i pravednošću.« (Bar 5, 9)

• »Ali Bog, bogat milosrđem, zbog velike ljubavi kojom nas uzljubi, nas koji bijasmo mrtvi zbog grijeha, oživi zajedno s Kristom – milošću ste spašeni!« (Ef 2, 4)

• »A ti u beskrajnom milosrđu nisi ih napuštao u pustinji: stup se oblaka nije pred njima skrivao, danju ih je putem vodio, a stup je plameni noću pred njima svijetlio putem kojim su hodili.« (Neh 9, 19)

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože

– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas

– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

»Kada mi je majčica pokazala knjižicu u kojoj su otisnuti ova krunica i litanije i devetnica, zamolila sam majčicu da mi dopusti da je pogledam. I dok sam je

pregledavala, Isus mi je dao nutarnju spoznaju i rekao mi: 'Ova je slika privukla već mnogo duša k mojoj ljubavi. Moje milosrđe djeluje u dušama po ovom djelu.' Spoznala sam da je mnogo duša primilo Božju milost.« (*Dnevnik*, 1379)

»Duše koje šire slavu mojega milosrđa, štitit ću cijeli život, kao majka svoje dojenče; a u času smrti neću im biti Sudac, već milosrdni Spasitelj. U tom posljednjem času duša nema druge zaštite osim mojega milosrđa. Blago duši koja je za života uranjala u izvor milosrđa jer je neće stići pravda.« (1075)

Slika milosrđa

Najprije pročitajmo i kratko zastanimo uz Božju riječ:

»Pokazat ćeš mi puninu radosti pred licem svojim!« (*Pš* 16, 11)

»Neka molitva moja dođe pred lice tvoje!« (*Pš* 119, 170)

»Tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo...« (*Iz* 52, 14)

»Neka lice tvoje zasja nad svetištem tvojim opustošenim!« (*Dn* 9, 17)

»Hajde da idemo moliti lice Gospodnje!« (*Zab* 8, 21)

»Tada su mu pljuvali i udarali ga u lice...« (*Mt* 26, 67)

»Lice se Gospodnje okreće protiv zločinaca.« (1 Pt 3, 12)

»Gledat će lice njegovo i ime će im njegovo biti na čelima.« (Otk 22, 4)

Promatramo dakle sliku Božjeg milosrđa, ne samo sliku koja prikazuje Milosrdnog Isusa, iako tako često nazivamo to djelo. Pojam »milosrđe« nekada nam je šokantan, a ponekad nam je sablazan! Možda nećemo to javno izreći, ali tako zasigurno mislimo! Ponekada ne razumijemo, ne možemo prihvatiti tu silinu Božje milosrdne ljubavi koja želi oprostiti, dati život i vječnost pa i najgorim zločincima. Pitamo se tada kako je to moguće? No **osuđujući druge**, zapravo sebe činimo *boljima*, a to **nije istina**.

Božje milosrđe objavljuje nam se na toj slici na jedan osobiti način: svaki detalj govori o milosrđu čije je granica »milosrđe bez granica«. Kristova je glava izvor **mudrosti**; njegovo srce simbol Božje nepokolebljive **ljubavi**; njegova desnica znak **vlasti** (»Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji...«) i lijeva znak **snage**; zrake što izlaze iz njegovih dubina znak su **zaštite i obrane** Božje djece – one prodiru kroz haljinu čineći ju gotovo prozirnou, jer Božje milosrđe proniče sâv svijet, i duhovni i materijalni, sve stvoreno; noge su simbol njegove **spremnosti da se uključi u živote** onih koji ga traže jer su otkrili da im svijet nije dao pravu sreću.

Poseban je taj blagi, jedva vidljiv Gospodinov **osmijeh!** Zapravo, potrebno je dulje promatrati sliku da bi se taj

osmijeh »uhvatio« jer je dobro *skriven*. Trebamo se pred slikom zaustaviti, darovati svoje vrijeme, potruditi se, dobro se zagledati, da bismo uopće primijetili taj tajnoviti smiješak – ako ga i vidimo. Zapisano je u *Svetom pismu* da se Gospodin smije sa svojega prijestolja (usp. *Ps* 2, 3). A netko je dodao: smije se našim planovima! Taj je osmijeh toliko znakovit, toliko ohrabrujući i trebamo ga tražiti uvijek iznova u ovoj slici, očekujući odgovor na pitanje: »Što ti misliš o mojim životnim planovima, Isuse?«

Sjedim do Kristovih nogu i govorim: »Gospodine, smiluj se!«

Gledam mu lice i pjevam: »Slava Bogu na visini!«

Promatram goruće srce i kličem: »Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot!«

Držim ga za haljinu i kažem: »Hosana onomu koji dolazi u ime Gospodnje!

Klanjam mu se časteći ga proslavljena u ovoj slici i ponavljam: »Tvoju smrt Gospodine naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo! «

Susrećem pogled s križa i vapim: »Gospodine, nisam dostojan da uđem pod krov moj, samo reci riječ i ozdravit će duša moja!«

Isus odgovara: »Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem...«

Kad bih tražio neki drugi, jednostavan, kreativan naslov

te slike, nazvao bih je *Šalom*, odnosno *Mir*. Gospodin je prikazan na slici i kao onaj koji dolazi svojim apostolima, ustanovljuje sakrament pomirenja i pokazuje im ruke i noge govoreći: »Mir vama!« Časteći milosrđe Božje, Krist mi daruje svoj mir. Liječi me tim mirom. Oduzima mi sve nutarnje nemire. **Nisam nemiran čak niti kada vidim koliko je tame na ovom svijetu.**

Isus na toj slici, čini mi se da možemo i tako razmatrati, stoji nad ponorom. On tvori kao neku prepreku, branu između mene i pakla, sprečava i ne dozvoljava mi prolaz! **To je milosrđe!** To je pravi mir, više od osjećaja, sigurnost, nada, snaga u meni, jer Gospodin je ovdje i neće dozvoliti da propadnem jer vapim uvijek iznova za njegovim smilovanjem.

Moram ostati *blizu* Milosrdnog Isusa! Ne smijem se udaljiti u nepoznato, u strano, u neprirodno čovjeku, u neduhovno, u vlast zloga. Ostat ću bez svjetlosti na tim putovima grijeha i nesretnosti, moralne i svake druge nesređenosti i samozavaravanja. Ta tama oko Isusa nema lica, a opet ima *tisuću lica*. Dvosmislena je, prepredena, zaglušujuća u svojem stravičnom muku. Sve do Isusa vladala je tama, čovjek nije imao »opipljivo« svjetlo.

Sve izvan Isusa nije pravo svjetlo.

Pogledajmo gdje su najžarči plamenovi srca Isusova! Upravo u blizini tog srca, što se više udaljuju, zrake su manje vidljive... One svakako prodiru kroz tamu, ali Gospodin nas zove da mu dođemo uvijek sve bliže, da uronimo u ocean milosrđa, da se ne udaljujemo od nje

u svojim zabludama i egoizmima. Čim si bliže Isusu, njegovim tajnama, njegovu srcu, sve više sâm postaješ svjetlo ovog svijeta.

On te želi obuhvatiti, zagrliti, privezati uz sebe, kao što je sâm vezan *cingulumom* (užetom za albu) oko svojih bokova. Ljubav nešto i zahtijeva, ona nas *veže*. Samo »sluga ljubavi« razumije istinsku ljubav.

Dok spominjem to uže, primjećujem da se ono na slici gubi pri polovici pása, nestaje u vatrenim zrakama milosrđa. U tom *vezanju* i u tom *stezanju*, vidim simbol Zakona. Zakon je ovdje, mora biti, dobro je da jest; ali milosrđe je *iznad* Zakona! Zakon *nestaje* pod spasonosnom silom krvi i vode...

Gledam Isusa na slici i prisjećam se evanđelja. Zar tu ne izgleda kao netom nakon uskrsnuća, u susretu s Magdalenom? Ili kao onaj sijač što izlazi i sije zrna po putu, kamenju, trnju...? Slika mi prikazuje i Gospodina koji se oprašta s učenicima prije trenutka uznesenja... Mesiju koji se objavljuje bolesnomu u arkadama kupališta Siloe: »Ja sam, onaj u kojega gledaš!« Podsjeća me i na evanđeosku epizodu susreta Gospodina s preljubnicom, kojoj kaže: »Ustani i hodi: ni ja te ne osuđujem!« (Iv 11, 9) Također me podsjeća i na posljednji susret Isusa sa učenicima, prije uznesenja u nebo, kada Gospodin izriče svoj testament Crkvi – gledajući *dolje* na njih, uzlazeći *gore* k Ocu. Pomalo me podsjeća i na onu sliku Milosrdnog Oca, koji trči ususret izgubljenomu sinu...

Pokazujući rukom prema nebu, Isus govori i: »Gore srca!«
Ili i: »Ja sam Put, Istina i Život...«

Što osobno govori **tebi**? Koji prizor evanđelja tebi sada govori i upućuje tvoju dušu na intiman i pouzdan razgovor s njim? Koje osjećaje imaš gledajući sliku milosrđa? Jesi li milosrdan? Vapiš li za milosrđem? Jesi li spoznala kako je svaki tvoj dah – dar milosrđa?

Slika nas **poziva na molitvu**, skrušenu, punu vjere, na molitvu pouzdanja i proslave Božjeg milosrđa. Naša **reakcija na sliku** treba biti molitva. Naše *drugovanje* sa slikom mora postati – molitva. Naše klečanje pred slikom – molitva. U toj molitvi primamo sve što Krist po slici nudi **umornima i opterećenima**.

Što je molitva ako ne ulazak u Spasiteljevo otvoreno srce? On nas može jedini i potpuno obnoviti kao što se – naprimjer – dogodilo starozavjetnomu Jobu... Ta te tama koju gledaš na slici neće nadvladati ako se sjetiš da je »od ure šeste do devete zavladała tama po svoj zemlji«, ali upravo zbog tada podnesene Jaganjčeve žrtve ti i ja smo spašeni, opravdani, **grieh je izgubio svoju moć nad nama**, krvlju raspetog Krista!

U slici gledamo **očima srca** »tijelo i krv, dušu i božanstvo preljubljenoga Sina Božjega« i častimo, u klanjanju i zahvalnosti, ono što se dogodilo na Golgoti: naše spasenje, po Spasiteljevoj žrtvi.

Bijela haljina – Jaganjac Božji sâm – **haljina je našeg spa-**

senja, kojom ćemo biti odjeveni u novom Jeruzalemu.

Na kraju ponovno pogledaj Isusovu glavu – nema ni trnja ni zlatne krune; samo onaj lagani sjaj od pomazanja. Na slici se točno vidi kako *ulje pomazanja* teče po oba kraja Kristove kose... On je sav u pomazanju. On je **pomazanje** naše vjere, nade i ljubavi. **Njegova smo kruna – mi**, ako prihvatimo njegovu vladavinu nad nama. Nad svim prilikama života koji živimo, oslanjajući se na njegovo neiskazivo milosrđe. Kada kao svećenik lomim Kristovo tijelo na oltaru, kao da otvaram onaj prorez na njegovoj haljini i pokazujem vjernima »Jaganjca Božjega, koji oduzima grijehе svijeta«. On je to sunce, sakriveno u prsima. Čeka da ga uzmemo u svoja srca.

Pomolimo se – moleći *Krunicu Božjeg milosrđa*, kako slijedi.

KRUNICA BOŽJEG MILOSRĐA

Oče naš, Zdravo Marijo, Vjerovanje apostolsko

Na velika zrna:

Vječni Oče, prikazujem ti tijelo i krv, dušu i božanstvo preljubljenoga Sina tvojega, Gospodina našega Isusa Krista
– *kao zadovoljštinu za grijehе naše i cijeloga svijeta.*

Na mala zrna (deset puta):

Po njegovoj pregorkoj mucu
– *budi milosrdan nama i cijelomu svijetu!*

Na kraju tri puta:

Sveti Bože, sveti jaki Bože, sveti besmrtni Bože
– *smiluj se nama i cijelomu svijetu!*

Zaključna molitva:

O krvi i vodo što potekoste iz srca Isusova kao izvor milosrđa za nas
– *uzdam se u tebe!*

Marijo, Majko Milosrđa, moli za nas!

Isuse, uzdam se u tebe! (3 ×)

Smiluj se nama i cijelomu svijetu, Gospodine!

O SLICI BOŽJEG MILOSRĐA IZ DNEVNIKA SV. FAUSTINE

(izabrani dijelovi po izboru autora)

Prema: Sv. Marija Faustina Kowalska, ZMBM: *Dnevnik, Milosrđe Božje u mojoj duši*, Zagreb, 2016., Družba svećenika Srca Isusova – s dozvolom.

»O Ljubavi vječna, sliku svoju naslikati veliš.
I neshvatljivo vrelo milosrđa izlit na nas želiš.
Tko zrakama Tvojim priđe, tog blagoslivljaš.
A dušu crnu bjelinom snijega zaodijevaš.« (*Dnevnik*, 1)

»Uvečer, u ćeliji ugledala sam Isusa, Gospodina, u bijeloj haljini. Jedna ruka bila je uzdignuta na blagoslov, a druga je doticala haljinu na grudima. Iz otvora haljine na prsima izvirale su dvije velike zrake, jedna crvena, a druga blijeda. U tišini sam promatrala Gospodina. Moja je duša bila prožeta strahom, ali i velikom radošću. Nakon nekoliko trenutaka reče mi Isus: 'Naslikaj sliku prema crtežu koji vidiš s natpisom: Isuse, uzdam se u Tebe. Želim da ta slika bude čašćena najprije u vašoj kapelici, a zatim u cijelomu svijetu.'« (*Dnevnik*, 47)

»'Obećavam da duša koja bude štovala ovu sliku, neće propasti. Obećavam toj duši pobjedu nad neprijateljima već na zemlji, a osobito u času smrti. Ja sâm branit ću je kao svoju čast.'« (*Dnevnik*, 48)

»Kada sam to povjerila ispovjedniku, dobila sam sljedeći odgovor: 'To se tiče tvoje duše.' Dodao je još: 'Naslikaj sliku Božju u svojoj duši.' No, kada sam izašla iz ispovjed- da ta slika koju ćeš naslikati bude svečano posvećena u prvu nedjelju po Uskrsu. Ta nedjelja treba biti svetkovina Milosrđa.'« (*Dnevnik*, 49)

»Kada sam rekla majci poglavarici da tako Bog od mene traži, rekla mi je majka poglavarica neka bi to Isus jasno pokazao nekim znakom. Kada sam molila Isusa neki znak kao svjedočanstvo da je On uistinu Bog i Gospodin moj i da od Njega potječu te želje, tada sam u svojoj duši čula glas: 'Dat ću poglavarima prepoznati po milostima koje ću dijeliti po toj slici.'« (*Dnevnik*, 51)

»Danas mi je majka poglavarica dala da pročitam članak o Božjemu milosrđu uz koji je bila otisnuta i ona slika. Članak je objavljen u *Vilniuskom tjedniku*, a u Krakov nam ga je poslao vlč. Mihael Sopoćko, taj gorljivi apostol Božjega milosrđa. U članku su bile objavljene i riječi koje mi je govo- rio Gospodin Isus, mjestimice doslovno.« (*Dnevnik*, 1081)

»Od trenutka kada me neka snaga počela tjerati da se potrudim oko te svetkovine i da bude naslikana ta slika, ne mogu pronaći mira. Nešto me posve prožima, hvata me čudan strah da nisam u zabludi. A te su nesigurnosti uvijek dolazile izvana, jer u dubini duše osjećala da Gos- podin proniče moju dušu.« (*Dnevnik*, 74)

»Pošavši na klanjanje, osjetila sam Božju blizinu. Za koji trenutak vidjela sam Isusa i Mariju. To mi je viđenje is-

punilo dušu radošću i upitala sam Gospodina: 'Što je Tvoja volja, Isuse, za stvari za koje mi je ispovjednik rekao da Te pitam?' – Isus mi je odgovorio: 'Moja je volja da bude tu i da se sam ne pokušava osloboditi.' I upitala sam Isusa, može li biti ovaj natpis: 'Krist, Kralj Milosrđa'? – Isus mi je odgovorio: 'Ja jesam Kralj Milosrđa', a nije rekao: 'Krist.' 'Želim da prvu nedjelju iza Uskrsa ta slika bude javno izložena. Te je nedjelje svetkovina Milosrđa. Po Utjelovljenoj Riječi dajem upoznati bezdan mojega milosrđa.'« (*Dnevnik*, 88)

»Neobično se posložilo – kako je Gospodin tražio tako se i zbililo: mnoštvo je prvo štovanje slici iskazalo upravo prve nedjelje nakon Uskrsa. Slika je tri dana bila izložena javnom štovanju, a budući da je bila izvješena na prozoru na zabatu crkve u Ostroj Brami mogla se vidjeti izdaleka. U Ostroj Brami je trajala trodnevna proslava završetka Velikog jubileja Otkupljenja Svijeta – 1900 godina od Spasiteljeve muke. Sada vidim da je djelo spasenja povezano s djelom milosrđa koje Gospodin želi.« (*Dnevnik*, 89)

»Sve je to još bilo podnošljivo. No kada je Gospodin zatražio da naslikam tu sliku, počeli su o meni govoriti i gledati me kao kakvu histeričnu ženu i sanjarku. Bivalo je to sve glasnije. Jedna mi je sestra prišla da porazgovara sa mnom u povjerenju i počela me sažalijevati. Rekla mi je: 'Čula sam da o vama, sestro, govore da ste sanjaraka, da imate nekakva viđenja. O, sirota sestro, morate se braniti od toga.' Iskrena je bila ta duša i što je čula – iskreno mi je rekla. No, slične sam stvari svakodnevno morala slušati. Koliko mi je to bilo mučno, samo Bog zna.« (*Dnevnik*, 125)

»Za vrijeme noćnog dežurstva, u duši sam se toliko mučila radi slikanja te slike da nisam znala za što bih se uhvatila: stalna uvjeravanja da je to zabluda, a onda s druge strane, jedan svećenik mi je rekao da možda Bog želi da mu se iskaže štovanje upravo po toj slici i da treba poduzeti sve da se ona naslika. Moja se duša jako mučila. Kada sam ušla u kapelicu, naslonila sam glavu na svetohranište, pokucala (73) i rekla: 'Isuse, pogledaj kako velike muke podnosim radi slikanja te slike.' Tada sam začula glas iz svetohraništa: 'Kćeri moja, tvoje patnje neće trajati još dugo.'« (*Dnevnik*, 152)

»Bilo je klanjanje kod sestara franjevki, pa sam uvečer poslala s jednom od naših sestara na klanjanje. Odmah po ulasku u kapelicu, Božja je prisutnost obuzela moju dušu. Molila sam kako sam nekada znala moliti, bez izgovorene riječi. Iznenada sam ugledala Isusa koji mi je rekao: 'Znaj ovo: ako zanemariš slikanje slike i čitavo djelo milosrđa, na dan suda odgovarat ćeš za veliki broj duša.' Nakon tih Gospodinovih riječi mojom dušom zavladaše tjeskoba i strah. Nisam se mogla smiriti. U sebi sam slušala odjek ovih riječi: da, neću odgovarati samo za sebe u dan Božjega suda, već i za druge duše. – Te su mi se riječi duboko usjekle u srce. Kada sam se vratila kući, ušla sam k Malom Isusu, pala ničice licem prema zemlji pred Presvetim Sakramentom i rekla Gospodinu: 'Sve ću učiniti što je u mojoj moći. Ali Te molim, budi uvijek uza me i daj mi snagu vršiti Tvoju svetu volju, jer Ti sve možeš, a ja ništa sama od sebe ne mogu.'« (*Dnevnik*, 154)

»Kad me je jednom svećenik uputio da pitam Gospodina Isusa što znače te dvije zrake na slici – rekla sam da ću

upitati. Za vrijeme molitve čula sam u duši ove riječi: 'Te dvije zrake označavaju Krv i Vodu – blijeda zraka označava vodu koja opravdava duše; crvena zraka označava krv koja je život duša... Te dvije zrake potekle su iz nutrine mojeg milosrđa u trenutku kad je moje umiruće srce probodeno kopljem na križu. Te zrake štite duše od gnjeva Oca mojeg. Blago onomu tko bude živio u njihovoj sjeni jer ga neće stići pravedna Božja ruka. Želim da prvu nedjelju nakon Uskrsa bude svetkovina Milosrđa.'« (*Dnevnik*, 299)

»Jednom kad sam bila kod slikara koji slika tu sliku, i kad sam vidjela da nije tako lijepa kao što je Isus – jako sam se rastužila. Ipak, zatomila sam to duboko u srcu. Kada smo završili posjet slikaru, majka poglavarica ostala je u gradu kako bi obavila razne stvari, a ja sam se sama vratila kući. Odmah sam pošla u kapelicu i gorko se isplakala. Pitala sam Gospodina: 'Tko Te može naslikati tako lijepoga kao što jesi?' Tada sam čula ove riječi: 'Veličina ove slike nije ni u ljepoti boje ni kista već u mojoj milosti.'« (*Dnevnik*, 313)

»U jednom trenutku mi je Isus rekao: 'Moj pogled s te slike je moj pogled s križa.'« (*Dnevnik*, 326)

»Jednom me prilikom ispovjednik upitao kako treba smjestiti taj natpis, jer da sve to ne stane na sliku. Odgovorila sam da ću se pomoliti i odgovoriti mu idući tjeđan. Kada sam izišla iz ispovjedaonice – prolazeći pored Presvetog Sakramenta – dobila sam nutarnju spoznaju kakav natpis treba biti. Isus me je podsjetio na ono što mi je govori prvi put, to jest da tri riječi treba istaknuti. To su riječi: 'Jezu, ufam Tobie' – 'Isuse, uzdam se u Tebe.'

Razumjela sam da Isus želi da se ispiše cijeli izraz i da se osobit naglasak stavi upravo na te tri riječi. 'Ljudima dajem posudu s kojom trebaju dolaziti po milosti k izvoru milosrđa. Ta posuda je ova slika s natpisom: Isuse, uzdam se u Tebe.'« (*Dnevnik*, 327)

»Jednoga jutra, prije nego sam otvorila portu da bih pustila naše ljude koji razvoze pecivo, ušla sam na trenutak u kapelicu posjetiti Isusa i izmoliti dnevnu nakanu: 'Evo, Isuse, danas sva trpljenja, mrtvljenja, molitve prikazujem na nakanu Svetoga Oca, da ustanovi tu svetkovinu Milosrđa. Ali, Isuse imam Ti reći još nešto – jako se čudim što mi nalažeš govoriti o toj svetkovini Milosrđa, a takva svetkovina – kažu mi – već postoji. Zašto onda o tome govoriti?' No Isus mi je rekao: 'Nitko, često ni oni koji bi trebali naviještati i učiti ljude o tom milosrđu ni sami ne znaju. Radi toga želim da se ta slika svečano blagoslovi na prvu nedjelju po Uskrsu i da joj se javno iskazuje čast kako bi svaka duša o tome saznala.'« (*Dnevnik*, 341)

»Veliki petak. U tri popodne kada sam ušla u kapelicu, čula sam riječi: 'Želim da ta slika bude javno čašćena.' Tada sam vidjela umirućeg Gospodina Isusa na križu i u teškim mukama. Iz njegova su Srca izišle one dvije iste zrake kao na slici. (*Dnevnik*, 414)

»U petak dok sam bila u Ostroj Brami na svečanostima na kojima je slika bila izložena, pribivala sam propovijedi koju je imao moj ispovjednik. Propovijedao je o Božjem milosrđu – to je ono prvo što je Gospodin Isus tražio odavno. Kada je počeo govoriti o velikom Gospodinovu

milosrđu, slika je oživjela i zrake su prodirale u srca okupljenih ljudi, no ne u jednakoj mjeri. Jedni su primali više, drugi manje. Vidjevši milost Božju, velika se radost prelila mojom dušom. Začuh ove riječi: 'Ti si svjedok moga milosrđa. Dovijeka ćeš stajati pred mojim prijestoljem kao živi svjedok moga milosrđa.'« (*Dnevnik*, 417)

»Bijela Nedjelja. Odnosno svetkovina Gospodinova Milosrđa, završetak Jubileja Otkupljenja. Kada smo krenule na svečanost, srce mi je uzbuđeno kucalo od radosti, što su te dvije svečanosti međusobno tako tijesno povezane. Molila sam Boga milosrđe za grješne duše. Kada je završila pobožnost i kada je svećenik uzeo Presveti Oltarski Sakrament da podijeli blagoslov, vidjela sam Gospodina Isusa kakav je na slici. Gospodin je podijelio blagoslov i zrake su preplavile čitavi svijet. Tada sam vidjela nedostupnu svjetlost, poput kakvog kristalnog prostiranja, isprepletenu valovima svjetlosti, nepristupačnu bilo stvorenju bilo duhu. U toj svjetlosti troja vrata. I u tom trenutku ušao je Isus kao s te slike u onu svjetlost – kroz druga vrata, do nutrine Jednosti. To je Jednost Trojstvena koja je neshvatljiva. Beskonačnost. – Tada sam čula glas: 'Ta svetkovina dolazi iz nutrine mojeg milosrđa i potvrđena je dubinama mojeg smilovanja. Svaka duša koja vjeruje i koja se uzda u moje milosrđe – primit će ga.' Neizmjerne sam se radovala dobroti i veličini svoga Boga.« (*Dnevnik*, 420)

»Uoči izlaganja te slike bila sam s majkom poglavaricom kod našeg ispovjednika. Kada je započeo razgovor vezano uz sliku, ispovjednik je zamolio ako bi koja sestra mogla

pomoći isplesti vijenac. Majka poglavarica je odgovorila da će pomoći sestra Faustina. To me neizmjereno obradovalo. Kada smo se vratile kući odmah sam počela sakupljati zelenilo i uz pomoć jedne štíćenice isplela vijenac. Pomagala je još jedna osoba iz te crkve. U sedam sati navečer sve je bilo gotovo. Slika je već bila obješana. No, neke su me gospođe vidjele kako se onuda motam – jer sam sigurno više smetala nego što sam pomogla – pa su drugi dan pitale sestre kakva je to lijepa slika i koje joj je značenje. ‘Vi sestre sigurno znate nešto jer je ovdje bila jedna sestra koja je ukrašavala sliku.’ Sestre su bile iznenađene jer nisu znale ništa. Svaka je htjela vidjeti sliku i odmah je sumnja pala na mene. Govorile su: ‘Sestra Faustina sigurno dobro zna.’ Počele su me ispitivati, a ja sam šutjela jer istinu nisam mogla reći. Moja je šutnja bila razlog još veće znatiželje. Udvostručila sam svoj oprez da ne bih slagala ili rekla istinu, jer nisam imala dopuštenje. Tada su počele pokazivati nezadovoljstvo i otvoreno mi prigovarati kako to može biti da su neki strani ljudi znali o tome, a one ništa. Počele su me zasipati različitim optužbama. Mnogo sam pretrpjela ta tri dana, ali je neobična jakost zavladała mojom dušom. Radujem se što sam mogla trpjeti za Boga i za duše koje su doživljavale Njegovo milosrđe tih dana. Vidjevši tako mnogo duša koje su tih dana pristupile Božjem milosrđu, ne žalim ni muke ni trpljenja, ma ni najvećih, makar trajale i do kraja svijeta, jer one imaju svoj kraj, a duše koje su se po njemu obratile spašene su od vječnih muka. Bila sam neizmjereno radosna vidjevši druge kako se vraćaju izvoru radosti, u krilo Božjega milosrđa. (*Dnevnik*, 421)

»U jednom trenutku dok je ova slika bila izložena na oltaru za vrijeme tijelovske procesije, kada je svećenik odložio Presveti Sakrament i zbor počeo pjevati, tada su zrake iz slike prošle kroz Hostiju i raspršile se po čitavom svijetu. Tada sam čula ove riječi: 'Po tebi će se, kao kroz ovu Hostiju, raspršiti zrake milosrđa po svijetu.' Nakon tih riječi neizmjerne je radost preplavila moju dušu.«
(*Dnevnik*, 441)

»Zatim sam ugledala Gospodina Isusa živoga na našem oltaru u liku kakav je na onoj slici. Ali sam osjetila da sestre i puk nisu vidjeli Gospodina Isusa onako kako Ga ja vidim. Isus je s neizmjernom blagošću i radošću promatrao Svetoga Oca i neke svećenike i cijelo svećenstvo, i narod, i našu Družbu.« (*Dnevnik*, 1047)

»Za vrijeme odsutnosti našega ispovjednika koji je bio na putu, ispovijedala sam se kod našeg natpastira. Kad sam mu otkrila svoju dušu, dobila sam ovaj odgovor: 'Kćeri moja, zaodjeni se velikom strpljivošću. Ako su te stvari od Boga, onda će, prije ili kasnije, biti rezultata. Molim te da budeš potpuno mirna. Ja te, kćeri moja, tu dobro razumijem. A sada – što se tiče napuštanja Družbe i razmišljanja o drugoj, molim te da o tome uopće ne razmišljaš, jer bi to bila teška nutarnja kušnja.' – Nakon ispovijedi rekla sam Gospodinu Isusu: 'Zašto tražiš od mene da učinim te stvari, a ne daješ mi mogućnosti da ih izvršim?' Potom sam, nakon sv. Pričesti vidjela Gospodina Isusa u istoj kapelici u kojoj sam se ispovjedila i u liku kakav je na slici. Isus mi je rekao: 'Nemoj se žalostiti. Dat ću mu da shvati te stvari koje tražim od tebe.' –

I dok smo odlazili, nadbiskup je bio vrlo zauzet, ali je zamolio da se vratimo i da časak pričekamo. Kada smo se vratili u kapelicu, čula sam ove riječi u duši: 'Reci mu ono što si vidjela u ovoj kapelici.' U tom je trenutku ušao nadbiskup i upitao imamo li mu što za reći, no iako mi je bilo naloženo, nisam mogla, jer sam bila u društvu jedne sestre.« (*Dnevnik*, 473)

»Danas je svetkovina Krista Kralja. Za vrijeme sv. Mise žarko sam molila da Isus bude Kralj svih srdaca, da Božja milost sja u svakoj duši. Tada sam vidjela Isusa kao na toj slici i reče mi: 'Kćeri moja, iskazuješ mi najveću slavu ispunjavajući vjerno moje želje.'« (*Dnevnik*, 500)

»U jednom trenutku vidjela sam Gospodina Isusa u sjajnoj haljini. Bilo je to u oranžeriji. – 'Piši što ću ti reći: (...) Postavljam te rizničarkom svoga milosrđa. Reci isповjedniku da se ta slika izloži u crkvi, a ne u klaustu samostana. Po toj ću slici udijeliti mnoge milosti dušama pa neka joj svaka duša može pristupiti.'« (*Dnevnik*, 570)

»Tražim štovanje mojega milosrđa svečanom proslavom ove svetkovine i štovanjem ove slike. Po toj slici udijelit ću dušama mnogo milosti; ona treba podsjećati na zahtjeve moga milosrđa jer i najsnažnija vjera nemoćna je bez djela.'« (*Dnevnik*, 742)

»Danas sam započela devetnicu Božjemu milosrđu. U duhu se smještam pred tu sliku i molim krunicu koju me je naučio Gospodin. Drugoga dana devetnice vidjela sam sliku kao da je živa, urešenu zavjetnim darovima, i vidjela

sam veliko mnoštvo ljudi koje ovamo dolazi. Mnoge vidjeh usrećene. O, Isuse, kakva je radost obuzela moje srce! Ovu devetnicu molim za dvije osobe: nadbiskupa i vlč. Sopoćka. Žarko molim Boga da nadahne nadbiskupa i potvrdi ovu Bogu tako milu kronicu i ovu sliku, da ne bi odgađao i odugovlačio ovo djelo...« (*Dnevnik*, 851)

»Današnji dan bio je poseban, iako sam trpjela veliku bol. Duša mi je obuzeta velikom radošću. U susjednoj sobici ležala je teško bolesna Židovka. Bila sam kod nje u posjeti prije tri dana. U duši sam osjećala bol jer će ubrzo umrijeti, a da joj milost krštenja nije okrijepila dušu. Dogovorila sam se sa sestrom njegovateljicom: kad joj se približi posljednji čas da joj se podijeli sakrament sv. krštenja. No, bilo je tu i poteškoća jer su Židovi bili stalno uz nju. Ipak, u duši sam osjetila nadahnuće da se pomolim pred slikom koju mi je Isus rekao da je treba naslikati. Uza se sam imala knjižicu na kojoj je otisnuta slika Božjega milosrđa. I rekla sam Gospodinu: 'Isuse, sam si mi rekao da ćeš udijeliti puno milosti po ovoj slici, pa Te molim za milost sv. krštenja za ovu Židovku; nije važno tko će je krstiti – samo neka bude krštena.' Nakon tih riječi osjetila sam neobičan mir i bila sam potpuno sigurna da će, bez obzira na sve poteškoće, krsna voda natopiti njezinu dušu. I u noći, kad joj je bilo jako loše, tri sam puta k njoj ustajala tražeći odgovarajući trenutak u kojem bi joj udijelili tu milost. Ujutro se osjećala nešto bolje, no popodne se počeo bližiti posljednji čas. Sestra njegovateljica reče da će joj biti teško podijeliti krsnu milost jer su uz nju. No, došao je trenutak u kojem je bolesnica počela gubiti svijest pa su se svi razišli, jedni su otišli po doktora, a dru-

gi pak nekamo drugamo ne bi li spasili bolesnicu. Tako se dogodilo da je bolesnica ostala sama te joj je sestra njegovateljica podijelila sveto krštenje. I kad su se opet svi okupili duša joj je bila lijepa, ukrašena Božjom milošću. Odmah je nastupila smrtna agonija. Trajalo je kratko i umrla je kao da je zaspala. Iznenada sam ugledala kako joj je duša uzašla u nebo u čudesnoj ljepoti. O, kako je lijepa duša u milosti posvetnoj. Radost je zavladala mojom dušom jer sam po toj slici dobila tako veliku milost za tu dušu.« (*Dnevnik*, 916)

»Danas smo majka poglavarica i ja bile kod jednoga gospodina kod kojega su se tiskale i slikale male sličice Božjega milosrđa, kao i zazivi i krunice koji su već dobile odobrenje. Imale smo priliku vidjeti i poboljšanu veću sliku. Puno je vjernija, što me neizmjereno obradovalo. Dok sam gledala tu sliku, prožela me tako živa Božja ljubav da u jednom trenutku nisam znala gdje se nalazim. Obavivši taj posao, otišle smo u crkvu Presvete Djevice Marije slušati sv. Misu za vrijeme koje mi je Gospodin dao spoznati kako će se velik broj duša spasiti po ovom djelu. Tada sam ušla u nutarnji razgovor s Gospodinom, zahvaljujući mu što se udostojao podariti mi milost da mogu vidjeti kako se širi štovanje Njegova neizmjernog milosrđa. Uronila sam u zahvalnu molitvu. O, kako je Bog neizmjereno darežljiv. Neka je blagoslovljen Gospodin koji je vjeran svojim obećanjima...« (*Dnevnik*, 1300)

»Kada mi je majčica (*časna majka*, op. prev.) pokazala knjižicu u kojoj su otisnuti ova krunica i litanije i devetnica, zamolila sam majčicu da mi dopusti da je pogledam. I

dok sam je pregledavala Isus mi je dao nutarnju spoznaju i rekao mi: 'Ova je slika privukla već mnogo duša k mojoj ljubavi. Moje milosrđe djeluje u dušama po ovom djelu.' Spoznala sam da je mnogo duša primilo Božju milost.«
(*Dnevnik*, 1379)

»Danas sam ugledala slavu Božju koja teče iz ove slike. Mnoge duše primaju milosti, iako o njima ne govore glasno. Ma kako različiti bili njihovi putovi, Bog po njima prima hvalu, a svi naponi sotone i zlih ljudi razbijaju se i pretvaraju u prah. Usprkos Sotoninu gnjevu, Božje milosrđe trijumfirat će u cijelomu svijetu i slavit će ga sve duše.« (*Dnevnik*, 1789)

»U jednom sam trenutku ugledala ovu sliku u jednoj maloj kapelici. Ubrzo je od ove male kapelice nastala velika lijepa crkva i u ovoj crkvi vidjela sam Majku Božju s Djetetom na rukama. U jednom je trenutku Djetete Isus iščezlo iz ruku Majke Božje i vidjela sam živu sliku raspetog Isusa. Majka mi je Božja rekla da činim što i Ona: da usprkos radosti uvijek gledam u križ i da milosti koje mi Bog daje nisu samo za me nego i za druge duše.«
(*Dnevnik*, 561)

O SLICI BOŽJEG MILOSRĐA IZ DRUGIH IZVORA

*Iz Pisma svete sestre Faustine Kowalske, Biblioteka
»Dva Srca«, Zagreb, 2011.:*

»Vilnius, 26. X. 1934.

U petak, dok sam sa učenicama krenula iz vrta na večeru, a bilo je deset minuta prije šest sati – ugledah Isusa nad našom kapelom, u liku u kakvom sam ga prvi puta vidjela. Tako, kao što je naslikan na slici. Dvije su zrake, izlazeći iz Srca Isusova prekrile našu kapelu i bolesničku sobu, zatim i cijeli grad, a onda su se razdijelile nad cijelim svijetom. To je trajalo vjerojatno četiri minute, a onda je sve nestalo. Jedna je od štíćenica, što su išle za mnom, zaostajala nešto iza drugih, vidjela je te zrake ali nije vidjela Isusa i nije znala odakle zrake dolaze. Bila je vrlo uzbuđena i o tome je pričala drugim djevojkama. Ove su je ismijavale, kao da si nešto umišlja ili da je možda vidjela svjetla nekoga zrakoplova. Djevojka je ipak ostala čvrsto pri svome i rekla je kako još nikada u životu nije vidjela nešto slično tim zrakama. Kada su joj druge govorile da je to možda bilo svjetlo reflektora, odgovorila je da zna kako reflektor svijetli. Takve zrake zaista još nikada nije vidjela. Djevojka je nakon večere došla k meni, i povjerila mi da su je zrake tako obuzele, da nema mira. Ona bi neprestano mogla o tome govoriti. Ipak nije vidjela samoga Isusa.

Bez prestanka me podsjećala na zrake, čime je dovodila moju osobu u određene poteškoće, jer joj nisam mogla reći da sam vidjela Isusa. Molila sam za tu dušu i molila Gospodina za milosti koje su joj potrebne. Moje je srce klikalo od radosti jer se Isus daje sam prepoznati u svojim djelima!«

Vlč. Mihael Sopoćko sestri Faustini, Vilnius, 15. svibnja 1936.:

»Draga sestro u Kristu! (...) Slika Božjega Milosrđa već se nalazi u crkvi sv. Mihaela Arkandela. Smjestio sam je ondje na Bijelu nedjelju. Počeo sam i s tiskanjem članaka o Božjemu Milosrđu, a kada završim, odmah ću vam poslati.« (28)

S. Faustina Kowalska vlč. Mihaelu Sopoćku, Krakov, 2. lipnja 1936.:

»Najdraži Oče! Veoma zahvaljujem na pismu kojega sam dobila 19. svibnja. Neizmjerne sam se obradovala svemu što sam iz toga pisma saznala, a ponajviše tomu, da se slika već javno časti!« (31)

Vlč. Mihael Sopoćko sestri Faustini, Vilnius, 21. studenoga 1936.:

»Draga sestro u Kristu! (...) U nekoliko sam navrata razgovarao s Natpastirom, ali njegovo je mišljenje da bi bilo preuranjeno početi nešto izvanjsko, stoga odugovlači s davanjem dopuštenja da se tiska sličica s krunicom Božjemu Milosrđu. U tome prepoznajem volju Božju...« (97)

S. Faustina Kowalska vlč. Mihaelu Sopoćku, Prądnik, 24. ožujka 1937.:

»Moleći se pred tom slikom, dobila sam dvije velike milosti za bližnje...« (123)

Iz Sjećanja na sv. Faustinu Kowalsku iz Družbe sestara Naše Gospe od Milosrđa, »Stella Maris«, Zagreb, 2015.:

»Nerijetko se (sestra Faustina) uvijek iznova znala zagledati u nedostupnu svjetlost koja usrećuje; kroz neko bi vrijeme upirala pogled u neshvatljivo usređujuću svjetlost iz koje je izranjao lik Krista koji korača i blagoslivlja svijet svojom desnom rukom, dok lijevu uzdiže do visine srca odakle izviru dvije zrake – bijela i crvena. (...) U bojazni od prijevare, halucinacije i umišljanja sestre Faustine, obratio sam se majci poglavarici. (...) Zamolio sam, također, da se učine nalazi njezina duševnoga i tjelesnoga zdravlja. Nakon što sam dobio laskave odgovore koji joj idu u prilog, trebalo mi je još neko vrijeme da zauzmem jasan stav; djelomično nisam vjerovao, bio sam neodlučan, molio sam i tražio, savjetovao... A radilo se o ispunjavanju navodnih neopozivih Isusovih želja da se naslika slika kakvu sestra Faustina vidi te ustanovljenje svetkovine Božjega milosrđa u prvu nedjelju nakon Uskrsa. Naposljetku, više vođen znatiželjom kakva će to slika biti nego samom vjerom u istinitost objava sestre Faustine, odlučio sam poduzeti potrebno za slikanje te slike. Dogovorio sam se sa slikarom Eugenijem (Eugeniusz) Kazimierowskim, koji je stanovao u istoj kući kao i ja, da za određeni iznos naslika sliku, kao i s majkom Poglavaricom, koja je

dopustila sestri Faustini dva puta tjedno dolaziti k slikaru i davati mu upute kako bi ta slika trebala izgledati... U lipnju ili srpnju 1934. slika je bila dovršena. (...) 'Slika je umjetničko djelo, i predstavlja dragocjeni doprinos vjerskoj suvremenoj umjetnosti.' (Zapisnik komisije vezan za procjenu i konzervaciju slike, 27. 5. 1941.)« (Vlč. Mihael Sopoćko, str. 54 – 55.)

»Poglavarica samostana u Płocku spominjala mi je da sestra Faustina treba naslikati neku sliku, no ona sama mi se obratila tek što je došla u Varšavu na treću probaciju. Nato sam joj odgovorila: 'Dobro, dat ću vam platno i boje, pa slikajte.' Otišla je tužna i – koliko znam – obraćala se nekim sestrama s molbom ne bi li joj mogle naslikati sličicu Gospodina Isusa. Radila je to diskretno, ali bez uspjeha, jer te sestre nisu znale slikati, no primjećivale su pritom koliko je bila zaokupljena tom mišlju. (...) Neizmjerne sam se radovala vidjevši da je svećenik uzeo tu stvar u svoje ruke... Slikar je načinio i nekoliko manjih skica; tako, naime, zaključujem, jer mi je kasnije jednu od njih donijela sestra Faustina u Varšavu... Zamolvši me da je stavim u unutarnjoj samostanskoj kapelici ili u dvorani Družbe, dodajući da tako želi Gospodin Isus. Objasnila sam joj ipak da je slika vrlo osebujna i da bi izazvala čuđenje sestara te da bi bilo teško objasniti njezin nastanak. Skicu sam pohranila u arhiv gdje je izgorjela u vrijeme Varšavskoga ustanka zajedno sa čitavom kućom.« (Majka M. Mihaela Moraczewska, str. 75 – 78.)

»Pojavilo se pitanje slike... Kad je slika bila pri kraju, ušla sam sa sestrom Faustinom u sobu i zajedno smo trebale

reći što mislimo – je li slika dobra. Sestra Faustina nije bila u potpunosti zadovoljna, što je prof. Kazimirowskoga jako mučilo. Usprkos nekim našim primjedbama, slika je ostavljala drukčiji dojam od uobičajenih slika. (...) U Krakov je bila dovezena slika – kopija prve – kako bi se napravio otisak za tiskanje sličica koje je naručio vlč. Sopoćko.«

(Majka M. Irena Krzyżanowska, str. 87 – 88.)

»Neko vrijeme nakon kapitula, prišla mi je sestra Faustina s molbom da pogledam sliku koju je naslikao prof. Kazimirowski... Odgovorila sam da ću vrlo rado pogledati. U dan koji je odredio vlč. prof. Sopoćko uputile smo se u crkvu sv. Mihaela kod sestara bernardinki, u čijemu se hodniku slika čuvala sve do javnoga izlaganja. Našle smo vlč. prof. Sopoćka kako čeka na naš dolazak i odmah nas je odveo na mjesto gdje se slika nalazila. Tek tada mi je bila jasna izjava sestre Faustine: 'To nije ono što bi trebalo biti, ali tako sada mora ostati.' Sama slika bila je nešto manja od prirodne veličine, podloga tamne noći (granit u sivkastom tonu). Lik Gospodina Isusa u umjetničkom pogledu ima puno nedostataka. Počevši od same disproporcije osobe, položaja nogu, do Kristova tipično bizantinskoga lica. Ne čudim se što je sestra Faustina, koja je imala podsvjesno istančan osjećaj za lijepo, bila nezadovoljna... Sama slika nije ostavljala osobiti dojam... Neko vrijeme nakon što smo pogledale sliku, obratila mi se sestra Faustina i obavijestila me da sliku treba izložiti na javno štovanje. Kao usput sam slušala kako vlč. prof. Sopoćko ulaže nadljudske napore da dobije dopuštenje nadbiskupa koji to stalno odbija. Na koncu je

dao dopuštenje, uz upozorenje da se slika ne smije izložiti niti u jednoj crkvi i da mora biti postavljena izvana.« (Majka M. Borgia Ticił, str. 97 – 98.)

»(Sestri Faustini) se ukazivao Gospodin Isus u liku koji je isijavao. Iz njegova su Srca izvirale bijele i crvene zrake... Tražio je i da se naslika slika Božjega milosrđa prema liku u kojoj se njoj ukazao i objavio. Na onomu mjestu i u onoj kući gdje se bude štovala ta slika ništa se zlo neće dogoditi... Kada je slika, prema njezinim uputama, bila naslikana, Gospodin Isus je poželio da mu se po toj slici iskaže javno štovanje... Dok je vlč. Sopoćko propovijedao o Božjemu milosrđu, bila je prisutna i sestra Faustina i vidjela je kako se grešnici iskreno obraćaju pouzdajući se u Božje milosrđe te kako zlodusi bježe iz njihovih srdaca i duša. Dok se vraćala kući, prebirući u mislima te događaje, đavli su, u obličju u zlih ljudi, napadali je i bacali u jarak te strašno mučili, da je jedva živa došla...« (Sestra M. Stella Kozłowska, str. 233.)

**Iz s. Teresa Szałowska: *Ryzyko Miłosierdzia*,
»Wydawnictwo sw. Jerzego«, Białystok, 2015.:**

»Na molbu vlč. Sopoćka, fotograf M. Nowicki slikao je prvu sliku Milosrdnog Isusa, postavljenu u crkvi sv. Mihaela u Vilniusu... Fotograf je načinio slike u različitim formatima, s natpisom u donjem dijelu: 'Isuse, uzdam se u Tebe!' Osińska (prva sestra u novoj Družbi) čak je izabirala vrstu slova. Slike je širila dalje te je plaćala fotografu.« (Str. 35 – 36.)

SEPTENA (SEDMODNEVNICA) MILOSRDNOM ISUSU

U crkvenoj praksi poznajemo mnoge pobožnosti, omiljene u katoličkom puku. Uz *Kronicu* i *Križni put*, noćna bdjenja, rado se mole *devetnice* (*novena*) i *trodnevnice* (*triduum*). Tako je poznata i pobožnost koja traje sedam dana i naziva se *sedmodnevnica*, latinski: *septena*. U toj se pobožnosti sedam dana želimo moliti, zajedno s Marijom Majkom Milosrđa i sa svetom sestrom Faustinom, Milosrdnomu Isusu, koji nam je podario svoj lik u originalnoj (prvoj) slici Milosrđa, koju promatramo na naslovnici ove knjžice.

Ta se *septena* moli tijekom sedam dana (sve ili svakog dana po dio) **na nakanu obraćenja nas i naših bližnjih**, upotrebljavajući poruke sa slike Božjeg milosrđa. Dodajemo i zazive *Litanija Majke Milosrđa* te zazive *Litanija svetoj Faustini*. Svakako je dobro da se prije same *septene* ispovjedimo te da unutar tih sedam dana prisustvujemo sv. misi; dobro je i dati nakanu mise, za obraćenje. Da bi *septena* bila potpuna, trebamo učiniti i neko od duhovnih ili tjelesnih djela milosrđa, kako nas uči Crkva. Najvažnije je da molimo s ljubavlju prema Bogu, sabrano i ozbiljno. Da s vjerom izgovaramo riječi i oslušujemo Duha Svetoga; da s istom vjerom razmatramo velike poruke Božjeg milosrđa. Ta i svaka druga pobožnost ne može i ne smije se voditi mišlju automatskoga ili mehaničkog ispunjenja svih naših želja i planova. Bog u svojoj mudrosti tako ne radi! »Onaj tko se vjerno moli Bogu za potrebe u ovom životu, milosrdno je uslišan, kao i milosrdno neuslišan. Liječnik zna bolje od bolesnika što je

dobro protiv njegovih bolesti... Trebamo biti uvjereni da ono što Bog odbije našoj molitvi nadodaje našem spasenju!« (Sv. Augustin biskup)

Što znači »**obratiti se?**«

»Pokajte se i obratite, da se izbrišu grijesi vaši.« (*Dj 3, 19*)
»Ako se ne obratite, svi ćete (tako) propasti!« (*Lk 13, 3*)
Izdvojio sam samo dva biblijska citata, između mnogih. To obraćenje temelj je adventa i korizme, svake svete ispovijedi, uvjet je da bi dobra djela vjernika bila dobra, znak je u bolestima i trpljenjima, misao je koja bi nas trebala barem nakratko dnevno zaokupiti, srž je naših (večernjih) ispita savjesti. Upravo tom rečenicom/pozivom Gospodin Isus započinje svoj javni nastup: »Obratite se, približilo vam se kraljevstvo Božje.« (*Mt 3, 2*)

Primjećujem da je najteže govoriti i pozivati na obraćenje prvo sebe, a onda i ostale koji se smatraju (velikim) vjericima. Povrijeđeni smo ako nas tko opomene, ukori ili malo bocne, jer nam odmah »pada kruna s glave«. Nekako mislimo (neki, ponekada) da je dovoljno »ići« u crkvu, »obaviti« sakramente, »uplatiti« misu. Ja nekako mislim da nije! Zapravo sam siguran da to nije dovoljno, da je to tek neki početak, da Gospodin od nas traži da budemo učenici, a ne samo sljedbenici, odnosno pripadnici neke religije, kao što smo učlanjeni u neki klub ili udrugu. Siguran sam da Gospodin želi da budemo »intimni« s njime, da ga osobno i dobro poznajemo, da nam on bude središte, ne dodatak. Obraćenje iziskuje reviziju života, a ta revizija malo boli. Obratiti se znači osloboditi se ljudskih obzira,

krenuti ispočetka s Kristom, gledati šire u Kristu, prisvojiti Kristova stajališta (okreni obraz, ne proklinji, ne sudi, ne uzvraćaj...), utjeloviti Kristovo upravo skandalozno milosrđe prema grešnicima.

Obraćenje nas teše!

To je proces, to je nešto nadnaravno što nam ruši naravne i uhodane situacije i planove. Obratiti se zaista znači – umrijeti sebi. Tko se ne obraća, stagnira i umire na putu vjere, hoda unatrag. Tko se odbija obratiti, žalosti Duha Svetoga i lomi Očevo srce. I sam sebe kažnjava! Obraćenje unosi u vjernički život jednu novu snagu, pouzdanje u Božje putove, mir. »Idi u miru! Vjera te tvoja spasila! Ne osuđujem te!« kaže Gospodin (usp. *Iv* 11, 11). Idi, hodaj dalje. Ako se obratiš, Gospodin ti uzima ne samo grijeh, nego i krivicu, uzroke i posljedice pada! Ali moraš hodati, napredovati, boriti se, kada tresneš, podići se, ustrajno vršiti duhovnu inventuru, otkrivati svoje mehanizme obrane, svoja lukavstva, podlosti, osude, sreću zbog nesreće drugih, svoja licemjerja i dvoličnosti, svoje zamjeranje Bogu, svoje navezanosti i privezanosti, zadovoljstvo za koje misliš da donosi grijeh...

»Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!« (*Mt* 5, 48) Obraćenje je to: usavršavanje, uvijek iznova. Negdje je napisano (ne da mi se tražiti): »Volja je Božja za vas da budete sveti.« Plod obraćenja je radost u Duhu Svetomu, nove mladice duha koje pupaju i donose sladak rod. Primijetimo kako nas u svim poznatim i priznatim objavama naša Gospa poziva na – obraćenje.

Nemamo ništa od toga ako samo »vršimo« (iz navike i zbog obaveze) lijepe religiozne obrede, ali bez obraćenoga (dakle: novoga) srca. U duhu obraćenja trebamo, obasjani Duhom Svetim, po molitvi i ispitu savjesti, barem s vremena na vrijeme redefinirati svoj odnos s Bogom i hrabro se suočiti s istinom o sebi. O, svašta ćemo otkriti!!! To znači da trebamo preispitati i svoj odnos s bližnjima te svoje mišljenje i odnose prema novcu, tijelu, modi, karijeri, internetu, hrani, prošlosti i budućnosti, kao i prema svim ostalim dimenzijama svojeg postojanja. U to uključujemo i svoj odnos prema Crkvi, papi, liturgiji. Ne možemo se smatrati dobrim katolicima ako ne ljubimo Crkvu, papu i svećenike, ako više vjerujemo konstrukcijama lažnih proroka, odmetnutih biskupa, majstora medijske manipulacije, negoli primjeru života i propovijedanja svetog oca. Uostalom, da su pojedinci u kleru (kao što jesu, jer *odjeća ne čini čovjeka*) zaista u apostaziji (otpadništvu), nemoralu ili zločinu, Isus kaže jasno: »Ljubi svoje neprijatelje.« Ljubiti ćemo takve Kristovom ljubavlju, moliti i postiti za njih, upozoravati, savjetovati, upućivati na obraćenje, ali i prepustiti ih sudovima Crkve i države. I malo ćemo se prisjetiti kakvi smo sami bili ili kakvi bismo možda mogli postati. Jer obično je tako da postajemo ono što sudimo.

Nadalje, obraćeno srce ne ide za pukim osjećajima i ne hrani se s pladnja otrovane hrane što ju lukavo serviraju razna središta raznih moći, nego se hrani isključivo Isusom Kristom. Obratiti se znači i priznati svoje krive putove, izbore, mišljenja, načine prenošenja, nepoštenje, dvostruka mjerila, skrivene nakane, hinjenu srdačnost, zločeste komentare ispod novinarskih članaka, dvosmislenosti,

precjenjivanje ili podcjenjivanje sebe i drugih, ocrnjivanje također, hvalisanje, uporno bezobrazno petljanje u tuđe živote nametanjem svojega životnog standarda i slično.

Podsjetimo se: **Gospodin Isus je najviše problema imao s farizejima.**

Iako su živjeli savršeno moralno, iako su napamet znali *Pisma*, iako su bili dio dobre, korisne, religiozno ispravne strukture, njihova su srca ipak bila slijepa i grešna. Sve su lijepo, po Zakonu, Isusu govorili i na kraju su ga, po Zakonu, osudili na smrt. Farizejski način danas razmišljanja uključuje: »Ja sam uvijek u pravu, ja znam uvijek što mi je činiti, ja sam jedini ispravan, ja sam ortodoksan/pravovjeran, ja sam...« Bog, tj. bog. Drugima. Primijetimo ono *ja, ja, ja*. »Obratiti se« ne znači promijeniti vanjštinu, nego »obrezati srce«, kako nas poučava Božja riječ. Dakle jasno nam je da se takvi što čine neki veliki grijeh trebaju obratiti i rado ćemo im pomoći svojom molitvom, žrtvom i savjetom. (Netko je rekao: molitva bez pokore nekako je krnja. Dobro je razmisliti o tome.) Oni se zaista trebaju radikalno obratiti, odnosno odmah i jasno prekinuti s grešnim stavovima i navikama. Bog pomaže!

Za »veliko obraćenje« je potrebna i veća žrtva: tumori se ne liječe aspirinima. Netko tko živi neuredne seksualne aktivnosti, primjera radi, sigurno će imati težu borbu, veća iskušenja, više pokušaja ustajanja iz padova, općenito više napora u skidanju tih mučnih nakupljenih bremena u psihi i duhu i tijelu. No, kažem, to nam je nekako jasno i logično. Međutim trebaju li obraćenja i pobožne duše, dobri vjernici, pravednici?

Isus u Nazaretu

Sjećamo li se Isusova dolaska i propovijedanja u Nazaretu? Onda, kad su mu svi pljeskali, čudili se i divili blagoglagoljivosti mladog učitelja? Ali kad im je dražestan *Rabi Jehošua ben Jehosef* rekao istinu (tj. uputio im poziv na obraćenje), uhvatili su ga i pokušali ubiti. UBITI! U biti, na to mislim pišući ove retke. Dobri ljudi, seljaci koji žive od poštena rada svojih ruku, došli u šabat u sinagogu, pjevaju psalme, ljube svitak *Tore*, pružaju si *šalom*, tupkaju nogom u ritmu *Kol rinah*, slušaju poučnu i zanimljivu homiliju na tekst proroka Izaije... A za desetak minuta odvođe Mesiju na vrh ponora, spremni ga zauvijek ušutkati! Nevjerojatno, zar ne?! Dobro, to je bilo tako prije dva tisućljeća, ali ima li kakvih paralela s nama danas? Nažalost, ima. Istina je sljedeća, bolna i iritantna: možeš biti član molitvene zajednice, obavljati bdjenja i postove, moliti devetnice i mnoge krunice, pomagati siromasima, čitati *Bibliju*, znati teologiju, posjetiti Lourdes i Fátimu, biti pretplaćen na *Glas Koncila*, objaviti pobožne pjesme i pisati apologetske knjige... a ne biti obraćen, odnosno biti neobraćen. Jest, moguće je! Zvuči ludo, ali zaista je moguće mimoići se s Kristom na istom putu iz Jerihona! Ponekoga ta silna dobra djela i »svetost« života, tradicionalna pobožnost u obitelji, neka fina titula ispred imena, kakvo priznanje župnika i osjećaj da sam dobar jer ne činim teške vidljive, osjetne, znane grijeha, kao i ta »klasična« sudjelovanja u crkvenom životu mogu, jednostavno, oslijepiti i učiniti samopravednima.

Znam to iz vlastita iskustva. Ja sam nekoć smatrao da je svećenik sam po sebi svet, uzvišen, uvijek dobar, pristo-

jan i pošten, snažan protiv Đavla i svijeta. Smatrao sam da sam siguran i zaštićen jer znam latinski, jer imam ispravne navike i nakane, jer činim humanitarne akcije, jer sam nebrojenima bio na raspolaganju i vodio ih k Gospodinu. Sindrom »zlatnog teleta«! Problem je dakle u tome što sve to može (zbog ljudske slabosti i nesavršenosti) postati idol i zato što tako izgrađena (dobra) struktura može, nažalost, ugušiti duh. Dodeš do trenutka u kojem vidiš da više ne vapiš, da ne slamaš svoje srce pred Bogom, da ne plačeš zbog izgubljenih i uništenih, da ne razgovaraš, nego diktiraš Gospodinu, da »obavljaš« sve što treba, doduše, vrlo savjesno i po propisima, ali **bez zaljubljenosti u Isusa**. On nas je pozvao da budemo sol zemlje, ne šećer! Rekao nam je (po sv. Pavlu) i da pazimo da »ne primamo uzalud milosti Božje«. Hvala Bogu, ta divna milost uvijek dolazi prva i zove i nudi nam pravu pomoć. Tvrdim i uvjeren sam da i dobrim i pobožnim vjernicima treba obraćenje i obraćanje. Do tog obraćenja dolazimo u konfrontaciji s Božjom riječi te iz vjere koja se iz toga rađa. U vjeri ispravno vidim sebe i otkrivam pukotine kroz koje je ušao neki drugi duh. Rutina i mehaničko vršenje vjerskih obaveza vrlo često dovodi do prestanka razmišljanja i oduševljenja putovima Gospodnjim i čini da ne primjećujemo da štetimo u nekim stvarima bližnjima i sebi te da tako žalostimo i svojega Boga.

Srž obraćenja i posvećenja

Obratiti se ne znači – prestati pušiti cigarete ili od danas voziti po propisima, naprimjer (mada je to u redu i odlično). To nije *to*. Obraćenje nije neka površna akcija

»uljepšavanja« sebe i svojeg ega. Nije predstava. Dok god, naprimjer, misliš da je propovijed »za nekoga drugoga« i da »velečasni govori o mojoj mami/tati/zetu...« (umjesto da misliš da Bog po prečasnom/velečasnem gospodinu župnom upravitelju / supsidijaru / vikaru / župniku u miru govori tebi) u tebi se još ne događa obraćenje. Ako Gospodinu govoriš: »Dao sam ti svoj život, idem svaki drugi dan u crkvu, plaćam školovanje djeci u Nigeriji, a ti si mi uzео to i ono, a ne daješ mi ovo...«, nažalost, nisi u obraćenju, nemaš pouzdanja, lutaš i tumaraš pustinjama ne nalazeći oazu, srce ti nije smireno, barem kao nakon nitroglicerina. O, kršćanstvo je tako neizrecivo više od naših navika, predrasuda, zamjerka, filozofiranja, prognoziranja! Ako ne vapiš za obraćenjem, vodiš svoj život, svoje borbe na *svoj* način, a Bog ti je usputno potreban dodatak, jer je tako, ipak, nekako malo ljepše. A i naš je narod katolički. Raskrinkaj ogorčenost, sarkazam, znatiželju, nemilosrđe, neposlušnost, tvrdokornost, kritiziranje... u sebi, to je početak obraćenja. Prvo trebamo vidjeti gdje smo, a onda idemo dalje. Hrabro.

Obraćenje znači i prihvatiti **tuđu** pomoć. Tvrdoća srca, umišljenost i ponositost, oholost i egoizam kao snažni konopci priječe nas da prihvaćamo dobronamjernu pomoć stručnjaka. Ako si bolestan od alkoholizma (naprimjer) budi kršćanin – vjernik, prihvati pomoć onih kojima je stalo do tebe. Ništa te drugo neće spasiti. »Snaga volje« bajka je za malu djecu ako si godinama rob alkohola (ili sličnih demonskih lanaca). Ponizi se, ohrabri se, priznaj da ti je pomoć potrebna i prihvati ju. Pođi na liječenje u sanatorij, uključi se u klubove u bolnicama, slomi svoju

tvrdoglavost i nijekanje stvarnosti i potraži pomoć, tj. obrati se! Ako ti i ne vidiš svoju bijedu, tvoji bližnji itekako vide, i pate. Obrati se, Bog se proslavlja i po lijeku i po liječnicima. Obrati se, poslušaj Gospodina, koji govori i po činjenicama, po bližnjima, po događajima.

Obraćanje se mora prije svega dogoditi na području uma, razmišljanja. Ondje krojimo svoja životna stajališta, ondje se vode odlučujuće bitke. Ja sam se, naprimjer, odlučio preispitati i promijeniti neke aspekte svoje duhovnosti i svako se malo savjetujem s iskusnijima. Ulazim u obraćenje iz dana u dan i nije mi lako. Kada uporno zapnem bičujući svoje ustaljenosti i prefriganosti, kao da dobijem neku fibromialgiju. Ali borim se, to je važno. Želim biti poslušan i najiskrenije želim vršiti Božju, a ne svoju volju. Sveti Mihael neprestano lomi i mijenja mačeve udarajući nečastive čete oko mene. Obraćam se, polako, postupno, s otporima, ali ustrajno. Bog mi pomaže, liječi me, razbija mramor oko mojeg srca, ljubi me silno i to mi dokazuje u naporu obraćenja.

Srce je važno

Pitao sam svojeg duhovnika što bi, prema njemu, bilo obraćenje. Taj je čovjek meni najveći Božji dar i putokaz mi je neprestana obraćenja. Satima razgovaramo o Božjim čudesima i djelima, otkrivamo zagonetne Božje putove, molimo. To je jedan od najispravnijih ljudi, najautentičnijih vjernika koje sam ikada upoznao. Prošao je sito i rešeto, napatio se kao rijetko tko u životu. Evo što mi je ta izvanredna osoba i najbolji prijatelj i jedan

od najvećih blagoslova mojeg života i služenja rekao: »Obraćanje... Povjerovao sam u Božju ljubav prema meni. Činim sve bez prisilna napora, ne činim ništa vlastitim silama. Ne mijenjam ja situaciju, nego Gospodin. Promjena mogega stava mijenja moje (ne)prilike. Obraćanje je razotkrivanje istine, puta kojim trebam ići, ljubavi koja mi je sakrivena grijesima, podsjetnik na Božja obećanja. Obratiti se znači ući u radost zbog Božjeg pogleda, osvijestiti se iz neshvatanja svjetovnoga; Bog me zove imenom, ljubi me milosrdno i zauvijek. Obraćanje: usmrćenje vlastitih želja, ulazak u intimu s Bogom, bol umiranja – bol rađanja, povjerenje u neprestanom odrastanju. Duboka bol promjene, duboka ljubav zajedništva. Obraćanje čini moj život smislenim. To je i jedna tama, malo osvijetljena, hod u povjerenju i ljubavi. Obraćanje: grlim ljude koji mi čine zlo, opraštam bezuvjetno, obraćam pažnju, vraćam dostojanstvo sebi i njima. Obraćanje je avantura! Imam stalnoga, najboljeg Prijatelja, s kojim sve dijelim. Sigurnost, 'sve će biti dobro, Bog sve vodi'. 'Idem, evo me!'

Obraćanje znači i primijetiti druge, osobito u njihovoj patnji, suosjećati s drugima. Obraćen čovjek/vjernik nosi Gospodina u središtu svojeg srca, na prijestolju. Obraćanje se pokreće u nama i kada ne ranjavamo druge svojom ranjenošću. Onda kada slamamo srca zbog Boga, koji je toliko vrijeđan.«

Nekakva pusta sentimentalnost, bijeg u neke enklave, maštanje o onome »kako je nekoć bilo« nije od pomoći: moramo se obratiti. Obraćeni vjernici mole i poste za one koji ih progone i omalovažavaju, šikaniraju i proglašuju

zaostalim glupanima. Karizme su kao neka, recimo, vesla toj arci. Nije dobro ako se vesla sudaraju i pucaju. Nije u redu da neki vjernici jedne svećenike mrze, a druge obožavaju. Nije u redu sititi se seminarima, a proklinjati svoj i tuđi život. Ako se ne obratimo, nećemo dugo izdržati na dvjema stolicama. Obraćanje je mukotrpno kopkanje po savjesti, traženje bisera u polju, izvlačenje ribe iz jezera, sjedanje za stol sa Zakejima, Levijima i Magdalenama. Obraćanje je traženje Božjeg lica, Božje volje, Božjeg srca. Obraćanje nas otrježnjuje, šamara, prodiere kroz kosti, vrti nas noćima, gura nas danima, smeta nam i dosađuje, dok konačno ne kažemo: »U redu, pristajem biti svet, želim to, cijelim srcem.«

Gospodin traži više

»Ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznaca i farizeja, ne, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko« (Mt 5, 20) Evo, Gospodin traži nešto više od nas. Nije dovoljno samo »pomoliti se« samo raspravljati, gundati, imati »svoj sveti mir« i svoje »dobre navike«. Nije dovoljno samo nositi kostim religioznosti. Ako smo autentični i zreli kršćani, ne ćemo isticati tuđe grijeha radi uzvišenja sebe i ne ćemo biti samopravedni; ne ćemo se nametati, moralizirati radi moraliziranja, uporno vršiti svoju volju. Krist traži nešto drugo: traži djela ljubavi, svjedočanstvo života, neprestano obraćanje! Da, trebamo se dnevno obraćati, ispravljati pogreške, odlučivati se za bolje i Božje. Ne budi vjernik koji moli i koji odmah poslije mise ogovara ili čak psuje. Dozvoli se poučiti. Istraži dubine oceana Božje prisutnosti u svijetu, ne plivaj plitko i ne budi plitak.

Ne drži se manijakalno svojih misli, možda ipak nisi uvijek u pravu. *Krunica* nije stvorena za bičevanje, gušenje i vezivanje »dragih bližnjih koji su u krivu«. Promijeni svoje razmišljanje. Ispituj duhove. Priznaj grijehe koje skrivaš i koje niječeš, jer si ih zatrpao maskom uzorna života, vriedna i pravedna. Ako si u kakvoj zajednici, neka ti vriede ova pravila: radost *da*, urnebes *ne*; slavljenje *da*, trans *ne*; polaganje ruku *da*, vašar *ne*. Nijedno pretjerivanje ne donosi mir za kojim žudiš. Nova evangelizacija – poziv je na obraćenje današnjim katolicima, kažu mjerodavni. A zašto se uopće obratiti i obraćati? Zato što je svijet obraćenja nebo na zemlji! Obraćen čovjek je nebeski čovjek. Onaj koji se obraća dionik je vječne sreće, baštinik nebeske sretnosti. On će biti kao apostoli: progonjeni, mučeni, ubijeni, ali stameni u vjeri do kraja, i zaljubljeni u Isusa, do kraja, i s njime u raj, zauvijek.

Prvi dan

Milosrdni Isuse!

Tvoja razderana haljina, iza koje se skriva Srce razderano kopljem i odbačenošću tvojeg naroda, podsjeća me na razderanu haljinu velikog svećenika Kajfe. Sablaznio se nad Božjim milosrđem, užasnut činjenicom da je Otac poslao Sina. Najveći blagoslov sâm po sebi jest tvoje Srce. Ono je »drugi svijet« – svijet tvoje ljubavi! Trebam kao sv. Ivan na posljednjoj večeri biti naslonjen na tvoje Srce. Slušati njegove otkucaje, njegovu mudrost, njegove pouke... I tvoja se majka gotovo uvijek ukazuje u bijeloj

haljini. Otvor tvoje haljine vrata su raja, otvorena ranjenom rukom. Naime samo ranjeni mogu u raj. Ti gledaš na nas kroz zrake svojeg milosrđa! Dva prsta kojima otvaraš taj izvor milosrđa simbol su dvije zapovijedi ljubavi: prema Bogu i čovjeku. Kad ih vršim, ja sam milosrdan. Ti si sav u svjetlu, jer te obasjava svjetlo milosrđa iz rane tvojeg Srca. Milosrđe je jedino pravo Svjetlo. Podigao si desnicu kao da kažeš tami: »Stoj! Ne možeš preko mojega milosrđa!« Stojiš, nisi »u zraku« nego stojiš, jer ti si Isuse jedini stup mojeg života! Tvoje milosrđe prekriva rane onima koji kleče pred tvojim svetim ranama!

Molim te da se smiluješ mojim ranama, da ih prekriješ melemom svojeg milosrđa. Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Majko lijepe ljubavi,
Majko smilovanja i milosti,
Majko požrtvovnosti i dobrote,
Majko posvećenja i služenja,
uzore čistoće,
primjeru poniznosti,
sliko svekolikih kreposti,
vrata nebeska,
milosrdna prema grešnicima,
radosti žalosnih,
pomoćnice siromašnih.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, živi svjedoče Milosrdnoga Nebeskog Oca,

Sveta Faustino, ponizna službenice Isusa – utjelovljenog milosrđa,

Sveta Faustino, poslušno oruđe Duha Posvetitelja.

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Drugi dan

Milosrdni Isuse!

Gledam kako tvoja ruka otkriva Srce. Kada dodirujem rukom svoja prsa, pokazujem na sebe, na svoju nutrinu, na svoje *ja*. Kad sam u nekome velikom čudu, želim se opravdati, ne pristajem na neke optužbe i sudove, pokazujem prstom na svoja prsa, pitajući: »Zar ja?« Kad me duša boli, dodirujem prsa, jer duša je »ondje« smještena. Kada govorim u misi: »Ispovijedam se...«, tučem se u prsa, u znaku kajanja. Ovdje, u prsima moj je uzdah i moj izdah. Moj prvi uzdah zraka pri rođenju, moj posljednji izdah u času smrti. I ti si na križu »ispustio duh« govoreći: »Svršeno je!« Pokazujući rukom svoje Srce, kao da kažeš: »Ja sam«, i još više: »JA JESAM«. Ti kažeš tako: »To sam ja!«, odnosno: »Milosrđe, to sam ja!« Dva prsta kojima otvaraš svećeničku halju – albu i otkrivaš svoju nutrinu, to su i kao dva biblijska zavjeta, *Stari i Novi zavjet*; to su i simboli tvoje dvije prirode: Bog si i čovjek si. *Biblija* nam

otvara vrata milosrđa, a ako nemamo milosrđa prema čovjeku, kako ćemo Bogu dokazati ljubav i poštovanje?

Obrati nas koji smo preslabi, bijedni, grešni! Smiluj se nama koji lutamo po mraku i padamo! Pokaži nam svoje Srce i ne daj da nas proguta ponor naše ranjenosti, ponor izgubljenih. Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Ti koja možeš sve izmoliti,
djeliteljice Božjeg milosrđa,
utočište grešnika i krivaca,
pomoćnice gladnih i ubogih,
sklonište beskućnika i prognanika,
snago onih koji tebi vjeruju,
utjeho nesretnih.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, posrednice poruke o Božjem milosrđu,
Sveta Faustino, vjerna tajnice riječi Isusa Milosrdnoga,
Sveta Faustino, ključarice Boga bogata milosrđem,
Sveta Faustino, Božji dare za cijeli svijet.

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Treći dan

Milosrdni Isuse!

Svjetlo tvojeg Srca ne zasljepljuje, nego otvara oči. Juda je »otišao u tamu« tijekom posljednje večere. Kada svećenik lomi hostiju na oltaru te je kasnije pokazuje narodu, silna Svjetlost obasjava duhovnu stvarnost tog događaja i rasvjetljuje sve prisutne, i žive, i pokojne. Ti »jesi« u tom mraku, ali taj mrak »nije«, »neće«, »ne može« i »ne smije« biti. Ti si Život – ta tama je smrt. Ta je tama puna neprijateljstva, prožeta neopraštanjem. Nju doživljavamo i u vazmenoj noći, prije nego ju rasvijetli svjetlo vazmene svijeće. Okružen si često i posvuda tamom srdaca. Ti si kao onaj zaručnik iz evanđelja koji dolazi u ponoć. Crkva svijetli u mraku svijeta. Krist je glava Crkve; na toj slici gledamo što je zapravo Crkva – Svjetlo u tami! Vidimo i što je kršćanstvo sâmo u sebi – osoba Isusa Krista. A ti, Isuse, prodiresh kroz mrak i zaustavljaš njegovu razarajuću silu. »Nećeš se bojati strašila noćnoga... Ni kuge što se šulja kroz tmine...« (*Ps* 91, 5. 6) »Gledat će lice njegovo... Noći više biti neće... Obasjavat će ih Gospodin Bog...« (*Otk* 22, 4 – 5)

Ureži te riječi u moje srce. Oslobodi me tame u meni! Rasvijetli svaki i najmanji kutak mojeg bića. Želim biti kao ti: svjetlost. Odričem se tame i svih djela tame i sve privlačnosti tame. Vjerujem i pouzdajem se samo u tebe, Isuse! Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spašenja. Amen.

Majko Milosrda, moli za nas grešnike!

Čuvarice siromašnih i zlostavljanih,
braniteljice udovica i sirota,
putokazu lutajućih i izgubljenih,
zagovornice bolesnih i zarobljenih,
nado zatvorenika i usamljenih,
utjeho onih koji sumnjaju i očajnih.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, čuvarice svećeničkih i redovničkih duša,
Sveta Faustino, zaštito mladih i duše male djece pred Zlim,
Sveta Faustino, nado palih i očajavajućih duša,
Sveta Faustino, jakosti bolesnika i trpećih
Na čast Božjeg milosrda, za obraćenje grešnika:
Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Četvrti dan

Milosrdni Isuse!

Dvije zrake iz tvojih nutrina, kao dva zavjeta *Svetog pisma*, kao dvije zapovijedi ljubavi, kao dva djela milosrđa: duhovna i tjelesna, kao dvije prirode u tebi: božanska i ljudska, kao dva svijeta: vidljivi i nevidljivi, kao dvije ampule za svetu misu: za vino i vodu, kao kalež i patena na oltaru, kao dvije grede križa, kao sinagoga i Crkva... Riječ i Tijelo. Kao da imaš sunce u grudima. Ono isto sunce kojim je bila odjevena Žena i Majka iz *Knjige otkrivenja*. Te me otajstvene zrake podsjećaju i na zvijezdu repaticu, zvijezdu iznad Betlehema! Zar ne prepoznajem te zrake kada čitam u *Pismu*: »A vama, koji se imena mojega bojite, sunce će pravde ogranuti sa zdravljem u zrakama!« (*Mal 3, 20*) Te su zrake spojene i pronicu se te odsijevaju jedna na drugoj, jer se sakramenti milosrđa, ispovijed i pričest ne mogu razdvojiti! One su kao MED I MLIJEKO za moju dušu! Te su zrake kao »kiša blagoslova«, a brana im je Srce što ih skriva. »Nek' pada! Nek' pada milost! Otvori nebeske brane!« One su i kao tisuće iskra koje se raspršuju uokolo; kao žeravica iz peći u kojoj se topi zlato, da bi bilo pročišćeno. Zlato su naše duše, stavljene na kušnju. Bez trpljenja nema spasenja. Te su zrake kao dva mača, koja režu tamu i stvaraju put božanskoj svjetlosti.

Privuci nas i sve ljude zrakama svojeg milosrđa k sebi! Obrati nas, da ne tražimo izvan tebe sreću i slast, zadovoljstvo i bogatstvo! Obrati nas, zaklinjemo te ranama koje si za nas pretrpio! Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Utvrdi onih koji trpe i umirućih,
ljubljeni kćeri vječnog Oca,
majko jednorodjenoga Božjeg Sina,
zaručnice Duha Svetoga,
sveta i prečista Djevice,
sveta Marijo, kćeri Vječnog Kralja,
majko i zaručnice Kristova.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, koja si uočavala Božju dobrotu u svakom
stvorenju,

Sveta Faustino, koja veličaš Boga u otajstvu njegova
utjelovljenja,

Sveta Faustino, sudionice Gospodinove muke i uskrsnuća,

Sveta Faustino, predvoditeljice na Isusovu križnom putu,

Sveta Faustino, koja si susretala Isusa u svetim sakramentima,

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Peti dan

Milosrdni Isuse!

Natpis ispod tvojih nogu zapravo je kao neki sažetak *Svetog pisma*, crkvene predaje i sakramenata; sažetak našeg vjeroispovijedanja. Dio sam tvoje Crkve i pozvan sam pouzdati se u svojeg Gospodina. To je ono što mi Crkva nudi, što me drži budnim, što me liječi i oslobađa. Tvoje su noge i rane na njima sakrivene jer poručio si da »ne plaćemo nad tobom, nego nad svojim grijesima«. Svećeništvo sakriva rane onima koji se kaju u ispovjedanici! Jer ti si na toj slici prikazan kao veliki svećenik. Tu si bos, jer ti se ne bojiš zmijske koja gmiže i traži žrtvu. Brate, sestro – ne gledaj neprestano u svoju ranjenost! Da tama ne vidi i ne oskrvne tvoje rane! »Ti što prebivaš pod zaštitom Višnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega; reci Gospodinu: 'Zaklone moj, utvrdo moja, Bože moj u koga se uzdam!'« (Ps 91, 1) Ti si na slici prikazan sam, u svojem tijelu, a tijelo je jedno, tijelo je tvoja Crkva. Ona me ispunja tvojim milosrđem.

Svakim dahom svojim i svim silama svojim i svim snagama uma svojega, svim uzdasima srca želim svjedočiti i živjeti tu riječ: »Isuse, uzdam se u tebe!« Ne dopusti, Gospodine, da mi neprijatelj otme pouzdanje. Obrati me, da ne gledam u drugima slabosti i mane, već da u sebi otkrijem ono što se tebi ne sviđa. Pomozi mi, Isuse. Uzdam se u tvoju pomoć, ljubav, milosrđe i dobrotu! Budi blagoslovljen, Kriste koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Hrame Duha Svetoga,
kraljice nebeska,
gospodarice anđela,
istino proroka,
slavo apostola,
snago mučenika,
ponosu djevica.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, sjedinjena sa Zaručnikom u svojoj duši,

Sveta Faustino, očarana milosrđem Boga u životu Blažene
Djevice Marije,

Sveta Faustino, koja ljubiš Crkvu – mistično tijelo Kristovo,

Sveta Faustino, jaka pravom vjerom.

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Šesti dan

Milosrdni Isuse!

»Kroz prste gledaš na grijehе ljudi.« (*Mudr* 11, 23) Čitamo da su dvije kamene ploče dane Mojsiju na Sinaju bile »ispisane prstom Božjim« (*Usp. Pnz* 9, 10), a tu promatramo dvije zrake milosrđa, koje otvaraju prsti Božji. Isus je rekao: »Prstom Božjim izgonim zlođuhe.« (*Lk* 11, 20) Milosrđe je najveći mogući egzorcizam! Zar na toj slici nisi uskrsnuli Isus, koji dolazi učenicima i kaže im: »Šalom! Ne bojte se!« Ne, neću se bojati zla i svijeta i trpljenja i žrtve jer UZDAM SE U TEBE, ISUSE! Gledam izrez na tvojoj haljini... Zar nije pisano: »Ja sam vrata ovcama. Tko ulazi kroz mene spasit će se, i ulazit će i izlaziti i pašu nalaziti.« (*Iv* 10, 9) Ulazim, Isuse, u nebo milosrđa!

Tvoja slika je živo evanđelje! Ta slika je slika svete mise i euharistijskog klanjanja. Ta slika nam pokazuje kakav je naš Nebeski Otac! »Koje predvidje te i predodredi, da budu suobličeni slici Sina njegova...« (*Rim* 8, 28) Slika pokazuje Bogočovjeka, savršena Boga i savršena Čovjeka. »Tko je vidio mene, vidio je i Oca!« (*Iv* 14, 9) Ta slika pokazuje i Oca! Duh Sveti izlazi iz Oca i Sina i daruje se svijetu, iz srca Isusova. Ti si, Gospodine »glava Crkve«, tvogega otačstvenog Tijela. Tvoja glava, simbol znanja i mudrosti, nije u sjaju, nema aureole kakvu smo navikli gledati na sličnim prikazima, ali Srce je posve sjajno. Ljubav iznad znanja!

Čeznem otkriti tu ljubav, milosrdnu ljubav koja obuhvaća posebno grešnike, udaljene, odbjegli od ljubavi. Želim

biti tvoja slika danas u svijetu. Smiluj mi se, jer sam slab i padam pod mnogim teretima života. Veličam tvoje nepojmljivo milosrđe, koje me pridiže iz živog blata egoizma i samodopadnosti, licemjerstva i ohola kršenja tvojih zapovijedi života. Oprosti, obrati, spasi, Gospodine, svoju baštinu. Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Luko našega spasenja,
djevice najnježnija,
izvore nade i vjere,
puna Božje milosti,
majko svake milosti,
majko milosrđa,
pomoći onih koji se u tebe pouzdaju,
spase onih koji se tebi utječu.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, ustrajna neslomljivom nadom,

Sveta Faustino, goruća vrućom ljubavlju,

Sveta Faustino, lijepa istinitom poniznošću,

Sveta Faustino, jednostavna djetinjim pouzdanjem,

Sveta Faustino, uzore vršenja volje Božje,

Sveta Faustino, primjeru požrtvovne službe.

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože..., Sveti Jaki Bože...

Sedmi dan

Milosrdni Isuse!

Ti »zatvaraš oči« na naše prijestupe. Imaš spuštene oči, kao dok svećenik slavi misu i gleda u misnu knjigu i u tebe, na oltaru. Činiš istovremeno četiri kretnje: gledaš, blagoslivljaš, otvaraš Srce i koračaš: podsjeća me to na četiri strane svijeta. Ti svima, posvuda želiš isto i daješ isto! Tvoje su obje ruke *zauzete*: naš Bog uvijek radi, uvijek je spreman *pružiti ruku*. Čvrsto vjerujem u to. Znam da si dobar. Pouzdajem se u tvoju milosrdnu dobrotu, Isuse kralju ljubavi, kralju milosrđa. Hvala ti na daru obraćenja – jer to je dar. Vjerujem da čuješ moje vapaje. Ti sve znaš, progovaraš mi na toj slici toliko mnogo i tako predivno. Pripadam tebi, predajem se tebi, po Srcu naše majke Marije: ona ti je satkala haljinu za koju su vojnici pred križem na Golgoti bacili kocku. Ta haljina prekriva tvoje tijelo, kao što milosrđe prekriva sve ono što mi kao ljudi, u tijelu sagriješimo. Budi blagoslovljen, Kriste, koji oduzimaš silu grijehu i milosrdno nam nudiš dar obraćenja i spasenja. Amen.

Majko Milosrđa, moli za nas grešnike!

Sveta Marijo, kojoj dolazimo s našim molitvama,
Sveta Marijo, kojoj se povjeravamo u našim nevoljama,
Sveta Marijo, kojoj za pomoć vapimo,
Sveta Marijo, pobožno tebe molimo,
Sveta Marijo, ponizno tebi vapimo,
Sveta Marijo, u trpljenima tebe prizivamo,
Neka nas Krist usliši, sveta Marijo,
Neka Krist ne odbaci naše molitve, sveta Marijo,
Neka Krist milosrdno pogleda na naše slabosti, sveta Marijo.

Sveta Faustino, moli za nas!

Sveta Faustino, koja jačaš pouzdanje u srcima umirućih,

Sveta Faustino, žrtvo za grešnike,

Sveta Faustino, zabrinuta za spasenje svih ljudi,

Sveta Faustino, posrednice duša u čistilištu,

Sveta Faustino, koja moliš milosrđe Božje za cijeli svijet.

Na čast Božjeg milosrđa, za obraćenje grešnika:

*Oče naš..., Zdravo Marijo..., Slava Ocu..., Sveti Bože...,
Sveti Jaki Bože...*

Amen.

»Milosrđe likuje nad sudom.« (Jak 2, 13)

Zapažanja vjernika

Fasciniran sam porukom Božjeg milosrđa koju iščitavam iz ove jedinstvene slike. Pri razmatranju slike i njezinih detalja, najviše me se dojmilo to što Isus – iako je uskrsnuo – još uvijek nosi ožiljke rana od razapinjanja. To mi je kao neki znak, da i moje rane neće biti zaboravljene ni na drugom svijetu. Međutim, Isusove rane sjaje jer kroz njih prolaze zrake milosrđa. Tako će i moje rane sjajiti. Zrake iz Isusova srca se probijaju kroz tragove njegova trpljenja: one tvore jedan »put milosrđa« odnosno objašnjavaju da nam milosrđe dolazi po ranjenosti! Da u ranjenosti mogu najbolje i najviše otkriti Božje milosrđe.

(Tomislav)

Gledam kako Gospodin lijevom rukom otvara izrez na svećeničkoj haljini i otkriva »izrez« na svojem tijelu. Isus je ranjen milosrđem. Meditiranje o ovoj tajni prelazi sva moja očekivanja i mogućnosti. Jesam li u krivu ako primjećujem da Gospodin otvara svoju nутrinu (ili Srce) koristeći DVA prsta lijeve ruke? Tako shvaćam da ta dva prsta označuju dvostruku Kristovu narav (Bog i čovjek) odnosno, da je milosrđe osobina Boga ali mora postati i osobina čovjeka – mene i nas kršćana.

(David)

Zašto Isus na ovoj slici ima tako veliku i široku haljinu? Kao da je odjenuo pet puta veći broj. I zato što je tako prevelika, otkriva vrat, rukavi su glomazni a haljina se pri dnu vuče po podu...? Po zanimanju sam švelja pa sam to odmah primijetila. To očito nije njegova haljina! Čiju halju Isus nosi?? Pišete da je ovdje Gospodin Isus zapravo Veliki svećenik. Nisam nikada vidjela da bi naši svećenici nosili tako nezgrapno i neobično odijelo.

(Mirjana)

Ja samo gledam i ponovno gledam Isusovo otvoreno Srce. I razmišljam uvijek ispočetka kako mu naši konstantni grijesi stvaraju konstantnu bol. Iz te se boli rađa njegovo neobjašnjivo milosrđe.

(Lana)

Uvijek prvo kod Milosrdnog Isusa primijetim dvije zrake koje dolaze iz njegove Duše. One me podsjećaju na dva novčića koje je ona sirota udovica ubacila u škrabicu jeruzalemskog hrama. Otvor na Isusovim grudima bio bi tako taj otvor škrabice. Sve bogatstvo (ono pravo) dolazi odavde, i sve što ja smatram bogatstvom trebam predati u ovu »banku«.

(Sandra)

Mene je milosrdni Isus ugledao na dnu dna ove tame ispod njegovih nogu. Potonuo sam kao apostol Petar u tamnoj oluji na moru. Isus mi je pružio ovu uzdignutu

desnicu i izvukao me iz pakla bludnosti i ovisnosti. Da nema njegova milosrđa ja bih bio izgubljen u mraku smrti i zadavljen njezinim crnim zrakama očajavanja i krivice.

(Danijel)

Nisam voljela ovu sliku, zbog nekako oštrog i grubog pogleda Isusa na njoj. Njegovo mi je čelo bilo nekako neprivačno. Ali onda sam ugledala Isusove usne i otkrila divan osmijeh! Razmišljajući sada o tome, odlučila sam u svojem životu kombinirati ove dvije stvari: ozbiljnost u vršenju Božjih zapovijedi i radost zbog Isusovog milosrđa prema meni i svijetu. Kad gledam sliku, molitva mi postaje lakša, drukčija. Kad gledam Isusovo lice, svaki se put ispočetka zaljubim u svojeg Spasitelja.

(Martina)

Isusova je kosa tako lijepa... On na ovoj slici djeluje tako veličanstveno! Baš razumijem zašto je vlč. Sopočko pitao da ispod slike piše »Kralj milosrđa«. Tu mi Isus jasno govori što znači istinski kraljevati i tko je pravi Kralj. U povoj slici se božansko i ljudsko uistinu savršeno ujedinjuju i pokazuju! Meni osobno otvaranje prsiju zapravo znači: »Gledajte što činim... Uđite unutra... Tu je sklonište pred hladnoćama svijeta...« To sam tisuću puta stvarno doživjela!! Isus je živ! Isus je moj Kralj! Isus me ljubi! Ništa drugo ne znam i ne trebam znati osom ovoga što sto posto sigurno znam: Isus me voli, i amen.

(Ana)

Neke zanimljivosti i detalji

- Sestra Faustina je 2. siječnja 1934. godine prvi put posjetila slikara Kazimirowskog u Vilniusu u njegovu ateljeu i ovoga je dana započeto slikanje slike.
- Točne dimenzije slike su: 260 x 138cm u cijelosti, s okvirom.
- Slika je bila izložena prvi put javno u crkvi Majke Božjeg milosrđa u Vilniusu, u poznatom marijanskom svetištu. Zanimljivo je kako slika ove Gospe pokazuje Blaženu Djevicu Mariju u stavu poniznosti, s naklonjenom glavom pred Spasiteljem. Njezina je slika »dočekala« sliku Sina, kojemu se klanja!
- Jedan od glavnih razloga zabrane pobožnosti Božjem milosrđu bio je u tome što je časna sestra iz družbe u kojoj je bila i sv. Faustina na vlastitu ruku, pri prepisivanju za Svetu Stolicu samoinicijativno izmjenjivala mnoge pojmove, rečenice, riječi koje joj se nisu sviđale! Tako je Dnevnik ispunila herezama! Tek su 1978. godine sve ispravili prema originalu i tada je započeo svjetski razvoj ove pobožnosti.
- Sestra Faustina je proglašena svetom u drugu nedjelju po Uskrsu, 30. 4. 2000. godine i upravo je toga dana papa Ivan Pavao II. proglasio i svetkovinu Božjeg milosrđa za cijeli svijet.
- Primijetimo kako je Gospodin rekao s. Faustini kako želi »da se ova slika štuje na cijelomu svijetu«. To je jako važno: na cijelomu svijetu.

- U ljeto 1934. godine s. Faustini se ukazala Majka Božja, vrlo žalosna, sa spuštenim očima. Rekla joj je u tom viđenju kako će morati puno propatiti zbog slike Božjeg milosrđa.
- 27. srpnja 1937. godine s. Faustina je posjetila krakovsku tiskaru u kojoj su se tiskale prve sličice Milosrdnog Isusa. Na njima je bila prva kopija originalne slike, dakle malo-ga formata slika koju je naslikala prema izvornoj slici gđa. Lucija Bałzukiewiczówna. Ova je prva kopija napravljena na molbu nekih redemptorista (crkveni red) ali je bila vrlo loša i s umjetničke točke gledišta i općenito slabe kvalitete kopiranja.
- 8. svibnja 1938. godine s. Faustina ima viđenje: vidi dva velika stupa, jedan simbolizira nju a drugi svećenika Mihaela Sopoćka. Na tim stupovima postavljena je slika Božjeg milosrđa, a onda se slika pretvara u ogroman hram, u kojega ulaze molitelji koji dobivaju mnoge milosti.
- Nakon što je slika konačno naslikana, kao što znamo, nije se svidjela ni s. Faustini niti velečasnom Sopoćku. Dodatno ih je rastužilo to što nije bilo više mjesta na potpis: »Isuse, uzdam se u tebe!« Stoga su odlučili načiniti tablicu s tim usklikom i prilijepiti ju na okvir slike.
- Vlč. Sopoćko je sam priznao kako je u vrijeme dok je slika bila u tamnom hodniku pri crkvi sv. Mihaela u Vilniusu (u kojega i tako gotovo nitko nije ulazio) tu sliku dakle okrenuo licem prema zidu, da ju nitko ne vidi!!

- Slikar Kazimirowski je napravio i nekoliko manjih slika Milosrdnog Isusa, više kao neke skice, odnosno crteže. Jedan takav crtež izgorio je u Varšavi tijekom Varšavskog ustanka, u arhivu Družbe sestara.
- Sliku je blagoslovio vlč. Sopoćko u Vilniusu 4. travnja 1937. godine.
- U vrijeme Drugog svjetskog rata slika je u Vilniusu bila vrlo štovana. Vjernici su satima molili pred njom, ostavljali darove, činili zavjete. Grofica Czapska je, na primjer, ostavila pred slikom veliki srebrni svijećnjak sa dvanaest svijeća kao zavjetni dar. Mnogi su slikali sliku fotoaparatom, da bi kasnije te snimke dijelili diljem okupirane zemlje i dalje. Te su fotografije vjernici često stavljali na ulazna vrata, vjerujući kako će Milosrdni Isus pomoći i sačuvati ljude zahvaćene ratnim grozotama. U to su vrijeme nastale i sasvim male kopije iste slike te broševi sa slikom, koje su majke i žene ušivale u vojničke uniforme svojih sinova i muževa. Nastao je i običaj stavljanja ove slike u ljesove pokojnika.
- 28.12.1940. godine nadbiskup Vilniusa (Jałbrzykowski) je naredio da se slika makne iz crkve te da se prestane sa svakim javnim štovanjem. Decidirano je bio protivan ovolikoj popularnosti neodobrenog i nepoznatog još djela. Dok se slika prenosila iz crkve, platno je ispalo iz okvira i bilo je ozbiljno oštećeno.
- Kada se nakon smrti Staljina gđa. Rodziewicz Stefanowska (žena koja je sakrila sliku u potkrovlju svoje

kuće) vratila u Vilnius, otkrila je kako je slika vrlo oštećena vlagom i kišom, sva pljesniva. Potajno je sliku odnijela na restauraciju jednoj pouzdanoj poznanici koja se bavila konzervacijom umjetnina. Kad su komunisti jednoga dana upali u njezinu radionicu, slika je bila na zidu u jednoj manjoj prostoriji. U sve su prostorije ušli, osim u ovu. Tako nisu otkrili sliku. Da su ju otkrili, konzervatoricu bi strpali u zatvor a sliku bi najvjerojatnije uništili.

- Kad je vlč. Sopočko iz Poljske saznao da se originalna slika nalazi u Vilnius, u crkvi Duha Svetoga, silno ju je želio prenijeti u Krakov i postaviti ju na oltar u crkvi sestara Družbe Majke milosrđa, umjesto slike Adolfa Hyłe. Međutim, to mu nije uspjelo. Kad je ipak uspio podmititi graničare, čovjek koji je trebao iz Vilnusa donijeti sliku na granicu u zadnjem je trenu odustao od toga, jer »mu se to činilo kao svetogrđe«.

- Pri tom pokušaju preuzimanja slike ona je ponovno oštećena, te je ponovno popravljena, no onda je ostala svinuta u svitku i ostavljena u kutu bivšeg dominikanskog kora crkve sv. Mihaela u Vilnius.

- Prva kopija originalne slike u stvarnoj veličini i istim bojama napravljena je na molbu vlč. Grasewicza iz Vilnusa, koji ju je naručio od umjetnice Marije Szocik iz grada Grodna. Ova je kopija zamijenila izvornu sliku lukavstvom opisanim u knjizi, u Bjelorusiji. Ondje je, u crkvi u Nowoj Rudi, slika bila obješena visoko nad glavama vjernih punih 30 godina, prije povratka u Vilnius.

- Litvanski umjetnik Filipavičius je detaljno obnovio sliku u Vilniusu, nakon što je prokrijumčarena iz Bjelorusije. Tada je na donji dio slike napisao natpis: »Isuse, uzdam se u tebe!« Umjetnik si je dao slobodu dodati te i odrezati dijelove platna, staviti valoviti okvir na gornji dio, a Isusovo je lice izobličio do neprepoznatljivosti.

- Veliku ulogu u širenju slike i poruke Božjeg milosrđa imao je svećenik, vlč. Alexander Kaszkiewicz. U ono je vrijeme bio odgovoran za crkvu Sv. Duha, nekad dominikansku crkvu i samostan. Odredio je da slika treba biti osvijetljena posebnim reflektorima. Pozivao je vjernike na molitvu pred slikom. 1991. ovoga je svećenika papa Ivan Pavao II. imenovao prvim biskupom Grodna. On je za svoj grb i poslanje odabrao upravo riječi: »Isuse, uzdam se u tebe!« uz Srce iz kojeg izlaze zrake milosrđa.

- 28. lipnja 2005. odlukom kardinala Audrysa Juozasa Bačkisa izvorna je slika prenijeta u crkvu Presvetog Trojstva, koja je proglašena svetištem Božjeg milosrđa. Prije toga slika je konačno restaurirana te danas izgleda kako je izgledala od početka. U toj posljednjoj restauraciji odlučeno je da se riječi zaziva »Isuse, uzdam se u tebe!« izbrišu ispod Isusovih nogu.

Nekoliko praktičnih prijedloga štovateljima Božjeg milosrđa (kako predlaže autor knjige)

Molitveno bdjenje s Milosrdnim Isusom

Organizira se u župi, u molitvenoj zajednici, osobno, u obitelji. U bdjenju nam mogu poslužiti i razmatranja napisana u ovoj knjizi. Uvijek se izloži slika, okružena svijećama i cvijećem, ako je zgodno. Najbolje s četvrtka na petak, najbolje poslije 20 sati. Može trajati jedan sat ili nekoliko sati, može se organizirati i cjelonoćno bdjenje. U vrijeme bdjenja mole se različite molitve Božjemu milosrđu, čita se *Sveto pismo*, razmatra se u šutnji, pjeva se, moli se spontanim riječima, srcem, sviranjem/slavljenjem. Vrlo jednostavno i vrlo korisno. Bdjenju dajmo neki naziv (npr.: *Isus – svjetlo u tami*), neki cilj/nakanu (npr.: bdijemo za blagoslov naših obitelji) te neki poziv odnosno motivaciju (npr.: »Dođi i primi milosrđe!«) U vrijeme bdjenja svećenici mogu ispovijedati. Vjernici mogu doći bliže slici...

Obiteljska intronizacija slike Božjeg milosrđa

Nabavi se slika kao s naslovnice. Zamoli se svećenik ili đakon da ju blagoslove. Taj blagoslov može se upriličiti ili u krugu obitelji ili u crkvi ako svećenik nema vremena ili mogućnosti da posjeti obitelj (što bi bilo svakako najbolje). Slika se onda svečano postavi na vidljivo mjesto u stanu/kući. Pred njom se tog dana izmoli *Krunica milosrđa* ili koja druga molitva Božjemu milosrđu. Prostor oko slike tako postaje mjesto molitve i zajedništva. Intronizirati znači *postaviti na*

prijestolje. Intronizacijom slike Božjeg milosrđa izabire se izriječkom Isus Krist za kralja obitelji, za glavu i temelj svih članova obitelji. Njome kao da »dobivamo još jednog člana«, koji je svečano zamoljen da se za stalno nastani u toj obitelji. Zastaje se često pri slici, mijenja se cvijeće... Jer Isus je živ!

Poslanici milosrđa

Možda se oduševiš ovim poslanjem: širiti sličicu s likom Milosrdnog Isusa i učiti druge moliti *Krunicu Božjeg milosrđa!* Neka to postane tvoja osobna misija. Tvoja pasija. Kopiraj sličicu, uložiti trud, izdvoji sredstva koja imaš na raspolaganju. Potraži duše kojima ćeš ponuditi sličicu, uz kratko objašnjenje. Ostalo prepusti Gospodinu. Ne budi nametljiv, dosadan, naporan. Ne budi fanatičan i odbojan. Ostavi sličice gdje možeš: u parku na klupi, u restoranu i kafiću, u crkvi ako svećenik dopusti; toliko je mjesta gdje se možeš podijeliti s bližnjima o spasonosnoj spoznaji da je naš Bog »milosrđe samo i ljubav«. Pozovi diskretno ljude na ispovijed, na euharistiju... Moli za one kojima si poslan. Hrabro!

Tješitelji Milosrdnog Isusa

Nalaze se svakoga 18. – 21. u mjesecu (18. – 21. dana započinje kucati srce nerođenog djeteta), da između 20 i 23 sata učine molitveno bdjenje na nakanu spašavanja nerođene dječice pred grozotom abortusa. U to vrijeme tješitelji mole i za sve ranjene pobačajem, kao i za supružnike željne djece. Najbolje je moliti pred izloženim Presvetim Sakramentom. U mnogim župama u Hrvatskoj već se održavaju takva »bdjenja utjehe«. Organiziraj ga i ti u svojoj župi!

Malo djelo milosrđa

Prikladno je za svaku župnu zajednicu ili za molitvenu zajednicu unutar župe. Dakle nađi 30 osoba koje će biti na raspolažanju da mole *Krunicu Božjeg milosrđa* svakog dana u mjesecu na nakanu prestanka pobačaja i drugih grijeha protiv života. Kada tko iz tog kruga molitve sazna za trudnicu u problemima, zaogrni je molitvom *Krunice* i vapite Gospodinu da joj dadne snage da se odupre napasti abortusa. Može se moliti i za druge hitne i ozbiljne potrebe. U slučajevima opasnosti za život pošujmo diskreciju i ne otkrivajmo imena. Izabrana osoba obavještava ostale o početku i prestanku »molitvene akcije« pojedinu trudnicu i sve njezine poteškoće i bližnje.

Sve su ove inicijative dostupne svima!

Odvaži se!

Podijeli te ideje s drugima!

Razgovaraj sa svojim svećenikom!

Budi milosrdan/milosrdna!

Javi mi svjedočanstva i pošalji kratke i jasne upite na adresu: pater.marko@gmail.com

Želim da ova knjiga bude »interaktivna«. Dakle za sljedeće izdanje knjige trebam tvoje misli, razmatranja, ideje. Što **TEBI OSOBNO** govori slika, a nisi pročitao/la u ovom djelu? Pošalji mi i kratka svjedočanstva vezana uza sliku. Hvala ti! Bog te blagoslovio! **Uzdajmo se u Gospodina!**

o. Marko

DRUŽBA SESTARA MILOSRDNOG ISUSA

»Družba sestara Milosrdnog Isusa pozvana je u Crkvi da slavi Boga, u Presvetom Trojstvu jedinoga, u otajstvu njegova milosrđa, kroz osobito posvećenje i ukazivanje na Božje milosrđe, koje se u punini objavilo u osobi Isusa Krista.« (*Konstitucije*)

Utemeljitelj naše Družbe jest svećenik bl. Mihael Sopoćko. Družba je osnovana 25. kolovoza 1947. u Vilniusu, u Litvi. Razlog osnivanja Družbe navela je sv. Faustina Kowalska, naša duhovna majka: »Bog traži redovničku zajednicu koja će propovijedati Božje milosrđe i izmoliti ga svijetu.« Isus je sv. Faustini objavio da želi upravo takvu redovničku zajednicu. Družba sestara Milosrdnog Isusa jest kontemplativno-aktivna družba. Sestre rade kao sakristanke u župama, rade u vrtićima, školama, bolnicama, staračkim domovima, u domovima za nezbrinute majke, hospicijima te vode naš prvi hospicij, Hospicij bl. Mihaela Sopoćka u Vilniusu. Sestre također služe u misijama diljem svijeta: u Južnoj Africi, u Boliviji i u Sijeri Leoneu. Družba je od 13. svibnja 2008. papinskog prava, a danas broji 132-ije članice, te osam novakinja koje žive u 35 zajednica. Geslo Družbe jest: »Isuse, uzdam se u tebe!«, a pozdrav glasi: »Uzdajmo se u Gospodina!«

IZVORI

1. Ewa K. Czaczkowska: *Sveta Faustina, Biografija svetice*, »Kršćanska sadašnjost«, Zagreb, 2013.
2. *Pisma svete sestre Faustine Kowalske*, Biblioteka »Dva Srca«, Zagreb, 2011.
3. S. Teresa Szałowska: *Ryzyko Miłosierdzia*, »Wydawnictwo św. Jerzego«, Białystok, 2015.
4. *Sjećanja na sv. Faustinu Kowalsku iz Družbe sestara Naše Gospe od Milosrđa*, »Stella Maris«, Zagreb.
5. Sv. Marija Faustina Kowalska, ZMBM: *Dnevnik, Miłosrđe Božje u mojoj duši*, Družba svećenika Srca Isusova, Zagreb, 2016.
6. www.faustyna.pl
7. www.faustyna.eu
8. www.milosierdzieboze.pl
9. *Milosrdni Isus*, molitvenik. Knjižnica »Ministrant«, Donji Andrijevi, 2012.
10. Vinny Flynn: *7 Tajna Božjeg milosrđa*, »Stella Maris«, Zagreb, 2016.

11. Bilješke autora iz osobnih razgovora i s duhovnih obnova u suradnji sa sestrama Milosrdnog Isusa iz Poljske i Hrvatske te s Danielom DiSilvom, redateljem filma *The original image of Divine Mercy: The untold story of an unknown masterpiece*. (Taj se film može nabaviti te se autora filma može kontaktirati zbog mogućeg gostovanja na službenim mrežnim stranicama: www.divinemeracyfilm.com. Film je snimljen pod pokroviteljstvom Nadbiskupije Vilnius. Nabava slika visine od metar i dva metra, koje su dotakle originalnu sliku, također se može dogovoriti također posredstvom te stranice.)
12. Ks. Andrzej Witko: *Bogactwo Bożego Miłosierdzia*, Petrus, Krakov, 2015.
13. Ks. Piotr Szweda, ks. Andrzej Witko: *Obraz Miłosierdzia Bożego i jego tajemnica*, vlastita naklada, Varšava, 2011.
14. Ks. Roman Zapała: *Trzy schody do nieba*, »Platan«, Krakov, 2016.

O AUTORU

Otac Marko Glogović, u redovništvu Kornelije, rođen je 1976. u Zagrebu, u Hrvatskoj. Nakon Nadbiskupske klasične gimnazije odlazi u Poljsku, gdje kao redovnik Reda sv. Pavla prvog pustinjaka (pavlina) završava bogoslovni studij na Papinskoj teološkoj akademiji u Krakovu. Vršio je i službu provincijala pavlina u Hrvatskoj.

Godine 1999. osniva »Pavlini apostolat za život« i u njemu Udrugu »Betlehem« te pokreće mnoge molitvene zajednice i *pro-life* inicijative. Gostovao je u više stotina mjesta, u više od dvadeset zemalja svijeta. Udruga posjeduje sedam kuća samohranih majki i djece. Voditelj je mnogih duhovnih obnova i autor pedesetak knjiga i molitvenika, mnogih brošura i letaka. Ova se knjiga trenutno prevodi na nekoliko svjetskih jezika. Osmislio je pokret mladih za predbračnu čistoću, savjetovalište za osobe ranjene spontanim ili namjernim pobačajem, grobnice za ukop tijela nerođene djece, pomoć ženama i muškarcima s iskustvom pobačaja. Pokretač je spomen-obilježja nerođenima, borac je protiv obiteljskog nasilja, moli za supružnike željne djece organizirajući seminare za njih. Duhovnik je Inicijative »40 dana za život« u Hrvatskoj. Godišnje njegova udruga spasi mnogo djece određene za abortus, organizira velike molitvene skupove za život.

Otac Marko snažno propovijeda protiv bogopsovke, praznovjerja i magije te poziva na žarku molitvu za svećenike i redovnike. Njegovi su seminari kerigmatski, uz molitvu za iscjeljenje, obraćenje i oslobođenje. Uporno promiče Božje milosrđe i molitvenim i humanitarnim projektima dopire do mnogih duša; izravno je uključen u osmišljavanje i širenje tridesetak različitih molitvenih i humanitarnih inicijativa. Uključen je u novu evangelizaciju po služanju u pokretima Karizmatske obnove i Neokatekumenskog puta. Promiče štovanje Trudne Gospe, svete Nevine betlehemske dječice, organizira tzv. »Jerihonska bdijenja« te je u svakom smislu angažiran u borbi za dostojanstvo i svetost, nedodirljivost nerođene djece. Živi i radi u Samostanu Svetice, kod Ozlja (Karlovac, Hrvatska), gdje je i župnik župe Rođenja BDM.

